

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1.—, letni izdajski 2.—; mesečna naročnina Din 20.—, za tujino 30.—. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71.

Jugoslovan

12. IV. 1931

Rekopisov ne vrašamo. Oglasi po tarifi in dogovoru.

Uprava

v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-68. Podružnice v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 24, tel. 29-60. V Celju: Slomškov trg 4. Pošt. šek. rač. Ljubljana 13.621.

Št. 84

Ljubljana, nedelja, dne 12. aprila 1931

Leto II.

Kako živi prestolonaslednik Peter

Spomladanski veter je začel topiti sneg tudi v slovenskih planinah. Prestolonaslednik Peter je nehal z zimskim športom in smučanjem. Radostno so se kraljeviči pripravili na odhod na Dedinje.

Z ravno takim veseljem so se odpravljali pred dvema mesecema trije bratci iz Beograda za odhod na jezero in v gozd. Ko so dospeli, je bil že njihov dvor zasnežen, kakor v bajki. Veselo so sedeli na železnem plugu, ki je oral sneg po poti okoli Suvobora. Prestolonaslednik Petra je prevzela otroška radost, čeprav je pol ure pred tem resno prožil roko vsem uradnim predstavnikom na železniški postaji v Lescah. Ker kralj in kraljica nista bila prisotna, si je mislil, da ju mora pač nadomestovati.

Ze prvi dan po prihodu na Bled je začel pouk o smučanju. Najprvo v parku, potem pa v okolici Mrzlega Studenca ali v smeri proti Lescah v zasneženih šumah. Stane Pelan, smučki mojster, častnik dobrovoljec s solunske fronte, je odkrival prestolonasledniku prve sportne tajne. V duhu je prestolonaslednik zagledal vse zgodbe, slike in filme o smučarjih, ki jih je kdaj videl, in ponosno je premagal vse začetniške težkoče. Oba mlajša brata sta pazno opazovala najstarejšega, kako je z dvema palicama v rokah, sklonjen naprej, kot pravi smučar, drsel po snegu. Tomislav je pograbil dve lopati in posnemal svojega brata, katerega ima nad vse rad. Bil je pa še tretji smučar, popolnoma majhen, ki je negotovo vlekel dve palčici. To je bil Andrej.

Vsak dan se je pouk o smučanju nadaljeval, toda šele popoldne je postal Tomislav pravi športist brez pomoči in lopat. Sankali so se in zaradi svoje odločnosti je postal član Zimskega sportskega saveza, katerega pokrovitelj je njegov starejši brat. Pravo otroško radost so pa doživljali pri jahanju medvedov iz snega, katere so sami naredili. V gozdu so pustili za seboj polno groteskni figur, kakor ljudi, palčke in fantastične živali, s katerimi so ta dan pokazali vso svojo otroško fantazijo.

Vendar niso živeli samo v sportu in zabavi. Učili so se tudi angleščine s čitanjem in pisanjem. S tem pa delo fantazije in resnega prizadevanja ni bilo končano, ker so po čaju igrače počivale v sobi. V teh urah je postal prestolonaslednik tehnik. Posebno so ga zanimali vijaki in skrivnostni del stroja v njegovem avtomobilu. — Na svojem majhnem Pacardu ni vozil samo brata, temveč tudi ordonančnega oficirja Pogončnika in Mundorferja. Nekoč pa celo samo kraljico.

Sofer Boža je dajal prestolonasledniku nasvete in ga naučil, da je znal tudi na velikem Pacardu povečati plin, vžgati motor, čeprav mu volana še ni zaupal.

Poleg avtomobilizma ga najbolj zanimala letalstvo in telefon. S pomočjo majhnega telefona, katerega je za njega napravil ljubljanski poštni uradnik Čuček, prestolonaslednik naroča od svojega Antona Ferlenca kolače in daje zapovedi svojemu slugi Suri. — Poleg majhnih letal so njegove otroške oči začudeno odprte spremljale v napetosti zmaže in balone, katere je Čuček napol-

Zamotana politična kriza v Romuniji

Slabi izgledi za koncentracijsko vlado - Resnost položaja - Pred pravoslavno veliko nočjo ne bo rešitve krize - Minister padel v nezavest pred kraljem

Bukarešta, 11. aprila. n. Politično življenje postaja v poslednjih dneh zelo zanimivo. Dogodki, ki so izzvali največjo skrb ne le v politični javnosti, temveč tudi v najširših krogih, kažejo, da je položaj zelo resen in da takrat ne more biti govora o enostavni vladni krizi. Nekateri verujejo, da bo Titulescu sestavil vlado, ki bo dolgo časa trajala. Toda po dosedanjih rezultatih njegovih posvetovanj, ki jih je imel s šefi strank, ni verjetno, da bo sestavil koncentracijsko vlado, v kateri bi sodelovale vse narodne sile.

Včeraj je kralj sprejel v skupni avdijenci vodilne politike in izrazil željo, da se ustvari koncentracija zaradi napredka vsega naroda in države. Pri tej avdijenci se

je zgodila nesreča. Namestnik šefa nacionalno-kmečke stranke in notranji minister Mihalake se je med avdijenco nenadoma onesvestil. Poklicali so dvornega zdravnika, ki je dognal, da se je Mihalake zastrupil z mesom. Popoldne je jedel v neki gostilni pokvarjeno meso in se zastrupil tako hudo, da je njegovo življenje v nevarnosti. Kralj je sklenil, da sprejme po pravoslavnih velikonočnih praznikih ponovno v avdijenco vse vodilne politike, da doseže koncentracijo vseh narodnih sil.

Listi poročajo, da koncentracijske vlade ne bo mogoče sestaviti, predvsem zaradi maršala Avarescuja. Ta je spočetka pristal na to, da sodeluje v vladi narodnega edinstva brez vsakih pogojev. Sedaj pa se je

postavil na stališče, da je treba pred koncentracijo narodnih sil razpustiti parlament in razpisati nove volitve. Pri tej svoji zahtevi je ostal doslej neizprosen. Liberalna stranka je pristala na koncentracijo brez vsakih pogojev. S tem je hotela izraziti svojo privrženost kralju Karlu in se podvreči njegovi živi želji, da se ostvari koncentracija. Maniu se je včeraj popoldne sestal s Titulescujem. Tudi on je pristal na koncentracijo, a je stavil nekaj pogojev. Danes popoldne sta se oba državnik ponovno sestala.

Vsi današnji listi se strinjajo v tem, da je situacija danes mnogo težja, nego je bila včeraj in da so izgledi za koncentracijsko vlado mnogo manjši.

Vprašanje redakcije pomorskega sporazuma

Iz Londona javljajo, da so težkoče premagane - Italijanske koncesije Franciji - Novi glasovi o omajanem položaju g. Brianda

London, 11. aprila. n. Konferenca pomorskih strokovnjakov se bo nadaljevala 14. t. m. Tukajšnji politični krogi pričakujejo, da bo konferenci uspelo odstraniti vse težave, ki so se postavile na pot definitivni redakciji teksta o pomorskem sporazumu med Italijo, Francijo in Veliko Britanijo. Pričakujejo, da sta francoski zunanji minister Briand in italijanski ambasador v Parizu Manzoni na svojem sestanku govorila o vseh vprašanjih, ki se nanašajo na novo francosko-italijansko nespozumljenje in našla kompromisno formulo. Pravijo, da zavisi le še od rezultatov sestanka med zunanjim ministrom Brian-

dom in ministrskim predsednikom Lavalom, ali se bodo odstranile poslednje zapreke za končno redakcijo pomorskega sporazuma.

»Daily Herald« poroča, da je Italija ponovno dovolila nekaj koncesij Franciji glede gradnje novih ladij, s katerimi namerala Francija nadomestiti stare, ki jih bo odstranila iz mornarice leta 1936. Z ozirom na to so baje sestavili shema, po katerem se je za linijske ladje kakor tudi za križarke določilo razmerje med italijansko in francosko vojno mornarico v dobi od leta 1936—1939.

Pariz, 11. aprila. p. Tukajšnji parlemen-

tarni krogi menijo, da je bil poslednji govor predsednika republike Doumergua naperjen v prvi vrsti proti zunanjemu ministru Briandu. Doumergue je hotel na takšen način opozoriti parlament, naj ne izbere Brianda za njegovega naslednika.

Pravijo, da se je Briandov položaj zelo oslabil, in nekateri že računajo z njegovo demisijo zaradi nesporazumjenja med Francijo in Italijo, ki je nastalo v poslednjih dneh pri redakciji pomorskega sporazuma. Ni dvoma, da bo nastop predsednika Doumergua v Nizzi proti Briandu znatno vplival na rezultate predsedniških volitev.

Francoski glas o stabilizaciji dinarja

Realizirani so vsi pogoji za zakonito ureditev vprašanja

Pariz, 11. aprila. AA. V listu »Information« piše znameniti pravnik, profesor in diplomat Bertrand Nogaro pod naslovom »Denarna reforma v Jugoslaviji« članek, v katerem se bavi s tem problemom in podrobno proučuje vse razmere, zlasti gospodarske. Avtor ugotavlja, da so v Jugoslaviji v zadostni meri realizirani vsi pogoji, ki jamčijo za zakonsko stabilizacijo denarja brez velikih težkoč. Toda ne smemo pustiti iz oči dejstva, da glavni problem ni v vprašanju pokritja in obtoka bankovcev v razmerju, ki ga je treba doseči nasproti pokritju v zlatu in tujih devizah, nego da je jedro problema v tem, da zavod, ki iz-

daja zlat denar ali bankovce ali devize, ima možnost, da vedno pokrije morebitno potrebo po zunanjih devizah države, ki bi utegnile nastati iz izpremenljivega računskega ravnotežja. V tem pogledu ne bi bilo slabo imeti pred očmi nasvete, ki jih je o teh stvareh dalo Društvo narodov.

Poslanik Angjelinović v Beogradu

Beograd, 11. aprila. k. V Beograd je dospel naš dunajski poslanik dr. Grga Angjelinović. Ob 12. je bil sprejet pri Nj. Vis. knezu Pavlu. Ze prej pa je bil pri zunanjem ministru dr. Voji Marinkoviću.

Kdo je Hitler

Pariz, 11. aprila. d. »Echo de Paris« prinaša danes Hitlerjev življenjepis in pripoveduje podrobnosti o njegovih odnošajih do francoskih propagandnih uradov. Po polomu leta 1918. je bil Hitler z drugimi pustolovci svoje vrste med običajnimi čakalci v predsobah zvezniških poslanikov in je kazal posebno vnetost s tem, da je preskrboval vojaško komisijo z vestmi. Hitler je za nas živ spomin na duhovno smer v Nemčiji, ki bi jo bili mi lahko izbrabili, da bi raztrgali zadnje odnose med Berlinom in Dunajem, kakor tudi da bi ločili južno in severno Nemčijo. Gotovo so se glede tega skušala voditi pogajanja in osamljeni razgovori. Hitlerja je sprejel francoski višji komisar v Coblenzu. Ali je prejel Hitler tudi denar? Najbrže, kajti Hitler je imel vedno velik tek in malo sredstev. Tudi kasneje so se vršili sestanki v Innsbrucku in Linzu, katerih sta se udeležila dva francoska častnika.

da boste bolje zakurili pod kotli.

Oficir držeč zavoj v rokah, je odšel v strojne prostore. V tem trenutku so bolj odprli čepa za nafto in gost dim se je začel valiti iz dimnika.

— Mama, mama, se že kadi moje ogelje! je vzkliknil prestolonaslednik zmagovalno.

Vse druge radosti in zabave ima prestolonaslednik v Han Pijesku, kjer se živi brezbržno planinsko življenje. Tu sredi širokih livad in gozdov gonijo trije bratje čredo ovac z bosanskimi pastirski, nabirajo cvetje in iščejo gozdne jagode, delajo hišice iz vejčev in se igrajo v rovi, ki so ostali izza vojne. V poletnih toplih dneh ne kosijo v dvorcu, v katerem vise po lesenih stenah povsod lovske trofeje. Z avtom se odpeljejo na daljše izlete in kosijo na travi v solncu pod vedrim nebo ob žgolenju ptic.

Zdaj po povratku z Bleda na Dedinje so pa pričele resne ure učenja. Med tem ko se oba mlajša brata igrata zunaj z železnico, ki teče po tračnicah pred kmečko hišo s slamatim krovom, v kateri stanujejo kraljeviči, prestolonaslednik pazljivo ponavlja črke, besede in številke; sedeč za mizo v delovni sobi, katerih ga uči njegov učitelj Tihomir Kostić.

Jahanje v maneži na belem ponju, sprehodi po Košutnjaku in izleti z Avtomobilom na Avalo prekinjajo ure dela in spominjajo prestolonaslednika na dneve, katere je preživel brez skrbi v zasneženih šumah ali po solnčni morsk obali brez čitank in računice. S. K.

nil s toplim zrakom in jih spustil v sivo zimsko nebo. Tudi prava velika letala, letelce orjake iz jekla in duraluminija, so bratci videli, ko so leteli v Divuljah. Tomislav je tam za trenotek izginil in našel so ga samega v nekem oglu, ko je z zelo resnim obličjem streljal v kovinast zid nekega voda, poslušajoč njegov odjek.

Prestolonaslednik pa je z največjim začudenjem ogledoval veliko letalo v spremstvu kraljice. Vendar je prestolonaslednik našel neko podobnost med letalom in avtomobilom in je primerjal neke njegove dele z avtomobilskim volanom. V Divuljah je opazoval tudi loopinge letalca Čencića, in ko je po letalskih akrobacijah pilot priplul s svojim hidroavijonom do obale, ga je prestolonaslednik vprašal:

— Zakaj se preobračate v zraku?

Ker letalcu ni še nihče zastavil takega vprašanja, je bil v zadregi in ni vedel, kaj naj odgovori.

Hidroavijoni, ki so vsako jutro letali nad Splitom in obalo, so bili za prestolonaslednika na morju predmet največje vzbujenosti.

Na morju je doživel še druge velike in lepe trenutke, ki so se mu vtisnili v spomin. Drvel je preko valov na čolnu »Četnik« z divjo brzino 80 km na uro. V dežju zavil v velik mornarski plašč, je prestolonaslednik gledal s »Smelega«, kako izginja »Hrabri« pod valove, da ni bilo videti niti njegovega periskopa, in kako se je na drugem mestu prikazal kakor nemirni delfin zopet na površju. Na obalah Jadrana se mu je odkril

nov pomorski svet poln tajn. Na vznemirjenem morju se je prestolonaslednik vozil s kraljico na torpedovki »T 8« k Plavi Špilji in s čolnom, na katerem so veslali mornarji, si je ogledal njene dupline, med tem ko je iz višine prihajala pesem pevškega društva iz Blševa, za katerega je zaznal tudi po vrvi, po kateri so mu spustili šopek cvetja.

Na »osmici« je prestolonaslednik našel svojega znanca poveljnika Mičića, ki je bil preje ordonančni oficir na dvoru. Na drugem daljšem izletu s torpedovko »T 5« iz Dubrovnika do Malega Stona je prestolonaslednik, ko se je izkrcal na kopnem, zanetil s pomočjo sluga ogenj. Ko se je vrnil na ladjo, je ordonančnemu oficirju Mundorferju skrivnostno pokazal neki ovojček.

— Ali veste, kaj imam tu?

Ordonančni oficir je pogledal zavojček v prestolonaslednikovi roki in je bil prepričan, da je pogodil:

— Cvetje.

— Ne, imam ogelje.

— Kaj bo Vam, za Boga, Vaše kraljevsko Visočanstvo ogelje? je presenečen vprašal Mundorfer.

— Dal ga bom poveljniku torpedovke, da bo bolje vozil.

Ogelje, katerega je prestolonaslednik pripravil, ko je zanetil ogenj na bregu, so prinesli na »petico«. — V prisotnosti kraljice je izročil prestolonaslednik zavojček komandantu torpedovke Šaskijeviću. Poveljnik je poklical strojnega oficirja in strogo izdal povelje:

— Njegovo Visočanstvo je dal ogelje.

Nepotrebno razburjenje

Napoved o nameravani carinski uniji med Nemčijo in Avstrijo je povzročila tudi v naših krajih mnogo komentarjev, pa tudi dosti nepotrebnega razburjenja. Vzbudila pa tudi pri nekaterih razne pritajene želje in upe. Jasno je, da so vse te želje mnogo manj plod realne presoje položaja, kakor pa so atavistični ostanki nekdanje miselnosti in zato tudi vse te želje ne bodo imele drugega učinka, ko da bodo rodile novo razočaranje. Kolo časa se pač ne obrača nazaj, temveč vedno le naprej in kdor se po sili obeša na staro miselnost tega bo tudi neusmiljeno strlo vedno naprej hiteče kolo časa. Iz tega vzroka pa se tudi ne moremo ozirati na te stare želje, ker je škoda besed za že izgubljene stvari.

Pač pa je treba spregovoriti nekaj besed onim našim ljudem, ki se boje, da je vsled napovedane carinske unije že tudi ogrožen naš obstoj. S strahom se sprašujejo ti ljudje, kaj bo, če se nakrat razširi rajhovska meja do Štajerske in kaj bo, če se iz carinske unije razvije politična združitev Avstrije in Nemčije. Nekaj malodušja je v tem strahu in obenem občutno pomanjkanje samozavesti in zato je treba te nepotrebne skrbi razpršiti.

Predvsem je povdariti eno: carinska unija je šele napovedana, do njene uresničitve pa je še daleč. Kajti ta unija se ne tiče samo Nemčije in Avstrije, temveč tudi velikih zapadnih velesil, ki nikakor ne nameravajo dopustiti, da bi se z novo unijo porušilo komaj ustvarjeno evropsko ravnotežje. Predno bo zato mogla postati napovedana unija dejstvo, bo doživela še bistvene korekture, če se sploh ne bo tako spremenila, da bo čisto v skladu s duhom, ki vlada v Društvu narodov. V tem hipu pa je že tudi izgubila svojo nevarnost, ker bo prilagodena misli evropske solidarnosti in s tem le v korist evropskemu miru. Pa ne samo zapadne velesile pazijo, da ne nastane iz napovedane carinske unije resna nevarnost za mednarodni položaj v Evropi, tudi v Avstriji sami je odpor proti novi uniji vsak dan večji.

A tudi ne glede na carinsko unijo se je treba zavedati, da je naše jugoslovansko narodno gospodarstvo na tako zdravem podlagi, da ga vsak eksperiment ne more spraviti v nevarnost. Poleg tega pa se gospodarski interesi Jugoslavije v slučaju ključeno da more povzročiti napovedana carinskega ozemlja popolnoma krijejo skoraj z vsemi vzhodnimi državami in ni izključeno, da more povzročiti napovedana unija tudi dejansko zblizanje in sodelovanje vseh teh držav. Tako bi mogel nastati blok držav, ki bi bil sam dovolj močan, da odbije vse nevarne osti, ki bi jih mogla imeti unija in vprašanje je, če ta blok v zvezi z zapadnimi državami sploh ne bi bil mnogo močnejši od nameravanega avstrijsko-nemškega bloka.

Za pesimizem zato ni nobenega razloga, pač pa za čuječnost in pospešeno delo za konsolidacijo države. To tem bolj, ker ni napovedana carinska unija med Nemčijo in Avstrijo eden najpomembnejših svetovnih dogodkov, temveč je dosti drugih še mnogo bolj pomembnih. Tako je razvoj v Rusiji neprimerno važnejši od vprašanja carinske unije in prav tako morajo dogodki v drugih državah kratkoročno podreti vse načrte o tej uniji. S svetovno vojno začet razvoja se ni dovršen in komaj se vidijo prvi obrisi, ki morejo nastati iz tega razvoja. V takšnem položaju pa je odločilne važnosti za vsak narod, da ohrani živce in da s samozavestjo nadaljuje svoje delo. Naj bo razvoju takšen ali drugačen, vedno bo konsolidirana država lažje branila interese svojih državljanov ko nekonsolidirana. Od notranjih nesoglasij oslabljen narod ne more v odločilnem trenutku nastopiti z vsemi svojimi silami, notranje enoten narod pa je sila, ki jo mora vsakdo upoštevati.

Jugoslavija je v srečnem položaju, da je v pravem trenutku položila trdne temelje za svojo konsolidacijo. Zgodilo se je to s 6. januarjem, ko se je z likvidacijo starih sporov ustvarila možnost za složno delo vseh na konsolidaciji države. Izvajati to delo, vršiti v vsakem pogledu svojo nacionalno dolžnost je zato tudi najsigurnejše jamstvo, da nas ne more presenetiti noben zunanje političen dogodek, še manj pa samo napoved o nameravanim dogodku.

Zato je odveč vsako razburjanje, zato pa je tem bolj potrebno složno delo in pa zupanje v lastno moč. Samo to dvoje je potrebno in varna je naša pot v bodočnost. To dvoje pa je dolžnost za vse in sicer sveta in nepreklicna dolžnost.

Kočljiv položaj Mac Donaldove vlade

Nejasno stališče liberalcev glede predloga o nezaupnici

London, 11. aprila. n. Povsem nepričakovano sedaj izgleda, da so v Angliji nove volitve pred durmi. Obstoji namreč možnost, da bodo liberalci skupaj s konservativci izglasovali vladi nezaupnico zaradi njene politike v vprašanju delavske brezposelnosti. Parlamentarni klub liberalne stranke se v sredo sestane k seji in bo takrat zavzel stališče h konservativnemu predlogu. Končna odločitev liberalcev pa bo padla šele v četrtek, takoj za govorom ministrskega predsednika Macdonalda in njegovega čuvarja državnega pečata

Johnstona, ki je prevzel rešitev tega vprašanja.

Liberalci nameravajo svojo odločitev napraviti odvisno od tega, ali bo vlada v četrtek lahko dokazala, da je v stanju vprašanje brezposelnosti energično rešiti na temelju kakšnega širšega načrta. Če ostane vlada v četrtek v manjšini, so volitve neizbežne. Kljub temu pa dvomijo, da bi se liberalci odločili, da vržejo vlado, ker stoji Anglija pred indijsko konferenco in ker se pripravljajo dela za splošno razorožitveno konferenco.

Revolucionarni pokret na Portugalskem

Vstaši na Madeiri so ustanovili provizorno vlado — Gibanje vodi bivši predsednik Machado

Madrid, 11. aprila. AA. Poročila iz Portugalske so nekoliko nejasna. Vlado poročilo pravi, da vlada v vsej deželi razen na otoku Madeiri in na Azorih popoln mir in red. Potniki pa prinašajo bolj vznemirljive vesti. Tako poročajo, da se je na letališču Amadora uprl del letalskih bojnih sil. Upor najbrže ni uspel, ker je poveljnik portugalskega letalstva polkovnik Pais z drugimi častniki pobegnil v Španijo. — Podobno se je zgodilo, ko se je ponesrečila revolta španskih letalskih častnikov.

Lizbona in druga mesta so ostro zastražena. Iz Južnovzhodne Afrike poročajo, da so se politični begunci v Angoli uprli in pridobili posadke za revolucijo. Uporniki na otoku Madeiri in na Azorih so brzojavili Društvu narodov, da so ustanovili provizorno vlado in proglasili Funchal za glavno mesto Portugalske. Portugalsko vojno ministrstvo je uporno polke razpustilo.

Pariz, 11. aprila. AA. Iz Lizbone poročajo, da so ukinjene vse osebne garancije na otokih San Miguel in Terecia, ki spada k skupini Azorov. Vlada je izdala odlok, da se posebno ostro kaznujejo uradniki, ki se udeležujejo pokreta zoper vlado.

Pariz, 11. aprila. AA. »Echo de Paris« poroča iz Londona, da so tam dobili poro-

čilo iz Madrida, po katerem je portugalska vlada odredila obkolitev letališča pri Lizboni zaradi bega generalnega inspektorja portugalskega letalstva. Na Portugalskem je uveden cenzura. V Lizboni so koncentrirane vojaške čete. Vlada se je nastanila v vojašnici artilerijskega polka.

Madrid, 11. aprila. n. Direktne vesti iz Portugalske je malo. Portugalska vlada trdi, da vstaši na Madeiri ni nevarna in da jo vodi bivši predsednik Machado, ki se je preselil v Madrid.

Madeira, 11. aprila. n. Sedaj se doznava, da so se težave politične narave pričele takrat, ko je portugalska vlada pred več meseci deportirala 300 politikov. Težave so se večale z znanim incidentom, ko je vlada nekaj spekulantom odobrila žitni monopol. Takrat je prišlo do nemirov na ulicah in vlada je morala ta monopol preklicati. V zvezi s temi nemiri je vlada poslala na Madeira novega guvernerja s 300 možmi. Toda nezadovoljstvo je še dalje raslo. Guvernerja so zaprli, čete pa so prešle na stran nezadovoljnih. Na Madeiri vladajo častniki, ki groze, da pride do težkih bojev, če bi vlada poslala nove čete na Madeira.

Anketa o lukah gornjega Primorja

Važna konferenca o sistemizaciji pristanišč na Sušaku, v Martinšćici in Bakru

Beograd, 11. aprila. k. Po odredbi prometnega ministrstva se bodo 16. t. m. na Sušaku sestali zastopniki prometnega in trgovinskega ministrstva, trgovskih zbornic v Ljubljani in v Zagrebu ter celokupnega gospodarstva, ki teži proti gornjemu delu našega Primorja. Konferenca bo imela značaj ankete in bo trajala več dni. Razpravljati bodo o zgraditvi celokupnega kompleksa luk v gornjem delu Primorja, in sicer Sušaku, Martinšćici in Bakru. Sestali se bodo v konferenčni dvorani nove občinske zgradbe na Sušaku dne 16. t. m. ob 9. uri popoldne.

Na prvem sestanku bodo razpravljali o vseh predlogih, ki se nanašajo na vprašanje luke v Martinšćici v zvezi z ostvaritvijo načrta za sistemizacijo pristaniškega

kompleksa v gornjem delu Primorja. Naslednjega dne bodo odšli na lice mesta, da v Martinšćici, Bakru in pri Sv. Ani primerjajo predloge z dejanskim stanom. Na naslednjem sestanku, ki se bo vršil drugi dan na Sušaku, bodo končno sklepali o vseh stavljenih predlogih. Ker je železniška zveza med bakarsko postajo in lukjo že dograjena in je prvi vlak že preizkusil progo od postaje do morja, je odstranjena zadnja zapreka, da se tudi Bakar pridruži pristaniškemu kompleksu gornjega dela Primorja. Na anketi bodo poleg drugega tudi ugotovili, kaj je še vse potrebno, da se dovrši gradnja bakarske luke, brez katere ne bo mogoča organizacija pristaniške manipulacije.

Ameriški finančni minister v Parizu

Pariz, 11. aprila. n. Danes je prispel iz Cherbouga, kamor se je pripeljal z oceanским parnikom »Olimpic«, v Pariz tajnik državne zakladnice USA Mellon. V Parizu namerava ostati nekaj dni, nato odpotuje v Haag, da izvrši tam neko misijo pri mednarodnem razsodišču.

Sprejem »Grofa Zeppelina« v Egiptu

Kairo, 10. aprila. AA. Zrakoplov »Grof Zeppeline« je prispel v Kairo v petek popoldne, a ni takoj pristal na tamošnjem letališču »Almaz«, ker priprave za sestanek še niso bile končane. Zato je moral zrakoplov vso noč križariti nad Gornjim Egiptom. Danes popoldne je zrakoplov lepo pristal na navedenem letališču ob ogromni udeležbi občinstva. Ze za večerajšnji prihod zrakoplova v Aleksandrijo in v Kairo je vladalo v javnosti nenavadno živahno zanimanje. Vse střehe so bile nabito polne radovednežev, ki so zrakoplov pozdravljali z mahanjem z rokami in robci in z navdušenimi klici. Po ulicah je zaval ves promet.

Kairo, 1. aprila. AA. Danes pred solnčnim zahodom je zrakoplov »Grof Zeppeline« startal za povratni polet v Friedrichshafen. Pred startom je krožil nad Palestino in se pojavil opoldne nad Jeruzalemom, kjer je vrgele pošto. — Ogromna množica ga je navdušeno pozdravljala. Ostal je v Almanzi nekaj ur, kjer je napolnil plinske rezervoarje. Držalo ga je 150 moških angleških letalskih sil in 200 angleških vojakov. Policija na konjih je obkrožila zrakoplov z močnim kordonom. Vendar je navdušena množica ponovno predrila kordon. Dr. Eckener je bil v Kairo, kjer so mu priredili nocoj stjažen banket v prisotnosti vseh članov egiptskega kabineta in inozemskih diplomatov.

Deset oseb mrtvih vsled viharja

Smyrna, 11. aprila. AA. Nad mestom in okolico je divjal silen orkan, ki je povzročil velike poudonj. Materialna škoda je zelo velika. Po dosedanjih podatkih je mrtvih 10 oseb. Od teh je 5 utonilo, 5 je ubila strela.

Iz govora predsednika Doumerguea v Nici

Pred svojim odhodom v Tunis je obiskal predsednik francoske republike Gaston Doumergue med drugimi kraji na francoski sredozemski obali tudi Nici. Tu je imel važen govor, v katerem je orisal stališče Francije napram sodobnim evropskim vprašanjem. Govor je vzbudil v vsej evropski javnosti veliko pozornost ne samo vsled visokega govornikovega položaja, temveč predvsem sprčo jasnosti, s katero je predsednik Doumergue orisal stališče Francije napram najvažnejšemu sodobnemu vprašanju, napram vprašanju razorožitve.

Francija je rekel govornik — je preveč pretrpela v zadnji vojni, da bi ne znala pravilno ceniti velike dobrote miru. Toda nabrala je tudi preveč izkušenj v svoji zgodovini, da bi se ne zavedala, da brez popolne osigurnosti mej ni trajnega miru.

Vsled tega ima pravico misliti. Dokler Društvo narodov — kateremu je zvesto vdana — ne bo razpolagalo z zadostno vojaško silo, da bi lahko prisililo k izvršitvi svojih sklepov vse one, ki bi se ne hoteli prostovoljno podrediti, vse dotlej bo morala Francija biti čuječna, biti na straži in računati sama nase. Ona ima pravo misliti tako tem bolj, ker se je pravkar nemiroma znašla pred dogodkom, čigar važnosti v sedanjosti in posledici za bodočnost ni smeti prezreti, kajti ravno zgodovina dežele, kjer se je ta dogodek izvršil, vsebuje že precedent, ki bi ga bilo nevarno pozabiti.

V nadaljevanju je govornik rekel, da noče ničesar dramatizirati. Treba je marveč poslušati le zdravo pamet, s katero so Francozi bogato obdarjeni. In ta zdrava pamet svetuje Franciji sledeče: »Dežela kot je naša, ki jo je mnogo nesrečnih dogodkov poučilo, kako je izložena presenečenjem, dotlej, dokler ne bo organizirana solidna mednarodna vojaška sila, ne sme iti pri znižanju svoje lastne materialne sile pod ono mejo, ki jo zahtevata varnost in integriteta njene evropske in kolonijalne posesti, za katero so sedanja pokolenja odgovorna bodočim pokolenjem.«

Trgovinska pogajanja med Češkoslovaško in Avstrijo

Dunaj, 11. aprila. d. Češkoslovaška trgovinsko-politična delegacija pod vodstvom ministrskega svetnika dr. Friedmanna je snoči dospela na Dunaj, da tam nadaljuje pogajanja za sklenitev trgovinske pogodbe z Avstrijo. Dopoldne so se vršila posvetovanja na češkoslovaškem poslanstvu, popoldne pa je bil prvi sestanek z avstrijsko delegacijo. Na tej seji je češkoslovaška delegacija Avstrijcem sporočila svoje stališče do zadnjih avstrijskih predlogov, kakor tudi svoje protipredloge in zahteve.

Preselitev prometnega ministrstva

Beograd, 11. aprila. k. Beograjska železniška direkcija in vsi oddelki prometnega ministrstva se te dni preselijo v novo zgradbo. Takoj nato se prične pogajanja med Narodno banko in prometnim ministrstvom za odkup zgradbe dosedanje železniške direkcije. Narodna banka namerava izrabiti teren te zgradbe, da poveča svoje stavbe.

Poljsko - jugoslovanski kongres

Varšava, 11. aprila. AA. Pat poroča: V navzočnosti zastopnikov zunanjega in trgovinskega ministrstva so imele lige poljsko-jugoslovanskih društev in gospodarska zbornica v Varšavi konferenco glede priprave za poljsko-jugoslovanski kongres. Na konferenci so določili program in izvolili odbor za sprejem.

Ljubljanski trgovski akademiki v Splitu

Split, 11. aprila. k. Sem so dospeli trgovski akademiki iz Ljubljane pod vodstvom svojega ravnatelja Petra Modica. V ekskurziji je kakih 30 učencev. Do sedaj so prepotovali Vojvodino, potem so bili v Beogradu, Sarajevu in Dubrovniku, a iz Splita gredo v Zagreb od koder se vrnejo v Ljubljano.

Osma Jupitrova luna

Moskva, 11. aprila. AA. Sovjetska zvezdarna poroča, da je odkrila osmo luno planeta Jupitera, ki ga že dolgo časa niso opazili. Na prošnjo ameriških zvezdarnar iščejo ruski zvezdoslovci 9 Jupitrovo luno.

Prodaja delavske zbornice

Kako naj bi se pomagalo našim rudarjem.

Ljubljana, 11. aprila.

Danes popoldne se je vršila seja Delavske zbornice, na kateri so razpravljali o odkupu palače Delavske zbornice na Miklošičev cesti od ljubljanske mestne občine. O prodaji bo sklepala še finančni odsek ljubljanskega občinskega sveta, nakar pride vprašnje v najkrajšem času na sejo občinskega sveta.

Na seji so razpravljali tudi o obupnem položaju, ki je nastal v revirjih TPD radi praznovanja. Sklenjeno je bilo, da odide v terek k banu dr. Marušiču deputacija Delavske zbornice, v kateri bodo delegati strokovnih organizacij, včlanjenih v Delavski zbor. Rudarjem naj bi se pomagalo na ta način, da bi se jim naklonila znatna podpora ali pa da bi se zaposlili pri gradnji cest.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 11. aprila. d. Najbrž pretežno jasno in hladno

Pred rešitvijo rudarske krize

Neumestno beganje težko prizadetih delavcev

Trbovlje, 11. aprila. Pričakuje se, da prične naša rudniki v kratkem normalno obratovati.

Vsled pomnoženega praznovanja rudarjev v zadnjih dneh so se pričele širiti v rudarskih revirjih vesti, da je delo popolnoma ustavljeno. Te vesti je podkrepil včeraj še neki dnevnik, ki je z debelimi črkami poročal, da je delo v trboveljskih rudnikih zopet ustavljeno — za nedoločen čas. Ker take in slične vesti še bolj vznemirjajo že itak do skrajnosti razburjeno težko prizadeto delavstvo, jih najodločneje zavračamo, zlasti ker ne odgovarjajo resnici, kajti res je le, da se je od 1. do 12. aprila delalo samo 3 dni, dotim se je praznovalo 9 dni in da se bo v ponedeljek zopet delalo.

V pomirjenju pojasnjujemo delavstvu, da se bo po dobljenih zanesljivih informacijah pričelo v rudnikih Trboveljske premogokopne družbe v kratkem v polnem obsegu obratovati. Po teh informacijah so v prometnem ministr-

stvu že končane vse priprave za sklenitev večjih naročil premoga iz trboveljskih rudnikov za državne železnice, in da je vlada upoštevala predloge, ki jih je iznesla naša narodna rudarska delegacija prilikom intervencije v Beogradu ter sklenila omogočiti polno obratovanje rudnikov, s čimer bo v bodoče odpadlo praznovanje rudarjev in ustavljanje obrata. Zato naj delavstvo še nekaj dni potrpi, kajti sigurno bodo v najkrajšem času nastopile v revirjih Trboveljske premogokopne družbe normalne razmere in bo delavstvo zopet normalno delalo.

Smatramo za neumestno nepotrebno beganje ubogega delavstva v teh težkih prilikah, zato naj bi se govorilo in pisalo edinole to, kar odgovarja resnici in kakršen je dejanski položaj. Rudarji lahko mirno računajo, da se bodo razmere v najkrajšem času uredile v smislu poročil delegatov Narodne strokovne zveze na zadnjem shodu pri Forterju na Vodah.

Sklepanje in izpolnjevanje pogodb v navadnem kupčijem poslovanju

O tem je izčrpno in zelo poučno predaval v četrtku v »Merkurju« odvetnik dr. Josip Hacin. Njegovo predavanje je bilo sprejeto z velikim odobravanjem in izide v celoti v »Trgovskem listu«. Vsled velike važnosti predavanja in njegove izredne zanimivosti pa podajamo tu glavno vsebino predavanja ter opozarjamo vse trgovce, da si prečitajo predavanje v »Trg. listu«.

Predavatelj je uvodoma poudarjal važnost poznanja bistvenih določil trgovskega zakona za vsakega trgovca, ki mu nepoznanje trgovskega zakona prej ali slej povzroči občutne škode. V očigled obsežnosti materiala, ki spada pod naslov predavanja, in razmeroma kratko odmerjenemu času je v svrhu lažjega razumevanja izločil iz svojega predavanja borzne uzance, se omejil na predpise trgovskega zakona, izločil vso teorijo ter se omejil na ona poglavja, ki so za praktičnega trgovca najvažnejša v njegovem vsakdanjem življenju.

Razdelil je snov na sledeča poglavja:

1. oblika kupoprodajne pogodbe,
2. postanek kupne pogodbe potom ponudbe in sprejema ponudbe,
3. pomanjkljiva dobava blaga in posledice pomanjkljive dobave,
4. zamuda kupca,
5. zamuda prodajalca,
6. zamudne obresti.

V prvem poglavju je predavatelj poudarjal važnost določbe trgovskega zakona, da za pogodbe v trgovskem poslovanju ni predpisana nikakoli oblika. Nazorno je pokazal, kako posledice v interesu trgovskega stanu lahko povzroči ta določba tudi v slučaju, da trgovec sklene

trgovski posel z osebo, ki ni trgovec in pri kateri ne gre za trgovski posel, z ozirom na dejstvo, da je določbe trgovskega zakona uporabljati vedno, kadar je posel smatrati za trgovski posel le pri enem pogodbniku.

V drugem poglavju se je predavatelj bavil z vprašanjem, kako pride do kupne pogodbe po tom ponudbe in sprejema ponudbe, v katerem trenutku smatra zakon pogodbo za sklenjeno med navzočimi osebami in v katerem trenutku med nenavzočimi osebami, koliko časa je na svojo ponudbo vezan ponudnik med nenavzočimi osebami, kdaj se stavlja ponudba more preklicati in kdaj se more preklicati sprejem ponudbe.

V nadaljnjem je predavatelj tolmačil kupčeve pravice v slučaju, da prodajalec dobavi pomanjkljivo blago, in dejanja, katera mora izvršiti kupec, da si varuje te svoje pravice.

Razlagal je potem, kdaj pride v zamudo kupca, kdaj pride v zamudo prodajalca, kakšne so posledice te zamude, kakšne so pravice kupčeve, če pride v zamudo prodajalec, in kakšne so pravice prodajalčeve, če pride v zamudo, oziroma prodajalec, kateri se hoče teh svojih pravic poslužiti.

V zadnjem poglavju je predavatelj obrazložil, da je na podlagi zakona samega mogoče zahtevati v slučaju zamude le 6% zamudne obresti, da se višje obresti morejo zahtevati le na podlagi izrecnega dogovora, da pa ima prodajalec, ki dokaže, da vsled kupčeve zamude utrpel škodo, ki znaša več kakor 6% obresti, pravico, posebej zahtevati tudi odškodnino za to nastalo mu škodo, katero pa mora seveda dokazati.

za važnost protituberkuloznega boja, pridobiti za sodelovanje vse sloje. Vsi moramo v tem boju sodelovati: država, občine, društva, vsak posameznik. Ob priliki letošnjih protituberkuloznih dni naj vsak pomaga in sodeluje za cilj: »Dajmo otrokom solnce in zraka!« Osrednja protituberkulozna liga v Ljubljani.

Pri ljudeh, ki so potrli, pretrujeni, za delo nezmožni, povzroči naravna »Franz Josefova« grenčica prosto kroženje krvi in poveča duševno in delovno sposobnost. Vodeče klinike izpričujejo, da je »Franz Josefova« voda odlične vrednosti tudi za duševne delavce, živčno oslabele in ženske kot dobro odvajalno sredstvo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Občni zbor gremija trgovcev na Bledu

Bled, 9. aprila.

Te dni se je vršil v salonu znanega hotela Trohe na Bledu občni zbor gremija trgovcev, katerega je vodil načelnik g. Leopold Fürsager iz Radovljice.

Med drugim je razpravljajal gremij o naredbi glede odpiranja in zapiranja trgovin, zaradi neupravičene prodaje nečlanom od strani konzumnov in o zakonu o nelojalni konkurenci.

Gremij je sodeloval pri anketi o novem obrtnem zakonu in se sploh udeleževal vsestranske v prid svojih članov.

Gremij je štel konec leta 1930. 518 članov, prijav je bilo 61, odjav pa 32. Pomočnikov je bilo 65, vajencev in vajenk pa 52. Glede vajeništva se je poudarjalo, da se bodo vajeniške preizkušnje uvedle, čim bo izšel splošen tozadevni pravilnik, katerega bo izdala Zveza gremijev vsem gremijem, ko izide nov obrtni zakon.

Gospodarsko stanje trgovca se je v zadnjih letih močno poslabšalo. Vsesporna gospodarska kriza je spravila našega lesnega trgovca skoro na rob propada. Zato so se lesni trgovci oklenili lesne sekcije, ki deluje pod vodstvom načelnika Paplerja Alojzija nad vse ugodno.

Gospod načelnik je nadalje poročal o skupnem davku na poslovni promet, o novem civilnem postopku, o prodaji žganja v zaprtih steklenicah in o pobijanju nedopustnega poslovanja konzumnov z nečlani. Priporočal je vsem članom, ki še niso zavarovali svojih nameštencev pri Trgovskem bolniškem in podpornem društvu, da to čim prej store, ker nudi isto pri enakih zavarovalnih še večje ugodnosti.

Gospod tajnik Kramar je prečital računski zaključek. Skupno premoženje znaša koncem

Svet pozna Jugoslavijo

njena rujna vina ...
njene čuvstvene pesmi
in blesteče zobé njenih
prebivalcev!

A svet pozna tudi tajnost, na kateri način
stotisoče Jugoslovancev vzdržuje lepoto
svojih zob. Sargov Kalodont ima ta blago-
dejni učinek. Nedotaknjeno zdravje zob
in biserni sijaj, kakor tudi vonjajoči
sveži dih so posledice tega negovanja.

SARGOV
KALODONT
ohranjuje zdravje in lepoto zob.

leta 70.167.82 Din. Računski pregledovalec gosp. Eržen je predlagal razrešnico načelnstvu, ki je bila soglasno sprejeta. Proračun za tekoče leto izkazuje Din 26.750 dohodkov in prav toliko stroškov.

Pri slučajnostih se je razvila živahna debata o nagradah v procentih in koledarjih ob novem letu, glede podpisov večjih doklad podružničnim trgovinam, o odpiranju in zapiranju trgovin. Udeležba je bila dobra. Navzočih je bilo 75 članov, nekateri celo iz najbolj oddaljenih občin.

Gospod načelnik Fürsager je apeliral na članstvo, da bi vselej imelo zanimanje za stanovsko organizacijo, se zahvalil za mnogobrojno udeležbo in končno zaključil občni zbor.

Razveseljiva bilanca dela kranjske podružnice SPD

Kranj, 11. aprila.

V četrtku 9. t. m. ob 20. uri se je vršil v Korbekovi sobi Narodnega doma občni zbor podružnice »Slovenskega planinskega društva« v Kranju. Občnega zbora se je udeležilo lepo število članov. Otvoril ga je načelnik g. mg. pharm. Šavnik Franc, ki se je v uvodnih besedah pozdravil zastopnika kranjske mestne občine župana g. Pireca Cirila in zastopnika sreskega načelstva glavarja g. dr. Zobca. Spominjal se je tudi v preteklem letu umrlih članov društva. Prebral je pismeno opravičilo namestnika nadzornika v centralnem odboru g. Pučnika Adalberta. Nato je podal izčrpno poročilo o društvenem delovanju v preteklem letu in navzduševal članstvo k vnetemu delu za prosih turistične. Podrobno poročilo o vsej razvoju kranjske podružnice je podal tajnik g. Korsič. Poročili načelnika in tajnika nam nudita lepo sliko celotnega društvenega napredka.

Preteklo leto je bilo za turistiko zelo ugodno, kar potrjujejo številke o posetu Valvazorjeve in Prešernove koč na Stolu, ki jih stalno oskrbuje naša podružnica. Valvazorjeva koča, ki je bila preje radi slabega oskrbovanja zanemarjena, je popolnoma preobnovljena; ves inventar je čisto nov. Ker je Valvazorjeva koča pozimi zelo dobro obiskana, so bile postavljene tri nove peči, da se pritegne čim večje število smučarjev. Napravljena so tudi dvojna okna. Vsak teden je bil »Zimsko-sportni savez« obveščen o vremenškem stanju. Še bolj obiskana Prešernova koča, ki jo število posejajo tudi Avstrijci, je dobila nov štedilnik. V Prešernovi koči je bilo vpisanih 2234 turistov, v Valvazorjevi pa 1646, torej za 400 več kot prejšnje leto, kar gre pač na račun dobrega oskrbovanja koč, ki jo oskrbuje bivača dolgoletna vestna oskrbnica Češke koč.

V preteklem poslovnem letu je bilo investiranih za inventar in adaptacije obeh koč na Stolu nad 20.000 Din. Kakor upamo, sedaj nekaj let ne bo treba nikakih investicij. Dohodek obeh koč se bo porabil za zgraditev koč na Storžicu. Obe koči sta prosti vsakršnega davka. Iz gospodarskega poročila je razvidno, da je znašal denarni promet v obeh kočah 215.000 Din. Dosedanji gospodar g. Gajšek je odstopil.

Kakor je poročal blagajnik g. Mayr Rici, znaša ves denarni promet v preteklem letu 209.000 dinarjev. Dolga nima podružnica nobenega. Pregledovalec računov g. Kosmač Dore je našel vse knjige v najlepšem redu in je predlagal abso-

lutorij. Na mesto pregledovalca računov g. Valenčiča Ivana je stopil g. Vrhovec Ciril.

Vse delo društvenega delovanja se je koncentriralo okrog problema zgraditve koč na Storžicu. Finančno vprašanje se je reševalo že lani. Kranjska občina je dala v to svrhu za leto 1930 in 1931 4000 Din podpore, druge občine niso našle prispevale nič. Celokupna gotovina za Storžič znaša 15.000 Din. Po sklepu občnega zbora se bo koča začela graditi že letos in sicer na Bašelskem sedlu. Za enkrat bo imela še manjši obseg, pozneje bo gotovo povečana. Posestnik Krniča na Babinem vrtu je odstopil del svojega doma, ki naj bi začasno služil turistom kot zavetišče. Tu sta tudi stampljka in knjižica. Po vseh blejskih hotelih je reklama za lepoto naših Karavank. Podpredsednik g. Roje je predlagal, naj se napravi na kranjskem kolodvoru natančna orientacijska deska.

Najlepše zadoščenje in priznanje je žel odbor pač s tem, da je bil zopet soglasno izvoljen. Upamo, da bo podružnica, ki je najmočnejša na Gorenjskem (328 članov), tudi v bodoče delovala tako uspešno kakor dosedaj.

KINO DVOR

Film o raku
danes ob pol 11. uri

Pismo iz Mokronoga

Mokronog, 10. aprila.

Trg se modernizira in napreduje. Nekaj novih modernih stavb, med katerimi padeta v oči lepa vogelna hiša g. Kotenca na Frengeti in ona g. Graheka, lekarnarja, sredi trga, dajejo prijaznemu kraju čisto novo lice. Tudi drugače skrbijo prebivalci za lepoto kraja, večina hiš je na novo prepletkana, za njihovo notranjost pa skrbijo novodobnošči slikar in črkošlikar gosp. Franc Fajfar s svojo ženo pomočnico, ki od jutra do večera pomaga svojemu soprogu, kar je seveda za podeželje tudi senzacija svoje vrste; nosi pri delu seveda hlače.

Tudi tuji nas bodo z bližajočim se majnikom začeli posecati; zelo laskavo so se izražali prošlo leto v trgu Zagrebčani, ki ne morejo prehaliti lepote okolice, predvsem pa cenenege življenja in šaljivosti prebivalcev.

Promet je znatno napredoval. Tovarna se širi. Včeraj bi prišlo kmalu do usodne nezdode, katero je zadnji trenutek preprečil na ovinku pri Sokolskem domu duhaprisotni vozač g. Jakob Novak, zastopnik tvrde Jelatin iz Ljubljane. Do hujše nezdode ni prišlo, avtomobil je neoviran odpeljal dalje.

Bo pa prišlo do hude nesreče, če se ne ukrenejo potrebni koraki pri brvi, ki veže preko 4 m široko Mirno vasi Most in Brunavas. Brv je za silo ograjena le na levi strani, bruna so že vsa preperela. Tu je potreben pošten most, ki je že v davnih časih bil, kar priča že ime vasi Most.

H. S.

Dajmo otrokom solnce in zraka!

(Protituberkulozni dnevi.)

Kakor luskno leto, prirede tudi letos protituberkulozne lige in antituberkulozni dispanzerji po vsej državi od 1. do 6. maja protituberkulozne dneve z geslom: Dajmo otrokom solnce in zraka! Namen teh dnevov je živahno pospeševanje vsesplošnega boja proti najhujši socialni bolezni, jetiki. Skrbni, ki jo posvečajo zatiranju tuberkuloze država, občine, zdravstvene ustanove se mora pridružiti še privatna inicijativa, vsa javnost mora sodelovati po svojih močeh pri omejevanju in zatiranju te bolezni. Borbi za sezidanje potrebnih bolnic, ljudskih zdravilišč, hiralnic, dispanzerjev, zahtevam po zidanju stanovanj, se mora pridružiti tudi higienska propaganda, zdravstveni pouk, skrb za slabotne, obolele otroke z ustanavljanjem počitniških kolonij.

Dajmo otrokom solnce in zraka: pod tem geslom naj prirede vsa kulturna humanitarna, prosvetna in zdravstvena društva protituberkulozne dneve. Pod tem geslom naj se prvomajski dnevi posvete zbiranju sredstev za organiziranje počitniških kolonij ob morju, v planinah, v čistem gozdnem zraku. Ako bo privatna inicijativa pridno na delu, ji bodo brezdvoma priskočile na pomoč tudi občine in javne zdravstvene ustanove.

Zavedajmo se, da nobeden izmed nas ni zavarovan proti tej kužni bolezni in da je vsak dan za dnev lahko izpostavljen okuženju. Zato pa je tudi naloga vsakega, da po svojih močeh sodeluje v splošnem boju proti tuberkulozi. Tega se premalo zavedamo, zato naj imajo vsakoletni protituberkulozni dnevi namen pouka, vzgoje s predavanji, slikami in filmi.

Poleg vsega je treba vedno še znova tudi pouka. Predpisi glede čuvanja pred okužitvijo v javnih prostorih se površno izpolnjujejo. Poplujvana tla, zakajeno ozračje, to je vse nekaj navadnega. Na vlakih si moraš v oddelku za nekadilce zrak brez škodljivega dima šele priboriti. Gostilne, pivnice, ki so dostikrat pravo leglo vsemogočih kužnih bacilov, rastejo nove iz tal. Tudi v privatnih stanovanjih, čeprav skromnih, bi bilo mogoče mnogokrat urediti zdravješe bivanje.

Težke in mnogoštevilne so žrtve, ki jih vsako leto zahteva jetika. Vsako leto se množi število obolelih in okuženih, zato postaja protituberkulno skrbstvo vedno bolj pereče socialno vprašanje, za katerega se mora zanimati vsak, sodelovati vsa javnost. Namen protituberkulnih dnevov, ki jih vsako leto prirejajo protituberkulozne lige je zainteresirati vso javnost

60 letnica Ivana Cerinška

Krčevina pri Mariboru, 11. aprila.

Danes je v lepem krogu svoje družine in številnih prijateljev in znancev slavil šestdeseto obletnico svojega rojstva zaslužni narodni in društveni delavec g. Ivan Cerinšek. Dasi uslužbenec delavnic državnih železnic v Mariboru, je bil ves čas že pred vojno in med vojno odločno narodnega mišljenja, član raznih slovenskih društev in je tako vzgojil tudi svoje otroke. Posebno na si je g. Ivan Cerinšek pridobil

veliko zaslug leta 1918, ko se je odločila usoda Maribora. Z vsemi svojimi silami, poznavanjem razmer in obsežnim poznavstvom je napravil voditeljem osvoboditvene akcije nešteto uslug, četudi je bil zaradi tega v smrtni nevarnosti. Njegovi nemški in pomembni tovariši so mu grozili, da ga bodo ubili. Zvest svojemu neomajnemu prepričanju pa je g. Ivan Cerinšek tudi po osvobojenju zastavil svojo požrtvovalnost, delavnost in izkušnost za utrditev naše pozicije v periferični Krčevini. Kot član in odbornik raznih narodnih društev je pomagal povsod, kjer je bilo treba. Sam je ustanovil tudi pogrebno društvo, ki se krasno razvija in si je lani kupilo tudi že lasten dom, ki ni samo društvena, ampak sploh narodna trdnjava v Krčevini. Prav tako je bil prvi med snovatelji Sokolskega društva in je sedaj agilen njegov odbornik. Sploh, g. Ivan Cerinšek je rešil marsikatero našo dušo, da se ni potujčila. Sedaj, ko gleda ob šestdesetletnici življenja na svoje plodonosno delo, ki je utrdilo tudi njegovo lastno pozicijo, mu iz vsega srca želimo, da bi ostal čil in delaven še do skrajne možne meje življenja!

Celje

* Računski zaključki mestne občine in njenih podjetij za upravo leto 1930 so razporejeni na ogled pri mestnem računovodstvu ob uradnih urah od 13. do 27. aprila, do katerega časa se lahko vlagajo morebitne opozoritve ali pritožbe.

* Občinske naklade. Mestno načelstvo opozarja hišne posetnike, da je 1. aprila zapadel v plačilo drugi obrok samostojnih občinskih naklad (gostščine, kanalske pristojbine in vodarine) za tekoče leto. Stranke, ki so s plačili v zaostanku se pozivljajo, da zapadle zneske plačajo pri mestni blagajni najkasneje do 15. maja v izogib ekskutivnemu postopanju.

* Ljudsko vsenčilisce. Za jutri napovedano predavanje odpade, ker je šolsko poslopje radi snazanja zaprto.

* Zadeva mestne policije se bo končno le rešila. Banská uprava je določila, da bi naj mestna občina plačevala za vzdrževanje policije 590.833 Din, okoliška občina pa 118.167 Din. Banská uprava je pozvala mestno občino, naj se izjavi, katero osebo bi prevzela. Mestna občina je odgovorila, da ne prevzame sedanega osebja, ker je večina nameščenec pred upokojitvijo. Banská uprava je osvojila predlog, da občina razpiše 33 mest in sicer za 1 namestnika predstojnika, 4 nadzornike in 18 stražnikov, 1 nadzornika policijskih agentov in 3 agente ter 3 pisarniške moči. Vsa mesta bodo v kratkem razpisana.

* Občni zbor SPD. Savinjska podružnica Slovenskega planinskega društva v Celju bo imela svoj letni redni občni zbor v soboto 25. aprila ob 20. v gostilniški sobi Narodnega doma.

* Koncert »Ojkec«. Še enkrat opozarjamo na koncert, ki se vrši danes ob 16. v veliki dvorani Narodnega doma z zelo bogatim in lepim sporedom.

* Smrtna kosa. V javni bolnici je 10. t. m. umrla 33-letna delavčeva žena Novak Ana iz Skofje vasi pri Celju. — Na Bregu št. 8 je 10. t. m. umrla 72 letna likarica Legat Ana.

* Interesenti za tenis naj se javijo takoj pri g. Kopršarju v trgovini Fischer in drug na Kralja Petra cesti radi razdelitve ur. — Teniška sekcija SK Celje.

* Otvoritev dirka Kluba slovenskih kolesarjev v Celju bo danes v nedeljo 12. aprila na progi Celje-Vojnik-Celje; km 16, start ob 9.30 pred trgovino Gams v Gaberju, cilj istotam okoli 10. Popoldan bo kolesarski izlet v Zalec. Zbirališče ob 13.30 pred hotelom »Hubertus« v Gosposki ulici. Odhod točno ob 14. Povratek do 19. Vabljeni so tudi nečlani. Prijavnina poljubna.

Braslovce

Po 10 letih povrnila škodo. V Rokovljah je posetnici Rojškovi pismonoša prinesel sledeče pismo: Ker sem Vam pred desetimi leti napravila za deset kron škodo, Vam danes prilagam 20 Din; ako bi pa bilo premalo, Vas pa prosim, da mi odpustite. Neimenovana! Po pisanju se sdi, da je ženska in sicer že priletna. Tudi redkost!

11 dkg težko jajce. Kokoš živinozdravnika g. Armina Tomažiča v Braslovcah je pred kratkim znesla jajce, težko 11 dkg. Kokoš je zdrava in še nese precej velika jajca, a tako težke ne več.

Jz Dravske banovine

Vsem naročnikom, čitateljem in prijateljem pravoslavne vere želi vesele velikonočne praznike »Jugoslovan«. — Hristus voskres!

d Odlikovanje v Sv. Juriju ob južni železnici. V četrtek 9. t. m. je g. župan občine okolica Sv. Jurij o. j. ž. Martin Klajnšek na slavnostni način razdelil odlikovanja (red Sv. Save V. reda). Odlikovani so bili: Josip Rataj iz Hrušovec, bivši župan; Josip Podgoršek, pos. in gostilničar (Cestni Joža) iz Vrhnege, Franc Zdošek, pos. iz Hrušovec in Jakob Mikola, pos. iz Grobelnega. V kratkih, a jedrnatih besedah je nagovoril odlikovance ter izrazil pomen odlikovanja. Vsi odlikovanci so vzorni in pridni posestniki, dobri gospodarji, ki so vzgled in čast celi občini. — Željami, ki jih je izrekel naš vrli župan Klajnšek se tudi mi priključujemo in častitamo z željo, da bi nosili ponosno podeljena jim odlikovanja še mnoga leta.

d Match Spielmann - Pirc. Mariborski šahovski klub je izbral priložnost Spielmannovega bivanja v Jugoslaviji in organiziral match 10 partij med njim in našim mojstrom Pircem. Match se bo začel o Binkošti v Mariboru, nadaljeval pa se bo v Celju in Rogaski Slatini. Eno od prvih treh partij matcha bosta odigrala mojstra v Ljubljani. Obenem se bo skušala izriniti ta prilika za simultansko prireditve v lemojstra Spielmann, če ne bo to motilo poteka matcha. Pred matchem se bo Pirc še udeležil manjšega turnirja v Pragi, kjer bo prišel prvi skupaj s Stolzem.

Površnike, obleke in vsa druga oblačila za gospode in deco nudi v največji izbiri trdka J. MAČEK, Ljubljana, Aleksandrova c. 12. 998

d Seje davčnih odborov za odmero pridobnine za leto 1931. davčnih zavezancev območja davčne uprave v Litiji bodo od 20. aprila do vsehpetega 5. maja t. l. v prostorih davčne uprave v Litiji, in sicer po razporedi kakor je objavljen po pristojnih županstvih.

Za desinfekcijo rok in perila se priporoča SANOFORM. — Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah. 672

d Stavbinski delavci. Narodna strokovna zveza, odsek stavbinskih delavcev priredi v nedeljo 12. aprila ob 9. uri dopoldne v dvorani mestnega doma članski sestanek in vabi vse članke stavbinskega odseka, da pridejo sigurno na ta važen sestanek. Udeležba za vse članke obvezna.

d Fotoaparate kupite najboljšo pri Fr. P. Zajec, optik, Ljubljana, Stari trg 9. 420

d Volna, bombaž, nogavice in pletenine v veliki izbiri pri Karlu Prelogu, Ljubljana, Zidovska ulica 4 in Stari trg 12. 600

»P A N« OVRATNIK VEDNO ČIST BREZ PRANJA. 943-1

d Hranilni in posojilni konzorcij v Ljubljani odda za 1. avgust t. l. v svoji stavbi v Gačevi ulici v Ljubljani, 12 trisobnih rodbinskih stanovanj z vsemi pritliklinami in 10 samskih sob z vsemi pritliklinami. Reflektanti naj vložijo svoje ponudbe z navedbo plačilazmožnosti, višine najemne pri razpisovalcu, Aleksandrova c. 5, I. do 15. aprila t. l. 993

d Vremensko poročilo. Včeraj je kazal barometer v Ljubljani 766,7, termometer 4,2, relativna vlaga 83%, tiho, oblačnost 2. V Mariboru je kazal barometer 765,1, termometer 5,8, relativna vlaga 86%, smer vetra SSW, oblačnost 10. Drugod v državi je bilo večinoma mirno. Jasno je bilo v Zagrebu in Kumboru, padavin ni bilo. Opazovanja ob 7. uri. Najvišja temperatura je bila v Mariboru 13,4, v Zagrebu 13,6, v Beogradu 13,2, v Kumboru 16,2, v Splitu 16,8, na Rabu 17,2, na Visu 16,4. Najnižja temperatura je bila v Ljubljani 3,4, v Mariboru 4,2, v Mostaru 6, v Zagrebu 4,2, v Beogradu 4,8, v Sarajevu 3,6, v Kumboru 7,6, v Splitu 12, na Rabu 12,2, na Visu 10,6.

Ljubljana

Nedelja, 12. aprila 1931. Bela nedelja. Pravoslavni: 30. marca, Vaskrsenje.

Ponedeljek, 13. aprila 1931. Hermenegild. Pravoslavni: 31. marca, Vaskrsni ponedeljek.

Nočno službo imata lekarni Sušnik na Marjiniem trgu in Kuralt na Gosposvetki cesti. Jutri v ponedeljek pa lekarni Trnkoczy na mestnem trgu in Ramor na Miklošičevi cesti.

■ Rezervni oficirji, člani Zveze rezervnih oficirjev v Ljubljani, se vabijo, da se udeležijo izrednega zbora Zveze, v torek t. m. ob 20. uri v društvenem lokalu, Kongresni trg 1-II. Na dnevnem redu je poročilo o pogajanjih in sklepanjih o načinu združitve organizacije.

■ Vsa ljubljanska narodna društva prosimo, da se udeležijo jutri v ponedeljek 13. t. m. ob 10. uri dopoldne na glavnem kolodvoru sprejema bratskega pevskega društva Mokranjac iz Skopja. Društvo pride v narodnih nošah južne Srbije, seboj pa prinese zastavo, katero je daroval društvu Nj. Vel. kralj Aleksander I. Glavni namen njihovega prihoda v naše mesto je ta, da spoznajo naše kraje in da manifestirajo za edinstvo cele naše kraljevine. Zato prosimo društva brez razlike vsa, da se vsaj po zastopnikih udeležijo sprejema na kolodvoru. Obenem pa vabimo in opozarjamo na ponedeljkov koncert Mokranjca v Filharmonični dvorani.

■ Občni zbor Podsaveza muzičara Ljubljane, ki je bil sklican za 3. t. m., se v smislu saveznih pravil zaradi nesklepnosti preloži na nedeljo 19. t. m. in se vrši ob 10. uri v restavraciji hotela Lloyd.

Koks za kovače in centralne kurjave
iz angleškega premoga
75 Din za 100 kg
franko olinarna nudi
Ljubljanska mestna plinarna.

■ Nova higijenska pridobitev Ljubljane. Nedavno smo čitali, da je dovolil magistratni gremij nekemu mesarju, da si zgradi ob Ilirski ulici, kjer je po stavbnem načrtu mesta samo najmanj dvonadstropnim hišam — hlev. Ta hlev naj bi stal poleg hiše, ki je bila minulo jesen za rožni nakit svojih oken nagrajena. Ker so konjske muhe in goveji obadi najboljši razširjevalci čistoče in zdravja, bi bilo dobro, da posnemajo to tudi druga mesta, ki so tako nazadnjaška, da odpravljajo sedaj v dobi avtomobilov in drugih modernih prometih ubogo konjsko paro iz svojega pomerja.

■ Opozarjamo na današnji oglas trdke Derenda.

■ Odprta noč in dan so groba vrata. Umrla so: ing. Mihael Buberl, 79 let star, vladni svetnik v p., Riharjeva ulica 4; Ludvik Tschada, 68 let star, hranilnični uradnik v p., Karlovska cesta 15; Marija Nachtigal, roj. Volkar, 62 let stara, obč. uboga, Japljeva ulica 2.

■ Medicinci iz Brna v Ljubljani. Danes posesti Ljubljano 45 medicincev iz Brna, ki se nahajajo na poučnem potovanju po Jugoslaviji. Pripeljejo se z vlakom danes zjutraj ob 8.15. Akademiki, posebno medicinci, so vabljeni k sprejemu na kolodvoru. Dragi gostje ostanejo v Ljubljani danes do 24. nakar se odpeljejo v domovino.

Pevski večer Pavle LOVŠETOVE
18. aprila t. l. v Ljudskem domu.

■ Avtomobilska kolesa izgubil. Danijel Smihel, šofer pri Viktorju Hertmanu v Zagrebu, je izgubil raz avtomobila med vožnjo na cesti Tržič — Kranj 2 kompletna avtomobilska kolesa trdke Stayer, vredna 2500 Din.

■ Dve artilerijski granati v Ljubljani. Delavci v strugi Ljubljane pri frančiškanskem mostu našli 2 artilerijski granati še iz za svetovne vojne. Odnegli so ju na mestni magistrat, nakar je bila obveščena policija, ki je preskrbela prenos po strokovnjaku na varno mesto, da se ne bi pripetila kaka nesreča.

■ Čigavo je kolo? Ivan Gorše, ščetar in hišni posetnik v Hradeckem vasi je našel možko kolo, sivo pleskano s tov. št. 483.800, vredno 400 Din. Kolo je najbrž ukradeno.

■ Neumestna šala. Neznani zlikovec si je izposodil našihoma motorno kolo Romana Golebiewskega na Gosposvetki cesti št. 10 in mu ga tako pozvaril, da ima lastnik 7000 Din škode.

Lekarna Trnkoczy
Ljubljana, Mestni trg 4
Tel. 2186 P. z. r. 10755

RUDOLF KOKALJ
ANTONJA TREBAR
POROČENA
Ljubljana, dne 12. aprila 1931

Maribor

m Šestdesetletnico svojega obstoja bo proslavilo mariborsko Prostovoljno gasilsko društvo tetos v mesecu avgustu. V Mariboru bodo velike gasilske prireditve. V soboto 5. avgusta bo koncert, v nedeljo spominska maša za pokojnimi gasilci in blagoslovitve velike magirusove lestve. Nato bo letošnji kongres Jugoslovanske gasilske zveze. Popoldne bodo velike gasilske vaje, zabave in izleti. Obenem se bodo prodajali tudi znaki po 2, 5 in 10 Din.

m Izlet gostilničarjev in hotelirjev Dravske banovine na Tirolsko. Predarlško, v Svico in Nemčijo je radi zadostnega števila udeležencev zagotovljen. Vkljub nizki ceni, saj stane izlet za udeležence iz Maribora le 1658 Din, za udeležence iz Ljubljane pa 1750 Din, pogrešamo še vedno mnogo gostilničarjev in hotelirjev iz naših najbolj tujsko-prometnih krajev, in sicer iz okolice Bleda, Boh. Bistrice in Kranjske gore. Tudi Dolenjska, Savinjska in Mislinjska dolina se ni doslej odzvala v takem številu, kakor bi želeli. Nujno svetujemo vsakemu zavednemu gostilničarju in hotelirju, kateremu je do napredka in ki ceni vrednost tujskega prometa, da se tega izredno poučnega izleta udeleži.

Izlet bo od 2. do 9. maja t. l. in sprejema prijave Zveza gostilničarskih zadrug v Mariboru. m Trio ge. Fani Brandlove. Koncert tria ge. Brandlove, ki bo 20. t. m. v Narodnem gledališču, bo obsegal skladbe Beethovna, Schuberta, Čajkovskega in Koleritscha. Trio, ki se je pravkar vrnil s turneje po Avstriji in severni Italiji, bo odšel kmalu na novo turnejo po zapadni Evropi.

m Dramska šola. Pouk v dramski šoli danes v nedeljo 12. t. m. odpade, ker je vodja nujno zadržan. Prihodnje predavanje bo v nedeljo, dne 19. t. m.

m Ljudska univerza. Opozarjamo na dve zanimivi predavanji. Vodilni umetnostni zgodovinar, univerzitetni profesor dr. Strzygowski bo predaval v petek, dne 17. t. m. »O čestitvi Jezusa Kristusa v krščanski umetnosti«, v ponedeljek, dne 20. t. m. pa »O čestitvi Marije v krščanski umetnosti«. Mnogo skriptičnih slik. Vstopnice se bodo prodajale od 15. t. m. dalje.

m Večer arij in pesmi. Kakor smo že poročali, priredi prvi operni baritonist graške opere Aleksander Balaban jutri, v ponedeljek v veliki kazinski dvorani koncert s sledečim sporedom: 1) Borodin: Knez Igor; 2) Rubinstein: Demon; 3) Čajkovskij: Jolanta; 4) Rahmani: Noč me noč obdaja; 5) Gračani: Jetnik; 6) R. Strauss: Prijetna vizija; 7) Korngold: Mrtvo mesto; 8) Adam: Si j'etais roi; 9) Thomas: Hamlet in 10) Koenemann: Ej uh-nem.

Radi kvalitete in cene — samo »Karo čevlje!« 985

m Nova trgovina A. Lesjak, Gosposka ul. 11 nudi po najnižji dnevni ceni stalno svežo praženo kavo, čaj, mast, riž, olje, moko in vsa druga živila. 1005

m Simultanska produkcija mojstra Spielmann, ki je bila napovedana za 13. t. m., se bo iz tehničnih vzrokov vršila šele meseca maja istočasno z mariborsko etapo tekmovanja Spielmann - Pirc. Mojster Spielmann pride danes kot gost mariborskega šahovskega kluba za nekaj ur v Maribor, da se dogovori glede podrobnosti svojega tekmovanja s Pircem.

m Sobotni trg. Včerajšnji trg je bil dobro založen in obiskan. Staninarji so pripeljali 116 zaklanih prašičev, 3 goveda in 4 teleta. Meso zaklanih prašičev se je prodajalo po 10 do 26 Din za kg, govedina po 11 do 12 Din, slanina pa po 13 do 15 Din. Okoličani so pripeljali 17 voz krompirja in 33 vreč čebule. Krompir se je prodajal po 1 do 1,50 Din za kg, čebula pa po 3 Din. Lesnih in lončevinastih izdelkov je bilo troje voz. Kokoši so prinesle okoličanke 118 in so jih prodajale po 30 do 45 Din eno, piščancev 148 parov po 35 do 75 Din par, puranov 9 po 60 do 100 Din, kuncev 34 po 10 do 40 Din eden, kozlički so se prodajali po 100 do 150 Din. Jabolka so stala 8 do 14 Din kg, pomaranče 1 do 3 Din ena, limone 0,75 do 1,25 Din. Glavnata solata 1 do 3 Din glava, ohrovt 3 do 4 Din, cvetača pa 6 do 18 Din. Mleko je stalo 2,50 do 3 Din licer, smetana 11 do 12 Din, jajce 0,75 do 1 Din eno. Zelo veliko je bilo mladih sadnih dreves po 6 do 25 Din, vrtnic po 3 do 15 Din, trti po 1,75 do 3 Din. Sena je bilo na trgu 16 voz, otave 6, slame pa 5. — Prodajalo se je seno po 120 do 140 Din, otava po 120 do 135, slanina pa po 55 do 65 Din 100 kg.

m 8 sejna za prašiče. V petek je bilo na sejnu 329 prašičev, prodalo pa se jih je 162. Cene so bile: 5 do 6 tednov stari 90 do 100 Din, 7 do 9 tednov 120 do 150, 3 do 4 mesece 280 do 350, 5 do 7 mesecev 400 do 450, 8 do 10 mesecev 500 do 650, 1 leto stari 1000 do 1800 Din. Po teži so stali: kg žive teže 8 do 9 Din, mrtve teže 11 do 12 Din.

m Onim, ki niso bili popisani. Mestno načelstvo mariborsko poziva vse one prebivalce Maribora, ki niso dobili opisnic za ljudsko štetje ali se pri njih popisovalci niso javili, da se zgledajo najkasneje do 14. t. m. pri mestnem popisovalnem odboru v telovadnici dekliške šole na Sonškovem trgu, ki je nameščena v palači Mestne hranilnice.

m Nastop Lovšetove v cerkvi. Pri deseti maši bo danes v stolnici pela sopranistka ga. Pavla Lovšetova solopev.

m Odhod Glasbene Matice. Včeraj zjutraj se je odpeljal pevski zbor Glasbene Matice na turnejo po južni in severni Srbiji. Turnejo vodi ga. Janko Arnuš in g. ravnatelj dr. Tominešek.

m Promenadni koncert. Če bo vreme lepo, bo danes vojaška godba priredila v parku promenadni koncert, in sicer od 11. do 12. ure.

m Narodno gledališče. Danes popoldne ob 15. uri bo prva letošnja kmečka predstava. Vpriporila se bo Nušičeva zabavna komedija »Gospa ministrica«. Zvečer ob 20. uri bo poslednja predstava burke »Odgodena noč«, po zelo znižanih cenah. Prihodnja dramska premijera bo v torek; vpriporila se bo družinska komedija francoskega pisatelja Antoina »Leseni konji«. Nadalje se pripravljajo v Tomažičevi režiji otroška igra »Začarana zaba«, delo krvavega pisatelja Stjepana Sirole. V sredo 15. t. m. bo baletni večer Ksenije Gruntove in Anatola Zukovskega.

m Za brezposelne. Borza dela v Mariboru išče nujno: 10 viničarjev, 10 kmečkih hlapecev h goveji živini, 2 vrtarja, 2 sodarja, tapetnika, dimnikarja, 2 kočijaža, čevljarja, 6 železostugarjev, 16 kmečkih dekel, 2 kmečki gospodinj, 14 kuharice, 20 služkinj, 3 postrežnice, šiviljo za obleke, 4 šivilje za perilo, 2 natakarici, 2 kuharici za orožnike, kuharico za uradniško menzo in 3 zasebne sobarice.

m Odpuščenje delavcev. Kakor smo že svoječasno poročali, so delavci mariborskih industrijskih podjetij pričeli sodnijsko izterjovati zaostale nadure. Podjetniki so kvitrali ta nastop s tem, da so jim odpovedali delo. Baje se nanaša odpoved na skoraj 2000 delavcev.

m Poslovanje javne bolnice. V mariborski javni bolnici je bilo letos v prvem četrtletju 2443 bolnikov, dnevno povprečno 400 pacientov.

m Lekarniška služba. Od danes opoldne do prihodnje nedelje opoldne bo imela nočno službo lekarna König »Pri Mariji Pomagaj« na Aleksandrovi cesti.

m Tombola. Danes ob 14. uri bo na trgu svobode letošnja prva tombola. Priredijo jo poštni uslužbenici.

m Nezgoda. Pri gašenju nekega objekta v bližini Sv. Lenarta v Slov. goricah se je 28-letni Alojzij Salamun tako nevarno opekkel po obrazu in po rokah, da je moral v mariborsko bolnico.

m Aretacije. V petek so bile v Mariboru aretirane štiri osebe, Alojzija A. radi tajne prostitucije, Ivan V. radi beračenja, Franc F. radi beračenja in potepuštva ter Anton K. radi beračenja.

m Nesreča. Pri padcu si je v petek zlomil levo nogo 36-letni dninar Josip Kmetič iz Sv. Marjete ob Pesnici. Prepeljali so ga v tukajšnjo bolnico.

Senzacionalne izpovedi Rudolfa Mohorka

Rudolfa Kancelerja ni ubil obsojeni Rudolf Kovač - Nove aretacije Mohorkova mati je umrla naravne smrti - Vprašnje Hriberskijeve sokrivde

Maribor, 11. aprila.

Pri večerajšnjem zaslišanju o prejšnjih zločinih je Rudolf Mohorko obširno govoril, posebno o umoru posestnika Rudolfa Kancelerja na cesti med Kamnico in Sv. Križem dne 8. oktobra 1929. Izpovedal je, da je načrt za roparski napad zasnoval Anton Kovač in pripravil tudi sekire. Dejanski pa sam ni sodeloval. Tistega dne so šli Kancelerja čakati samo Mohorko, Rudolf Kovač in še neki tretji, katerega ime mora ostati še tajno. Ko so prišli po cesti v primerno samoto, so opazili, da vodita dalje dve cesti. Zato so se razdelili, Mohorko in Rudolf Kovač sta čakala na eni, oni tretji pa na drugi cesti. Poprej pa so se dogovorili, da se bodo med seboj obveščali z žvižgi. Posestnik Kanceler je krenil na razpotju na ono cesto, na kateri je čakal tretji ropar. Ko ga je ta opazil, ni imel več časa obvestiti Rudolfa Kovača in Mohorka. Zato ga je sam ubil. Mohorko in Kovač sta prišla tja, ko je bil Kanceler že mrtev.

Mohorko je povedal tudi, da je Kovačeva mati najela lani dva človeka, ki naj bi ubila dve priči, ki sta obremenili priči v procesu proti Rudolfu Kovaču. Kakor znano, je Rudolfa Kovača dne 17. aprila lanskega leta tukajšnji senat okrožnega sodišča obsodil kot starejšega mladoletnika na 14 let ječe, zaradi skupaj z Mohorkom dne 24. septembra 1929 leta poskušnega dvojnega roparskega umora na cesti pri Dev. Mariji v Pušavi in zaradi roparskega umora posestnika Kancelerja. Ker se je iz raznih okoliščin sklepalo, da je on pravi morilec, če-

prav so bili osumljeni poleg Mohorka, ki ga takrat niso izsledili, tudi še drugi.

Zaradi teh Mohorkovih izpovedi so orožniki že večeraj aretirali Antona Kovača in mater obeh zločincev Ano Kovačovo iz Sobra, dočim tretjega, ki je po Mohorkovi izpovedi dejanski morilec Kancelerja in je bil že pri prvih preskavah izpuščen iz preiskovalnega zapora, še niso mogli izslediti. Proces zaradi umora Rudolfa Kancelerja se bo moral tedaj že v drugič obnoviti in sedaj bo Rudolf Kovač, ki je v ječi, obtožen le še sokrivde, ne pa samega dejanja. Zelo zanimivo je pri tem, da je Rudolf Kovač, ki je sicer vedno zatrjeval, da Kancelerja ni umoril, ni hotel izdati pravega morilec, čeprav je dobro vedel zanj, in raje sprejel obsodbo na 14 let težke ječe.

Prav tako pa je sedaj pojasnjena tudi smrt Mohorkove matere, 48-letne delavke Uršule Mohorko. Kakor smo poročali, so oblasti v Avstriji menile, da je bila identična z žensko, ki so jo našli mrtvo na železniški progi med Spiljem in Ernovcem, zaradi česar so sklepali, da jo je ubil njen lastni sin. Resnica pa je bila ta, da ni nihče voden, ne kje je in če sploh še živi. Sedaj pa je javilo občinsko načelstvo v Gornji Polskavi, da je Uršula Mohorko umrla tam dne 31. decembra 1929, in sicer naravne smrti.

Sokrivda Hriberskija, ki je še vedno v jetniški bolnici v Gradcu, pri umoru v Jelovcu še vedno ni niti dokazana, niti ovržena. Hriberski sam odločno taji in skuša na vse načine dokazati, da je bil v noči od velike sobote na ne-

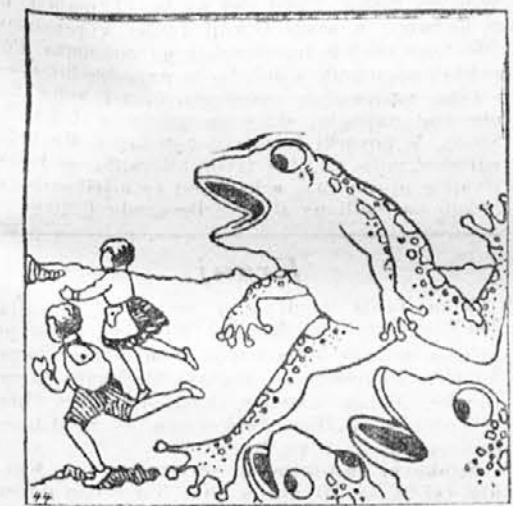
Vače pri Litiji

Poprava živinskega sejmišča. Pričeli so premenjavati živinsko sejmišče, na katerega so postavili tudi novo leseno lopo, ki bo služila pregledniku ob semanjih dneh pri pregledovanju zdravstvenega stanja in snage prignane živine. Prijatelj tujega lesa Ponoči se je splazil v skladišče lesa g. M. Brvca, mizarja na Vačah, neznanec ter je z električno svetiljko izbral deske. Pri tem poslu ga je zasledil mizarstvo vajenec A. K. Seveda se pozivu vajenca moč z dolgimi prsti ni odzval, ampak je čim brže odjadrjal v temo.

Nočni razgrajati. Zlasti ob nedeljskih večerih nas budijo iz sladkega spanja razni zvoki biskarjic. Čas je, da se sicer že stara fantovska navada vendarle že izloči iz naše vasi.

Osebnost. Iz šestmesecnega zadržanja se je povrnil g. K. Jurjevec, katerega je dovrnil s prav dobrim uspehom.

Potovanje po zvezdi večernici

44.

Mlada popotnica sta pričela bežati na življenje in smrt, a žaba jima je sledila s še večjimi koraki. In ko so ostale opazile dober plen, so se še one skobacale na breg in jo udrlje za bežecima. Dušan in Danica sta kmalu spoznala, da jima bodo pošle moči. Ni bilo druge pomoči: treba je bilo sprejeti borbo z grdimi žabami.

45.

Obstala sta, potegnili vsak svoj samokres in — izprožila. Dve največji žabi sta se mrtvi zgrudili na tla. Potem sta ustrelila vdrugič — zopet sta se zvrnili dve. Kmalu je bil ves breg posut z ogromnimi trupli mrtvih žab. Ko so preostale spoznale, so preplašene planile v reko in se poskrile.

»Fant si od lare!«

Izročitev diplome ob priliki 40 letnice obrtniškega delovanja g. Krapežu, vulgo Ziveliju.

Ljubljana, 11. aprila.

Danes popoldne se je vršila pri združenem načelniku g. Franu Kavčiču na Privozu št. 4 seja Kuratorija Zdržne strokovne obrtnonadaljevalne šole. Na seji so razpravljali o novi stavbi gostilničarske šole, ki je že pod streho in se bo jeseni v njej že otvorila prva gostilničarska šola v Dravski banovini. Ta šola ne bo le ogromnega pomena za naš gostilničarski naraščaj, temveč tudi za naš tujski promet. Na seji se je ugotovilo, da bo naše obrtništvo praznovalo v kratkem več jubilejev. Takto bo proslavila Zadruga hotelirjev, gostilničarjev, krčmarjev, kavarnarjev, žganjetočilcev in izkuharjev v Ljubljani 40-letnico svojega obstoja, zadržni načelnik g. Kavčič 20 letnico načelnštva, tajnik g. Pintar 25 letnico tajništva, član kuratorija mestni fizik dr. Rus pa 25 letnico svojega udejstvovanja.

Po seji kuratorija se je vršila v posebni sobi pri združenem načelniku g. Kavčiču intima slavnost v čast g. Franu Krapežu, vulgo »Ziveliju«, restavraterju in kavarnarju v »Zvezdi«, ki ga je Kuratorij združne strokovne obrtnonadaljevalne šole imenoval ob 40-letnici njegovega obrtniškega delovanja za častnega člana. Slavnost je otvoril predsednik g. Kavčič, ki je pozdravil vse navzoče, predvsem pa župana dr. Puc, dvornega svetnika dr. Marna, banškega inspektorja Mihujla Presla, mestnega fizika dr. Rusa, generalnega tajnika zbornice TOI dr. Windischerja, magistratnega nadsvetnika Govekarja, tajnika zbornice TOI dr. Plesa, mestnega stavbenika župana, predsednika Zveze obrtnih zadrug Rebeka, ravnatelja Pustolskega in končno zastopnike listov.

O delovni preteklosti g. Krapeža, je izvajal g. Kavčič. G. Kavčič je nato izročil jubilarntu diplomu, umetniško delo akademskega slikarja g. Gasparija. Diploma predstavlja g. Krapeža sredi med angeli, ki mu strežejo.

Govorili so še in mu čestitali dr. Puc, dvorni svetnik dr. Marn, dr. Windischer, češ: »Fant od lare si in takega si te želimo še nadalje!« G. Krapež se je globoko ginjen zahvalil za čestitke, poudarjajoč, da je storil samo svojo dolžnost.

Občni zbor kol. obrtne zadruge na Bledu

Bled, 9. aprila.

Pred kratkim se je vršil občni zbor Kolektivne obrtne zadruge na Bledu. Navzočih je bilo okrog 87 članov, ves odbor in zastopniki Zveze obrtnih zadrug g. Inglič.

G. načelnik Jan je poročal, da so se ustanovili pri zadrugi razni strokovni odseki, ki poslujejo nad vse zadovoljivo. Priporočal je mojstrom, da bi se ustanovila obligatorna mojsterska bolniška blagajna ter obenem starostno zavarovanje. Priporočal je, da se je ustanovila v Ljubljani združnica državne obrtne banke, h kateri naj bi se zatekali vsi obrtniki. Gospod Inglič je poudarjal, da so zbornice v južnem delu naše države za deljone zbornice, kar so navzoči z glasovanjem odklonili in se izjavili, da naj ostanejo zbornice še vedno skupne, kakor so bile dosedaj. Poročilo o šušmarjih in naklonjenosti sreskega načelstva do zadruge so navzoči pozdravili z največjim veseljem.

Ker ni za obrtniški naraščaj nikakih prostorov, kjer bi naj se prirejala poučna predavanja, zato je predlagal načelnik, da se pri zadrugi ustanovi stavbeni fond za zgradbo obrtnega doma na Bledu. Sklenjeno je bilo, da se določi v ta namen 2000 Din, kot prvi osnovni stavbeni fond. Vsa nadaljnja leta pa enaka vsota v znesku 2000 Din.

Iz poročila tajništva posnemamo, da šteje za-

Tudi ob hladnem vlažnem vremenu ostanite lepa...

Kadar ob prehodu k toplejšem letnem času pošilja varljivo vreme izmenoma solnce in dež, tedaj je Vaša koža izpostavljena mnogim nevarnostim. Vendar Vas ni treba skrbeti: Elida Creme de chaque heure varuje Vašo nežno kožo. Nevidljiva plast te edinstvene kreme napravi kožo odporno proti dežju in vetru.

ELIDA
CREME DE CHAQUE HEURE

druga 320 članov. Med letom je izstopilo 22, pristopilo pa 48 novih članov.

Zadruga je imela v preteklem letu 6 odborovih sej. V začetku leta se je vršil tridnevni tečaj za mizarstvo luženje.

Iz blagajniškega poročila je razvidno, da je bilo prometa: dati 92.738,52 Din in imeti 92 listov 738,52 Din. Skupno premoženje zadruge znaša koncem leta 25.671 Din. Sprejet je bil tudi novi proračun za leto 1931.

Končno je posegel v besedo tudi zastopnik Zveze obrtnih zadrug g. Inglič, ki je naglašal, da obrtništvo ni nikakor proti zavarovanju, ampak naj se reorganizira in decentralizira.

Načelnik Jan se je toplo zahvalil g. Ingliču za vsestranska pojasnila, nakar je občni zbor zaključil.

Pismo iz Kamnika

Velikonočni prazniki so bili za Kamničane pravzaprav dolgočasni. Morda je bilo temu v veliki meri krivo kislo vreme, ki je marsikomu pokvarilo lepe načrte. Precejšnje število Kamničanov si je šlo preganjat dolčas na Veliko planino ali pa v Bistrico, kjer je bil oba dneva tako velik naval izletnikov, da bi kmalu zmanjkalo prostora. Večerni vlak, ki odhaja ob 6. uri iz Kamnika, je bil v ponedeljek privrkat v letošnjem letu nabit poln. Mnogo radovednežev se je gnetlo oba dneva okrog cirkusa in gugalnic, izgleda pa, da se Kamničani ne ogrevajo posebno za cirkuske atrakcije, ker so predstave obupno slabo obiskane. To je izprevidel menda tudi cirkus in je pričel dati kino predstave kar v svojem šotoru. Morda bodo te bolj vlekile.

Uboj Franca Remsa (Nograška) in napad z nožem na 25-letnega Jakoba Pirša je nemalo razburil kamniško prebivalstvo, kajti kaj takega se pri nas le malokdaj pripeti. Zadnji uboj se je zgodil že pred 10 leti, ko je žena s sekiro ubila svojega moža. Aretirani Zore je bil tudi v družbi svojih tovarišev vedno prepirljiv in nagle jeze, da so se ga vsi bali. Ni torej čudno, da se je v nekoliko vinjenem stanju preveč udal svoji jezi in se pregrešil zoper peto božjo zapoved. Pokora bo huda zanj in za vso njegovo družino. Razburjenje Kamničanov je doseglo svoj višek v ponedeljek dopoldne, ko se je raznesla novica o groznem roparskem umoru v Jelovici, katerega so nekateri prestavili v Smartno v Tuhinjski dolini.

Na dr. Orožnovi hiši na Grabnu je prav lep kažipot za nekoliko krajšo in prijetnejšo pešpot čez Mekinje in Godič v Bistrico. Ker je markacija na vhodu v prvo ulico, ki vodi proti mekinjskemu mostu, že celo leto zadelana z lepaki in reklamami, ne pride nikomur na misel, da bi krenil v ozko, in temno ulico »Proti Mekinjam«, ampak gre vsak naprej proti Maistrovi ulici in šele ko se znajde na železnem mostu, spozna svojo zmotno in mora vnovič sprazhevat za pot. Ker se taki slučajji ponavljajo dan za dnevom skozi celo leto, prosimo podružnico Slovenskega planinskega društva v Kamniku, da na oglu ulice »Proti Mekinjam« namesti kažipot s puščico in napisom: Pot v Bistrico.

Lastavice so se že vrnile. V sredo dopoldne jih je priletela cela jata in veselo se se spreletavale pod jasnim nebom. Opažamo pa, da se te prekoristne ptice od leta do leta v čimdalje manjšem številu vračajo v naše kraje.

V noči od četrtega na petek je zopet pritisnil mraz. Temperatura je padla pod ničlo in slana je pobelila polja in travnike.

Prepoden vlomilec

Cerknica, 10. aprila.

Le sem pa tja se sliši, da je bilo v našem kraju kje vlomljeno. Kakor smo poročali, je bilo pred časom vlomljeno v gostilno Martinčič v Dolenji vasi; v četrtek zvečer se je primeril enak slučaj na Marofu blizu Cerknice, samo ta razlika je bila, da je imel vlomilec na Marofu precejšnjo smolo.

V četrtek zvečer okrog sedme ure se je neznan uznemirjen prav polihno splazil v stanovanje ključavničarskega mojstra g. Sežuna iz Cerknice, ki pa stanuje v ne preveč oddaljenem Marofu. Vlomilec je moral biti zelo previden in obenem drzen, ker sta bili ta čas v kuhinji žena g. Sežuna in stara mati, a on se je kljub temu splazil brez vsakega šuma v spalno sobo v prvem nadstropju.

Med potjo je vlomilec pobral na hodniku prazno vrečo in ko se je enkrat razgledal, je začel svoj vlomilski posel. Najprej se je sezul, da je bil klobuk varen pred ropotom. Svoje čevlje in tudi klobuk je spravil kar v vrečo. Nato je odprl omaro in je začel iz nje pobirati razne predmete, seveda največ obleko; vse te stvari pa je basal v vrečo. Tako je že pospravil v vrečo nekaj moške obleke, čevljev in drugo. A kljub svoji previdnosti je bil vseeno malo neroden pri poslu.

Sežunovi ženi se je zdelo, da nekdo hodi po sobi in zato je šla takoj pogledat, kaj je pravzaprav. Prižgala je luč in odšla v prvo nadstropje. Komaj je prišla na vrh stopnic, je že opazila, da je moral biti nekdo tukaj, ker je bilo vse odprto. Stopila je v spalno sobo in tam je zagledala moškega, ki se je tiščal za omaro. Ženska se ga je tako prestrašila, da je zakričala: »Pusti me!« in zbežala po stopnicah. Ko je bila že sredi stopnic, je prišel za njo vlomilec s polno vrečo. Ker se je vlomilec najbrže bal, da ne bi bil ujet, je v svojo vrečo vržal na Sežunovo. S tem ji je izbil svetiljko iz rok in ker je bila Sežunova vsa preplašena, je vlomilec porabil to priliko, da jo je pobrisal na prosto. Zbežal pa je brez čevljev in klobuka, katere je še v sobi spravil v vrečo. Tudi vlomilec je moral biti precej zmešan, ker ni odnesel vreče s prisvojenim blagom.

Na Marof sta še isti večer odšla dva cerkniška orožnika in kakor se kaže so vlomilcu že na sledu.

Litija

Sveti večer. Na Belo nedeljo priredi podružnica CM družbe v Litiji v Sokolskem domu ob 20. uri spominsko proslavo desetletnice smrti svojega ustanovitelja g. Luke Svete. Pevske točke bo odpevalo pevsko društvo »Lipa«, orkestralne pa bo odigral šele letos ustanovljeni salonski orkester pev. društva »Lipek« pod vodstvom dirigenta g. Pertota.

Redukcija. V predilnici bo zopet reduciranih okoli 100 delavk.

Osebnost. Na bolezenski dopust odide g. Peter Jereb, skladatelj in občinski tajnik v Litiji.

Avtomatska telefonska centrala na Bledu

Kakor smo poročali, se je mudila te dni na Bledu komisija, ki si je ogledala na licu mesta prostore blejske pošte, katero mislijo preurediti in montirati avtomatsko telefonsko centralo, ki bo bržčas jeseni že obratovala.

Komisija je odobrila načrt, katerega je na inicijativno g. inž. Rustje napravil tehnik g. Jože Senk iz Ljubljane. Načrt predvideva garažo, ki bo stala tik pošte. Napravljena bo velika hala, ki bo pokrita s steklom, kjer se bodo čistili avtomobili. Nad garažo bo okoli 45 sob, ki bodo namenjene predvsem za služinčad Park-hotela. Sobe bodo zelo lepe ter bodo imele solčno lego, ter so zasnovane po najnovejših predpisih moderne tehnike in arhitekture. Zgradba bo deloma eno-, deloma dvonadstropna stavba, ki bo last gospoda Kende, graščaka in veleposestnika na Bledu, ter bo kot gospodarski del velikega, novega Park-hotela. Te dni bodo delavci pričeli z delom. Gradilo jo bo domače stavbeno podjetje Pangere.

Pismo iz Trebnjega

Velika noč v Trebnjem — Iz kriminalnega predala trebanjskega

Trebnje, 10. aprila.

Imeli smo solnno veliko nedeljo in velikonočni ponedeljek. Lahni vetrovi niso ovirali Trebanjce in mnogo jih je napravilo ta dva praznika dalje ali pa krajše izlete v okolico in Ljubljano. Vsak je prišel na svoj račun. Nekaj v zvočni film, drugi na mednarodne tekme, ki so se vršile v praznikih v Ljubljani, tretji zopet na obiske sorodnikom in znancem, tako da je bil promet kaj živahen. Nasprotno so prišli iz mesta za praznike v Trebnje dijaki in sorodniki naših Trebanjcev, tako da si videl na cesti te praznike mnogo starih znancev in prijateljev, ki sicer ne bivajo v Trebnjem. Tako je bilo pri nas velikonočno življenje živahno in prijetno, le da ne bi bila kriminalna kronika tako žalostna in polna najrazburljivših dogodkov.

Fantovska bitka

V noči od velike sobote na velikonočno nedeljo je bilo. Oboroženi s koli, vilami, motikami in drugim poljedelskim orodjem so napadli fantje Z. R., P. A., Z. L., K. R., N. A. in I. A., vsi iz vasi Sv. Štefan pri Trebnjem, mirno dobre četrt ure oddaljeno vasio Belšinja vas. Neprikrito sovraštvo, ki je trajalo med fanti obeh vasi, je prišlo do izraza baš na praznik Vstajenja. Mirno in tiho so spali vaščani, ko se je iznenada razleglo po vasi gromovito: »Auf biks«, kletvine in podobno. Ženske so zajokale, zagnale vrisk in krik, moški so pa na pol oblečeni hiteli pogledat na vas, kaj se godi. Na nič hudega slutete so pričeli padati udarci s kolmi, vilami in motikami tako, da so se morali neoboroženi hitro umakniti. Prvi uspehi so divjake napadale podneti in navalili so se na posamezne hiše. Bati se je bilo, da pride do ubojev, so pozneje izjavljali pri zasliševanju starejši vaščani. In tako so vplivali na svoje sinove, da se niso tudi oboroženi postavili v bran nasilnežem, da ne bi prišlo na ta dan do prelivanja krvi. Kljub temu so pa nekaj napadalcev vjeli, da so se ostali spustili v beg. Mirnim in poštenim napadenim vaščanom se je posrečilo divjake pognati v beg brez hujšega. Zadevo preiskuje orožništvo in bodo napadalec radi javnega nasilstva obdumno kaznovani. — In to se je dogodilo ravno na velikonočno jutro. Le prevdarnosti napadenih vaščanov se je zahvaliti, da ni prišlo do hujšega, da ni prišlo do pobojev. Res krvava bi bila velika noč tudi pri nas, kakor je bila na žalost po več krajih. Kam plovemo?

Roparski napad

In dan preje. Na veliki petek. Zupančič Alojzija in Karolina iz Korenitke pri Trebnjem sta se vračali od večerne pobožnosti iz farne cerkve. Komaj streljal pred vasio sta bili nenadoma napadeni od dveh nepoznatih oseb s kolmi. Zahtevala sta denar. Seveda ženi nista imeli denarja in roparjema nista mogli ustreči. V jezi, ker roparja nista prišla na svoj račun, sta ubogi ženi pretepla s kolmi in jima zadala težke telesne poškodbe, da je malo upanja na okrevanje. — Zgodilo se je to v velikonočnih praznikih na veliki petek zvečer. Ali ti roparji in razbojniki nimajo niti trohice čuta in oskrnjajo dan, kakor je veliki petek?

Izsiljevanje

Denarna kriza zadeva danes vse sloje. In ta kriza privede ljudi do najrazličnejših dejanj, pripravljeni so na vse, samo za denar. Eni ubijajo, drugi ropajo, napadajo itd., tretji se pa poslužujejo najrazličnejših načinov za pridobivanje denarja. Trebnje je razburil pred dnevi dogodek, ki je uprav »amerikanski«. Posestnik I. I. iz bližnje vasi pri Trebnjem je prejel pred dnevi pismo, v katerem neznanec zahteva, da mu na določen kraj priinese 5.000 Din, če ne, mu grozi s požigom. Jasno je, da želi izsiljevalca ni bilo ustreženo, ampak je bilo pismo izročeno orožništvu. V določenem času sta se res podala na mesto dva orožnika, ki sta imela namen neznanca pričakati. Ker ga kljub celonočnemu čakanju le ni bilo, sta se odpravila, na mesto, kjer naj bi bil položen denar, sta pustila pa le nekaj papirja. Ko sta drugi dan odšla ponovno na določeno mesto, je bil papir premaknjen. Sklepa se, da je neznanec res prišel po »denar«. Upravičeno je sedaj strah, ko denarja neznanec ni prejel, da izvrši svojo grožnjo, da požge. Posestnik čuva svoja gospodarska poslopja kar najvestneje, da bi mu zla roka ne podtaknila ognja, posebno, ko čitamo dan za dnem o sumljivih požarih.

Drugi roparski napad

In dalje! Bogata je naša velikonočna kriminalna kronika in žalostna. Mirno se je vračal na veliki ponedeljek zvečer posestnik F. Škulj iz Dola pri Trebnjem domov. Iznenada sta ga napadla od zadaj dva moška in ga podrli s kolmi na tla. Vendar pa napadalec nista prišla na svoj račun, ker so bližnji sosedje na krik

prihiteli na pomoč in sta napadalec zbežala v noč. Kljub temu sta bila spoznana in zadevo preiskuje orožništvo. Motiv napada še ni znan. Napadenec je dobil težje notranje poškodbe in je odšel na odredbo zdravnika v zdravljenje v Ljubljano.

Skrit za omaro

Pred dnevi se je pojavil v Trebnjem neznan moški. Baj je med eskorto, ko je bil izgnan v svojo domovinsko občino, ušel nekemu občinskemu pazniku. Tako se je pojavil v Trebnjem. Pojavil se je zdaj tu zdaj tam in prosjačil. Zvečer v mraku je pa zavil v gostilno Huberta Tomšič v Trebnjem ter se je iz gostilniške sobe vtihotopil v gostilničarjevo stanovanje. Slučajno mimoidoči orožnik, ki je neznanca opazil v gostilni, je o tem opozoril gostilničarja. Pogledali so v sobo. Neznanec se je bil skril za omaro, kjer so ga tudi našli. Kaj je hotel neznanec? V sosednji sobi je spala žena gostilničarja z otroci.

V dobi kriminala smo. To je dejstvo, ki nas plaši in nam daje mnogo misliti. Kam plovemo? ... an.

Novo mesto

Cerkveni koncert. Kot smo že opozorili, bo danes (nedelja) dopoldne v frančiškanski cerkvi slovesna maša, popoldne pa bo istotam izvajal cerkveni pevski zbor ljubljanskih frančiškanov pod taktirko p. Hugona Sattnerja več krasnih pevskih točk v počaščenje sv. Cecilije. Sentiakobani iz Ljubljane so snoči (v soboto) gostovali z izredno učinkovito študentsko burko »Extemporeale«. Prireditel se je vršila v Sokolskem domu pod okriljem ženske podružnice CM Družba. Več o uprizoritvi drugič.

Lopovščina, ki mora biti eksemplarično kaznovana, če se slučajno najde individuum, ki je pred dnevi napravil za Loko tako škodo tukajšnjemu Olepsevalnemu društvu. To se trudi in lepša pota, zlobna roka pa je porezala skoro vse že večletne in močne nasajenke topolov in enega celo izruvala. Da bi se lopovu posušila roka!

Dvojčki za dvojčki. V bližini Novega mesta v vasi Črešnjici je posestnika Teropčiča v dobrem letu kar dvakrat presenetila štoklja z dvojnimi darom. Prvič dva fantka, sedaj pa dve deklici. In vse je zdravo!

Osebnost. Zdravnikom tukajšnje garnizije je imenovan dr. Milan Ropar. Castitamo!

Vojska. Na Veliko nedeljo je inspiciral tukajšnjo divizioner g. Iljič v spremstvu načelnika štaba puk. Milčevića.

Gosi ukrofile avto. To se je pred dnevi zgodilo v Gotski vasi na državni cesti. Pridirjal je avto, trobil, tulil, gosjak s svojim haremom pa ga je ponosno motril sredi ceste in se ni dal odgnati. Avto se je moral ustaviti in vozač je pričel razganjati krilata upornika. Smeha ni manjkalo.

Škocijan

Zaključek gospodinjstva tečaja. Pretekli teden je končal šestdesetinski gospodinjstvi tečaj, ki se je vršil v tukajšnji šoli. Kakor je »Jugoslovanc« za poročal, je tečaj redno posočalo 63 deklet — Škocijank in okoličank. Vodila ga je učiteljica gđ. Alojzija Komljančeva, kateri so po svojih močeh pomagale pri predavanju tudi ostale gđ. učiteljice iz Škocijana. Požrtovovalno delo našega učiteljstva je rodilo proti pričakovanju popoln uspeh. Iz tečaja so izšle naša dekleta, ki so pridobile, če se že niso naučile vsega za gospodinjstvo potrebnega, vsaj temeljne nauke in močno voljo — držati se navodil in lepih nasvetov. Opažati je, kakor je pokazal ta tečaj, da se podočeljski ljudje zanimajo za vseobč strokovno naobrazbo in da se naš kmet razvija in izpopolnjuje v vseh panogah naprednega gospodarstva. Gojenke tečaja so svojim predavateljicam o gospodinjstvu nadvse zahvalne, predvsem pa voditeljici tečaja gđ. Alojziji Komljančevi za njeno neumorno prizadevanje.

Lepo uspeša vpriporitve »Desetega brata«. V nedeljo popoldne 29. marca je vpriporilo »Prosvetno društvo« v Škocijnu v društveni dvorani Jurčičevega »Desetega brata« ob številni udeležbi vaščanov in okoličanov. Režijo je spretno vodil nadučitelj g. Janko Malenšič, ki je posamezne vloge zelo dobro razdelil med naše fante in dekleta. Ker se vrše pri nas silnice prireditve zelo redko in je zanimanje kmetov za igre zelo veliko, kar je pričala nabito polna dvorana, bi bilo želeli, da se večkrat kaj priredi.

Pragersko

Elektrifikacija. Naša zadruga za elektrifikacijo je končno tako dovršila svoje delo, da dobimo električno razsvetljavo tudi po hišah, kjer je doslej še ni bilo. Prihodni teden se bodo že pričela prva instalacijska dela.

Zlobna poškodba. Pred gostilno Slavine je neznan zlikovec prerezal Ivanu Dolencu pnevmatiko na kolesu znamke »Neger«.

Murska Sobota

Manifestacija obrtnikov. Občni zbor skupne obrtne zadruge je bila tudi velika manifestacija za kraj in domovino. Občnega zbora se je udeležilo okrog 300 članov. Načelnik g. Sukič je otvoril občni zbor ter pozdravil še posebno srezkega podnačelnika g. dr. Bratino ter zastopnika obrtne oblasti g. Čeha član zbornice za trgovino, obrt in industrijo. G. načelnik je poročal o delovanju ter stanju zadruge. Računski zaključek za preteklo leto znaša 39.161,52 Din in prav toliko izdatkov. Pri volitvah je bil ponovno izvoljen za načelnika g. Sukič Stefan, za podnačelnika pa g. Horvat Janez. Po volitvah je prevzel besedo srezki podnačelnik dr. Bratina, ki je v kratkih besedah povdaril delo načelnika g. Sukiča in njegove zasluge. G. načelnik je eden zelo agilnih kulturnih delavcev. Za njegove uspehe so doznali tudi na najvišjem mestu in za to ga je Nj. Vel. kralj odlikoval pred kratkim z redom sv. Save V. stopnje. Po govoru je vse moštvo navdušeno vzklizlo kralju in Jugoslaviji. Za tem je bila odposlan brzojavka Nj. Vel. kralju in g. banu dr. Marušiču, v kateri zagotavlja 1200 obrtnikov Prekmurja neomejeno zvestobo. Občni zbor je pokazal, da naši obrtniki delajo in v sedanjih težkih dneh dobro vrše svoje naloge.

Nagrobni spomenik junakom. Tudi svoboda Prekmurja je zahtevala svojih žrtv. V borbi za svobodo Prekmurja je padlo pet mož, pet Hrvatov ljubiteljev domovine Jugoslavije dr. Dimović in tovariši. Prebivalstvo v Murski Soboti

si je od nekaj prizadevalo, da jim postavi primeren nagrobni spomenik in za to je bil izvoljen poseben odbor, ki zbira posebni sklad za ta spomenik. Že lansko leto je ta odbor preskrbel, da so trupla žrtv prenesli v skupen grob. Letos pa jim nameravajo na ta grob postaviti 7. junija spomenik, ki naj bo dokaz ljubezni in spomina na borce, ki so izgubili svoje idealno življenje za jugoslovansko Prekmurje. Ker pa odboru primanjkuje še nekoliko denarja, prosimo vse, ki jim je kaj na srcu domovina, da podprejo odbor, da uresniči svojo idealno nalogo.

Pri mrliču

(Navade in običaji ljudstva v celjski okolici) V zvoniku kapele z rdečo streho je zapel zvonček pesem smrti, naznanjajoč konec tukajšnjega življenja enega izmed zemljanov. Turbni glas zvona se preliva po vasi in po poljih. Ljudje na poljih obstajajo z delom, poslušajo pesem, premišljujejo, komu je angelj smrti utrgal nit življenja.

Zvonček poje svojo pesem, le poj, saj boš nam vsem nekoč zapel, če nas bo smrt pokončala v domačem kraju; saj za smrtjo klije novo življenje.

Kapela je vojna ustanova, zgrajena v letih 1917 in 1918, blagoslovljena 16. julija leta 1918 po rajnem opatu Francu Ogradiju; v kapeli stoji Ona, Kraljica miru, obdana z električnimi žarnicami. Na vhodom sta letnici 1914—1918. Kot straža sta cipresi ob vsaki strani, bršljan pa se ovija zunaj po zidu.

* * *

Med svečami pa spava mož, on trdno spi, nevzdranmo spi, moža pa množica ljudi, z mladiko oljkovo kropi, želeč mu večnega pokoja.

(S. Gregorič).

Pri Ferjanu so položili na mrtvaški oder gospodarja, moža v najboljših letih, ki ni imel nasprotnika ter je bilo vse njegovo delovanje usmerjeno v dobro njegove družine. Padel je sredi dela, kakor hrast pod ostro sekuro. Med gorečimi svečami počiva v skrbi; njegov obraz je bled, oči steklene. Ustnice so neme in vprašujoče, kot bi hotele izreči svojo poslednjo besedo. Mirno počiva, življenje ne sopé več, roke so sklenjene k molitvi, ovite z znamenjem sv. križa, poslednje tolažilo vere in upanje v boljše bodočnost, kjer ni težav, bolezni, rev in sovraštva, kjer je radost nepopisljiva. Med rožami in vencji spi, mirno spi, ne vidi in ne sliši šepet molitve ljubečih in zvestih, ne jokajočih obrazov.

Ko pokrije dolino tema ter tisočere zvezdice miglajo na nebeškem svodu, napolnijo ljudje sobo, kjer leži mrlič. Vsak poklekne, zmoleč kratko molitev in kropčje z blagoslovljeno vodo, želeč mu večni mir in nebeški raj. Pred razhodom zmoliijo vsi skupaj rožni venec, ki ga moli naprej, če je fant na mrtvaškem odru, fant, če je dekle, dekle, če je za omožena žena, pa žena. Tu ga moli postarni gospodar Hrčič. Vendar se ta navada že tudi opušta. Čuječe postrežejo z narezanim belim kruhom, ki se pa nikdar ne peče pri tisti hiši, kjer je mrlič, in s pijačo. Raznovrstni pogovori, močje s pipami v ustih modrujejo o gospodarskih zadevah, žene in dekleta pa o svojih stvareh. Dim iz pip se meša z vonjem sveč, zdi se ti, kakor da si v laboratoriju.

Velik si človek, ustvaril si svoj svet, vse na svetu ti je pokorno, oziroma ti mora biti, toda si kaplja na drevesu, kakor trenutek v večnosti, bil si in ni ti!

Črna pri Prevaljah

Šahovski klub v Črni pri Prevaljah je še dokaj mlad, toda tem bolj agilni, kar dokazuje dejstvo, da si je za velikonočne praznike povabil v goste znanega odličnega šahista — načelnika dijaškega šahovskega kluba na državni gimnaziji v Mariboru — zmagovalca simultanske partije s svetovnim prvakom dr. Aljechinom — gospoda Bogdan Pušenjaka, ki je igral z 20 šahisti iz Črne simultansko igro z rezultatom 11½ : 8½ v svojo korist, nakar se je o članih tega kluba prav pohvalno izrazil. Opažati je posebno v zadnjem času, da ta lepa igra v Črni pridobiva čim dalje več prijateljev. Staro in mlado se zanima za njo, za kar je najlepši dokaz lepo število publike, oziroma kibicev, ki so z največjim zanimanjem sledili simultanki, ki je trajala od 18. do 23. ure vse do zadnjega, po isti pa seveda tozadevne debate ni hotelo biti ne konca ne kraja, vsak je vedel, kako bi »mogoče« bilo boljše »potegniti«, da bi ta ali oni zmagal. Agilnemu šahovskemu klubu je samo želeli, da se čim bolj razvije, za kar ima lepo število talentiranih igralcev. — Fr. P.

Poljčane

Javna dražba. Pekelski občinski urad razglašal: Davčna oblast Slovenska Bistrica je dovolila radi iztirjanja ostalih državnih davkov javno dražbo vsakovrstnih premičnin in drugih predmetov v več hišah v Peklu. Dražba je določena na soboto 25. aprila.

Posipanje ceste na Sp. Poljčane. Večkrat smo že v tem listu pisali o mizerem stanju ceste na Sp. Poljčane, ki se nam je zdelo nekaka zapostavljena med ostalimi, ker že ne pomnimo, kdaj bi bila posipana. Končno se je tudi nje usmilil prepotrebni gramoz, ki ga te dni navvažajo nanjo z avtom slovenjebistriškega cestnega odbora.

Dnevnik »Jugoslovanc« se tudi v našem kraju čimdalje bolj uveljavlja ter si utira pot med bralci. Krog stalnih naročnikov se vedno širi. Kako tudi ne! Saj prinaša list poleg važnih službenih objav ter drugih zanimivosti iz raznih krajev naše države in izven nje, tudi stalno novice in dogodke iz našega kraja in okolice. In cena mu je tudi izredno nizka. Stane samo 1 dinar. Tudi obsežna nedeljska številka. Dobite ga v trafiki pri kolodvoru. Segajte pridno po njem!

Sokolstvo

Obnovitev Sokola v Škocijanu

Sokolska misel prodira v vsej svoji veličini v sleherni vas, v slehernem kotu je pognalo Tyrševo seme, ki se je oblikovalo leta in leta, in se končno razvilo v mogočno drevo, katerega ne bo zlomil niti najbesnejši orkan.

Ze pred leti se je tudi v Škocijanu pričelo sokolsko gibanje in leta 1925. se je po mnogih zaprekah in neumornem delu ustanovil Sokol, ki se je začel ob težkih prilikah lepo razvijati. Nemila usoda pa je nenadoma uničila razvijajoče društvo, ugrabila nam je ustanovitelja br. Špenkoto, šolskega upravitelja v Šmarjeti. Pod njegovo nezlomljivo voljo je Sokol napredoval v vseh smereh, po njegovi tragični usodi pa je začelo društvo hirati, ni imelo več potrebne vadiatelja-telovadca, ki bi mu kazal smernice. Bilo je pač še nekaj takih mož, ki so hoteli še imeti svojega Sokola, a njih sila je bila premajhna, med njimi ni bilo primerne vaditelja, ki bi mu uspelo ohraniti Sokola v Škocijanu.

Po prvem neuspehu se je še večkrat govorilo, da bi Sokola v Škocijanu na novo obudili k življenju, a ukreniti se ni dalo ničesar pozitivnega. Sedaj pa, ko je razgrnil Sokol svoje peruti v najoddaljenejše kraje naše kraljevine, se je prebudil tudi Škocijan in se po šestih letih znova ustanovil.

Ustanovni občni zbor se je vršil v prostorih osnovne šole ob navzočnosti mnogoštevilnega občinstva in udeležbi župnih delegatov: podstaroste župe br. Marinka, župnega tajnika br. Matkota in br. dr. Trošta.

Občni zbor je otvoril tukajšnji šolski upravitelj br. Malešič, ki je po pozdravu navzočih očrtal propagandno delo pripravljalnega odbora, nakar je župni delegat br. Marinek v kratkih in jedrnatih besedah razložil zakon Sokola kraljevine Jugoslavije, pomen Sokolstva in njegove smernice ter bodril članstvo v težki začetni borbi za njegov obstoj. Nato sta govorila še br. Matko in br. Trošt.

Izvoljeni odbor je bil poslan v potrditev novomeški župi, ki je imenovala sledečo upravu: starosta br. Ivan Globevnik st., tajnik br. Al. Pungertič ml., blagajnik br. Ivan Novšak, načelnik br. Peter Durjava ml., načelnica s. Roža Petelin, gospodar br. Ivan Globevnik ml., prosvetar in zapisnikar br. Janko Malešič, člani uprave br. Anton Ržen, br. Zupet Alojz, preglednika računov: br. Ivan Lovša in br. Franc Mole, delegat za savezne in župne občne zборе br. Al. Pungertič, župni odbornik bl. Ivan Globevnik, namestnik br. Karl Poglajen.

Sokolski Glasnik, glasilo Saveza SKJ ima v svoji 15. številki to-le vsebino: Resolucija prve redne glavne skupščine Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije dne 29. marca 1931. — Janez Pohare (Zg. Šiška): Prosvetno delo na deželi. — Prof. D. Mrvanjevič (Negotin): Sokolstvo kot socijalna in nacionalna potreba. — Iz Saveza SKJ. — Iz slovenskega Sokolstva. — Pozdravi Savezu SKJ. — Knjige in listi. — Iz žup in društev.

III. zlet lužiskosrbskega Sokolstva. Lužiskosrbsko Sokolstvo je priredilo doslej dva zleta. Prvi je bil leta 1921. v Pančevu, drugi 1927 v Wulkom Cisku. Tretji zlet pa bo 17. maja t. l. v Radworu v saški Gornji Lužici v proslavo 10-letnice obstoja lužiskosrbskega Sokolstva. Po velikih pripravah sodeč, bo to največja lužiskosrbska nacionalna manifestacija po vojni in obenem najlepša slika iz življenja lužiskih Srbov. V povorki bodo poleg Sokolov šle tudi narodne noše itd. Pri javni telovadbi se bodo izvajale proste vaje, s katerimi so lužiskosrbski Sokoli nastopili na zletu v Beogradu l. 1930.

Kranj

Kino Talija predvaja v nedeljo 12. aprila 100% veletonfilm »Kapitan korvetec«. Film je deloma sniman v Dalmaciji, poln mornarskega humora in pustobine, v glavnih vlogah Harry Liedke, Marija Paulder, Fritz Kampers, Lia Elbenschütz in Hans Innkerman. — Predstave točno ob 3., 5., 7. in 9. uri.

Strokovni gostilničarski servirni tečaj v Kranju. Od 21. do 30. aprila bo v Narodnem domu v Kranju servirni tečaj, ki ga priredita kranjska in škofjeloška gostilničarska združenja. Predavatelji so najboljši in priznani učitelji in strokovnjaki. Učna taksa samo 150 Din. Prijave sprejemata združni pisarni v Kranju in v Škofji Loki. Opozarjamo na ta prepotrebni tečaj, ki je pomemben zlasti za povzdigo tujkega prometa v Kranju in okolici.

Šoštanj

Občni zbor šaleške podružnice SPD v Šoštanju se vrši v soboto 18. aprila ob pol osmih zvečer v dvorani Mravljak-Rajster. Poleg volitev novega odbora na 3 leta bo glavna točka dnevnega reda razprava o zidanju nove planinske koče na Smerkovcu. Za člane je udeležba obvezna.

Otvoritev prodajalne trvdke Bata. Trvdka Bata je tudi v Šoštanju v bivši dvorani hotela Kunst na Glavnem trgu otvorila prodajalno čevljev.

Vodovodne pristojbine. Potrjene so vodovodne pristojbine, kakor jih je predlagal vodovodni odsek in sicer po 4 Din od osebe in družin, ki imajo kopalne osebe in družine, ki kopalnice nimajo, pa po 2 Din 50 p. Vrh tega plača vsak od pipe 5 Din, od kopalnice 10 Din, od kloseta in za živino po 2 Din mesečno.

Tatvina kolesa. V noči od 6. na 7. aprila je bilo posestniku Tajnaku Ivanu v St. Hju iz hodnika I. nadstropja ukradeno novo dvokolo znamke Puch, št. 398.299, v vrednosti 1900 Din. Tatvine sumljiv je I. Fr., hlapec pri Tajnaku, ki je 8. aprila brez odgovodi zapustil službo in neznan kam odšel.

Leteti gostilničarski in tujsko-prometni tečaj. Zveza gostilničarskih zadrug v Mariboru prireja v krajih, kjer je razvit tujski promet, odnosi v krajih, ki se zanimajo za to panogo, takozvane letete gostilničarske in tujsko-prometne propagandne tečaje. Dobro bi bilo, da bi tudi šoštanjska zadruga gostilničarjev povabila zvezo, da priredi tak tečaj tudi v Šoštanju, ki reflektira na tujski promet.

Gostilničarska pivovarna v Laškem

Vsa slovenska javnost nestrpno pričakuje poročilo, kako se razvija akcija za ustanovitev domače naše pivovarne, ki bo na mah spremeni-la kvaliteto in ceno piva na boljše in cenejše. Premnogim se zdi, da gremo prepočasno proti svojemu cilju, mnogi obupavajo, češ, predolgo se ne skliče ustanovni občni zbor, preveč se odlašajo in zakaj se ne prične z gradbo, ogrom-na večina pa trdno zanpa pripravljalnemu od-boru in ga podpira v njegovem delu.

Treba pa je nekaj pojasniti, ker stojimo tik pred ustanovnim občnim zborom. Nad 12 milijonov dinarjev delniške glavnice je podpisano, bližamo se tretjemu vplačanemu milijonu in od dneva do dneva se naglo dviga vplačani kapita-l. Priznati se mora, da so vplačila proti pri-čakovanju velika in točna, ker smo pričakovali, da bodo vsi subskribenti odlašali s plačilom do ustanovnega občnega zbora — če se navzlic temu vplačuje tako pridno že zdaj, je to znak, da se nevezdržema bližamo uresničenju naših načrtov. Stanovska zavest gostilničarjev daje zanesljivo upanje tudi za uspevanje naše pi-vovarne!

Veliko zanimanje za našo pivovarno kaže, da se ne bo smela zgraditi v najmanjšem ob-segu, temveč da moramo računati z velikim konzumom našega piva, kateremu mora odgo-varjati tudi kapaciteta pivovarne. Radi tega se bo morala glavniica povišati in se baš sedaj vršijo sondiranja in tudi že pogajanja za pri-dobitev nadaljnjih 5 do 10 milijonov dinarjev.

Naši Nemci, dasi ponovno vabljeni, se niso hoteli udeležiti subskripcije v večji meri. Zdi se, da so dobili mrljaj od zunaj. Mi smo jim prožili roko za skupno gospodarsko delo, če je niso hoteli sprejeti, so s tem pokazali, da tudi še sedaj nečijejo složenega dela s sodržavljan-i. Posledice si naj sami sebi pripišejo. Menda baš radi zadržanja Nemcev, je subskripcija v njih centrih, Celju in Mariboru, zelo slabo izpadla, dasi bi ti dve mesti imele gotovo največ inte-resa na naši pivovarni.

Ustanovni občni zbor se bo sklical takoj, ko dobimo koncesijo. Prošnja se nahaja pri trgov-skem ministrstvu ter je poskrbljena, da bo v nekaj dneh ugodno rešena, nakar se bo brez odloga določil dan ustanovnega občnega zbora.

Ni danes nobenega dvoma več, da bomo v enem mesecu pričeli z gradbo, da bo stavba letos že zgotovljena v toliko, da se bo pričelo v pozni jeseni z varenjem piva in da bo spo-mladi pivovarna že v polnem obratu. Da se to delo pripravljajemu odboru olajša in da bo tudi bodoči upravni svet imel lažjo nalogo, je pač treba, da storite vsi, ki ste podpisali del-nice, svojo dolžnost ter vplačate glavniico. Ni treba odlašati do občnega zbora. Občni zbor bo tem sijajnejši, s čim večjim vplačanim ka-pitalom se bomo lahko pri tej priliki izkazali.

Pričakujemo tedaj, da se boste našemu po-zivu odzvali in da bodo vplačila do občnega zbora še hitreje napredovala, kakor so do dan-es. Ne zadržujte, temveč pomagajte in vsvar-jajte!

Odbor.

Nemški posli s Sovjetsko Rusijo

Nemška vlada je prevzela garancijo sovjetskih naročil pri nemški industriji v znesku 300 mi-lionov mark. Državna kreditna jamstva so še iz prejšnjih let znatno obremenjena vsled raz-nih prolongacij kreditnih dospelkov. Skupna obremenitev državnih jamstev znaša 750 do 800 milijonov mark, kar pomeni ogromen riziko ene milijarde mark za nemško narodno gospodar-stvo. Na drugi strani pa se zatrjuje, da bodo nova posebna naročila razdeljena na polni dve leti, nekatere dobave pa se bodo efektuirale ce-lo po letu 1933.

Medtem ko so bili sovjeti v letu 1929, udele-ženi le z 9% vsega strojnega izvoza Nemčije, se je ta odstotek v letu 1930, povišal na polnih 12-3%, v poslednjem četrtletju l. 1930. celo na 16-2%. V nekaterih panogah nemške strojne in-dustrije zavzema sovjetska Rusija celo domi-nantno vlogo odjema, tako n. pr. pri odjemu aeroplanskih motorjev 50—80% vsega nemške-ga izvoza.

Iz vrst nemških gospodarskih krogov se za ta industrijski posel čujejo kaj deljena mišljenja. Nekateri narodni gospodarji vidijo v tem znat-no omiljenje brezposelnosti in ponovno ubrzanje nemške industrije. Drugi pa so zopet povsem drugačnega mnenja in zatrjujejo, da si bo Ru-sija z nemško pomočjo ustvarila lastno indu-strijo in če se ji posreči petletni program, bo s svojimi proizvodi preplavljala evropska trž-išča. Nemški strojni industrijski, tako se zatrju-je, sami sebi pripravljajo samomor. Pa tudi fi-nančni krogi niso povsem zadovoljni z novim ruskim poslom. Državna garancija prevzema tako visok riziko, da v slučaju neplačila prav resno ogroža že itak znatno omajene državne finance. Pacifistični krogi pa vidijo v tem go-spodarskem poslovanju Nemčije z Rusijo še ve-liko vojno nevarnost, ker bo ravno Nemčija ona, ki bo pomagala oborožiti sovjetsko Rusijo za svetovno revolucijo. Zveza med nemško oboro-ževalno industrijo in ruskimi državnimi tovar-nami, ki jih vodijo nemški inženjerji so bile že davno vpostavljene in se s tem še bolj kre-pijo.

Gospodarske vesti

× Lep napredek našega izvoza živine v Fran-cijo. Na podlagi statističnih podatkov je raz-vidno, da izvoz naše živine v Francijo lepo na-preduje. Samo v mesecu marcu je naša država izvozila v Francijo okrog 200 vagonov prašičev. Južno francoska tržišča iščejo tudi govejo ži-vino, zato so nekateri naši izvozniki že podvzeli potrebne korake, da organizirajo izvoz goveje živine na ta tržišča.

× Budimpeštanski velesej. Jugoslovanski-madarska trgov. zbornica v Budimpešti je na-pravila korake, da bi bila na letošnjem velesej-mu zastopana tudi Jugoslavija, in sicer čim dostojneje, ter da bi tam postavila svoj lastni paviljon. V Beogradu so to misel prav ugodno sprejeli.

× Tudi Ford v znamenju gospodarske krize. Čisti dobiček Fordovega koncerna za leto 1930. znaša 44-5 milj. dolarjev napram 81-8 milj. do-larjev v letu 1929. Produkcija Fordovih vozil se je za prve tri mesece t. l. znižala za polnih 35% napram produkciji v letu 1930.

× Propast istrskega zadrugištva. Po zaslugi raznih fašistovskih komisarjev se je po vzgledu Goriske tudi istrsko zadrugištvo pripeljalo do grobne prepada. To je najboljše razvidno iz poro-čila zastopnikov vseh istrskih zadrugišnih denar-nih zavodov. Poročilo pravi med drugim: Istr-ske zadruge so izkazovale v letu 1930 skupno 40.000 lir čistega dobička, davka pa jim je bilo odmerjenega 322.000 lir. Položaj istrskih zadrug se je porazno poslabšal vsled poloma zavoda »Banca della Venezia Giulia«, v katerem so imele posamezne zadruge naložene svoje vloge. Isti razlog velja tudi za polom tržiške Zadrug-ne zveze.

Razširjajte Jugoslovana!

Dobave

Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije:

Dne 21. aprila t. l. pri Upravi barutane v Kamniku glede dobave 200.000 kg amonijevoga solitra; dne 23. aprila t. l. pri Komandi mor-narice v Zemunu glede dobave 6000 ton pre-moga; dne 24. aprila t. l. glede dobave bencina, benzola, strojnega olja, bombaža za čiščenje; dne 25. aprila t. l. pa glede dobave plinskega la motornega olja, konzistentne masti, petro-leja, »Kastrol«-olja itd.; dne 25. aprila t. l. pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave 1372 komadov hrastovih pragov.

Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 20. aprila t. l. ponudbe glede do-bave 400 kg pisane bombaževine za čiščenje strojev, 1000 kg transformatorskega olja, elek-tričnega materiala, orodja, vijakov, zakovne in jermen.

(Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani intere-sentom na vpogled).

Sport

S Hajdukom v Južno Ameriko

(Od našega posebnega poročevalca.)

Revolucija naj prepreči nadaljne tekme Vsako jutro smo bili zgodaj na nogah. Ob šestih, ko je v naši bližini še vladal mir, smo bili že pripravljeni za trening. Nekega jutra — ravno smo hoteli oditi k treningu — so nam javili, da je v Lima izbruhnila revolucija.

V zadnjih mesecih je postala politična situ-acija v Peruju spremenljiva; potekala je v zna-ku trzavic, nemirov, konfliktov in revolucije. Revolucija nas je dohitela, ko smo se je naj-manj nadejali.

Diktatorska vlada Sanchez Cerra, ki je izvršila državni udar, odstavivši dolgoletnega pre-dsednika Leguija, ima mnogo nasprotnikov med narodom in v vojski. Izgleda, da predsednik vo-jaske hunte in diktator Sanchez Cerro ni držal obljub, katere je dal povodom prevzema državnih poslov. Zaradi tega je narod nemiren, položaj postaja vedno slabši. Ugled države pa-da, ekonomske prilike so od dne do dne slabše.

Tak položaj je hotel izrabiti general Marti-nez, pristaš Leguija, vrženega predsednika, ki leži v temnici, premišljuječ o svoji usodi. Or-ganiziral je nekoliko stotin vojakov in enako število civilistov in je s to armado krenil proti palači diktatorja. Ni imel sreče. Moral se je umakniti. S svojimi pristaši se je obrnil proti Callao ter je medpotoma pregovoril posadko utrdbe Real Felipe, da je prestopila na nje-govo stran. Tu je zbral svoje sile. Sanchez Cerro je poslal pod poveljstvom samega ministra vojske nadenj svoje čete, ki naj bi ukrotile vsta-se. Spoprijem je bil neizbežen. Kri je morala pokropiti lica enih in drugih vojakov. Mla-dost je morala žrtvovati svoja telesa — najbr-že niti sami ne vedo za kaj in za koga.

Pri nas je vladala velika nervoznost. Naša ulica je bila meja. Ogibali smo o izidu, med-tem so se že spopadli. Kjer je malo preje vladal mir, je zagospodarila smrt.

Martinez je bil očitno v slabem položaju. Edino pojačanje bi ga moglo rešiti. Neopaženo je zapustil trdnjavo, hiteč po pomoč na po-morsko oficirsko šolo. Z avtomobilom je švig-nil mimo nas. Globoko upognjene glave se je vračal. Bilo je očitno, da je mornarica osta-la vladi zvesta. Martinez je nadaljeval borbo z malim upom. Smrt je dalje kosila mlada življenja, dokler ni Martinez ranjen v čelo dal znak predaje. Sanchez Cerro je zopet slavil zmago: Martinez je moral deliti isto usodo, kakor njegov vodja Leguijo. Narod je zadovol-jen pozdravil zmago diktatorja, čeprav ne odobrava njegove politike. Politiko Leguija je prenašal še težje.

Medtem, ko se je prestolnica in bližnja okoli-ca že pomirila, se v provinci še vedno pretaka kri. Vojska ni zadovoljna s sedanjim stanjem. Čete se upirajo.

Nove volitve bodo pokazale, za koga je na-rod. Sodeč po vsem, ne bo Sanchez Cerro po-novno kandidiral in sicer zato, da s svojim odstopom pomiri duhove v državi in da bo država zopet krenila na pravo pot. Ta poteza drugače najboljšega vojskovodje Perua, ki ga je zadelo že 38 krogelj, bo naša povsod odo-

bravanje in hrabri vojak se bo pokazal kot najboljši sin svoje domovine. Tako smo doživeli tudi revolucijo in sam Bog ve kaj nas še čaka na našem daljnem potu...

Z avtomobili po glavnem mestu in okolici.

Naša managerja Carbone in Borda sta zelo ljubezniva, vsaki naši želji skušata ugoditi. Na vse strani nas vodita, da spoznamo znamenito-sti republike in lepoto okolice. Priredila sta nam že več izletov. Enega od teh hočem opisati.

Polnoštevno smo krenili v Limo. Ceste niso ravno široke, zato pa tem dalje in ravne. Nove hiše se ponosno dvigajo iznad starih. Zelo ve-liko je število res krasnih, arhitektonsko na-visku stoječih cerkev. Povsod vladata red in či-stota, verna slika progressa peruanske republike.

Periferija je moderno urejena. Široki asfalti-rani bulvardi, vzdolž kojih se raztezajo bogate luksusne vile, dajejo Limi to, kar je v njej naj-lepše. Prav nič čudnega ni, da so si mnogi naši zaželeli, posebno oni mlajši, ki se brijejo vsak dan, živeti v taki okolici.

»A Split, a Omiš?« sem vprašal tako golo-brado lice.

»V Split se lahko pridemo: ovo živit, a u Splitu umrit« mi je odgovoril nekdo. Ta od-govor, mi je prav posebno ugaljal, kajti v njem se slikajo razven želje po udobnem življenju tudi mnogo ljubezni napram domovini in to je vsekakor pohvalno za takega neizkušenega in nezrelega mladeniča.

Ko smo nekaj ur krožili po Limi in okolici, smo krenili do Aradure udobnega kopališča, kjer so nam v restavraciji kavarne »Leons« servirali čaj. Plesali smo, peli, z lepoticami kopališča smo prebili krasen popoldan in v najboljšem razpo-loženju smo se okoli 9. vrnili domov.

Sprememba v našem teamu.

Ljubljana, 11. aprila.

Naša podsavezna reprezentanca je odpotovala v soboto dopoldne ob 9.30. V zadnjem trenutku je moral podsavezni kapetan spremeniti postavo. Za vratarja je bil prvotno določen Mariborčan Koren. Njegov klub pa ga ni dal na razpolago, ker igra danes prvenstveno tekmo z Železničarjem. Kapetan dr. Buljevič se je odločil za Korčeta (Primorje). Zaradi nenadne oboletosti tudi ta ni mogel potovati. Z avtomobilom so nato poiskali Maliča (Ilirija), ki je imel komaj toliko časa, da se je oblekel.

Glede vratarja je bila zadeva rešena. Dr. Bu-ljeviča pa je čakalo še eno neprijetno prese-nečenje. Maribor je javil, da tudi napadalec Pepček ne more v Beograd. Vse telefonične ur-gence niso pomagale — naš team se je moral podati na pot brez Pepčka, kar pomeni znaten handicap.

Naš podsavez bodo zastopali torej samo Ljub-ljančani. Moštvo tvorita Primorje in Ilirija. Naša reprezentanca stoji v nedeljo pred najtež-jo nalogo. Sreča se z Beogradom, ki je dočel naslednjo postavo: Jakšić, Ivković, Ranojević vsi (Soko), Mladenović (Jugoslavija), Vojinović (So-ko), St. Popović (Soko), Glišović (BSK), Aci-mović (Sparta), Luburić (Jugoslavija), Toma-šević, Dj. Ranojević (Soko).

Ljubljana nastopi danes z naslednjim mo-štvo: Malič (Ilirija), Svetić (Primorje), Stre-hovec (Il.), Zemljak, Slatič (Pr.), Pogačnik (Il.), Jug I., Slapar, Erman (Pr.) Košak, Pfeifer (Ilirija).

Sestava enajstorce bo najbrže proti Zagrebu drugačna.

Beograd nastopi v ponedeljek proti Budimpe-šti s postavo: Gazzari (BSK), Ivković (Soko), Tošić, Arsenijević, M. Jovanović (BSK), Djo-kić (Jugosl.), Tirnančić, Marjanović, Vujađino-vić (BSK), Tomašević (Soko), Virić (BSK).

Motociklistika.

O velikonočnih praznikih so se vršile velike internacionalne motociklistične dirke na dirka-lišču v Grazu. Pri tej priliki se je izkazal kot posebnega in vztrajnega vozača član Motokole-sarske »Ilirije« g. Ivan Šiška, kateri je dosegel prvi in drugi dan v kategoriji do 350 ccm na motorju AJS dve drugi mesti za znanim inter-nacionalnim dirkačem Hubmannom. Gotovo iz-ređen uspeh za našega mladega motornega dir-kača, kateri je moral tekmovati z internaci-onalnim dirkači iz Berlina, Dunaja in Graza.

Ob smotrenem treningu je upati, da bođe g. Šiška v bodoči sezoni dosegel še boljše uspehe.

STANOVANJE

sobe, hujnje in pritklin za 1. maj iščeta zakonca. — Ponudbe pod »Ši-vilja« na upravo lista.

Hotel

kavarna, boljša restavracija se vzame v na-jem ali kupi. Ponudbe na Oset, Mariborski dvor, Maribor. — 1052

Razprodaja

Po globoko znižanih cenah se razprodaja cela zaloga raznovrst-nih moških, fantov-skih in otroških oblek, površnikov, suknjičev, usnjatih in navadnih, modnih kot sportnih hlač itd. samo v konfekciji »Frandec«

F. K. DERENDA, Ljubljana, Gradišče št. 4., to je nasproti dram-skega gledališča. Izkoristite to izred-no priliko.

Otvoritvene pomladanske kolesarske dirke.

S. K. »Vrhnika« kolesarska sekcija je raz-pisala za danes otvoritvene kolesarske dirke na progi Vič, Vrhnika, Logatec. Start glavne in ju-niorske skupine ob 13. uri pri km 4. na Tržaški cesti. Po izvršenih dirkah sportni sestanek v re-stavraciji »Mantua« na Vrhniki, kjer se bodo razdelile nagrade S. K. Vrhnika« iz sezone 1930. — S. K. »Vrhnika« kolesarska sekcija.

Izseljenci v mesecu marcu

Jesenice, 8. aprila.

V minulem mesecu se je izselilo iz naše dr-žave preko Jesenic 305 oseb, in sicer 56 v ev-ropske države, 249 pa jih je šlo preko »velike luže« v daljno tujino, in to 47 v Francijo, 1 v Belgijo, 7 v Holandsko in 1 v Luksemburg, 133 v Zedinjene države Severne Amerike, 13 v Ar-gentinijo, 30 v Kanado, 64 v Urugvaj, 3 v Chi-le, 3 v Južno Afriko, 1 v Peru in 2 v Bolivijo. Povratnikov je bilo 345 iz prekomorskih dr-žav in 790 iz evropskih, in sicer iz Francije 431, iz Belgije 317, iz Nemčije 19 in iz Luksem-burga 23.

Deportiranih je bilo preko Jesenic v minu-lem mesecu 68 oseb, in sicer iz USA 28, iz Ka-nade 4, iz Chicaga 28 in iz Avstrije 8.

Repatriiranih pa je bilo iz USA 1, iz Kanade 16, iz Argentine 99, iz Chile 1, iz Avstrije 10, iz Francije 22 in 1 iz Nemčije; torej vseh re-patriirancev, to je na državne stroške vrnjenih, je bilo v marcu 150. Zopet imamo lep dokaz, kako skrbí država za svoje! Dan za dnem se uresničuje narodna prislovica: »doma najbolje«.

Vseh povratnikov v marcu je bilo torej 1353, in znaša količnik med vrnjenici in izseljenci nad 4; to se pravi, da se jih je vrnilo več kot 4-krat toliko kot izselilo. Vsega tega bi gotovo ne bilo, če bi ne bilo pri nas boljše kot drugod.

Vseh potnikov v državo preko Jesenic v mar-cu je bilo 3112, iz države pa 1938. Zopet jih je več prišlo kot izšlo!

Vabilo

na VI. redni občni zbor Saveza agrarnih zajednica RZZUZV v Mariboru, ki se bo vršil dne 25. aprila 1931 ob 9. uri v Čakovcu v gostilni Gabzec s sledečim dnev-nim redom:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev bilance in podelitev razrešnice upravnemu in nadzornemu odboru.
4. Sklepanje o fuziji saveza.
5. Slučajnosti.

V slučaju, da ta občni zbor ne bo sklepčen, se bo vršil drug občni zbor z istim dnevnim re-dom in na istem mestu 14 dni pozneje, 10. ma-ja ob 9. uri.

ODBOR.

Razpis.

Ker je občinski tajnik v Ribnem odpo-vedal službo radi bolezni, razpisuje pod-pisano županstvo mesto občinskega tajnika v Ribnem.

Pravilno kolkovane prošnje naj se vla-gajo pri županstvu do 1. maja 1931.

V prošnjah naj se navede tudi mesečna plača, oziroma kakšni drugi pogoji. Prosilec mora dokazati tudi večletno prakso.

Županstvo v Ribnem pri Bledu, dne 10. aprila 1931. 1040

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Slovenjgradcu sprejme takoj pripravnika

(praktikanta) s primerno iz-obrazbo. Absolventi trgovske visoke šole ali trgovske aka-demije iz sreza Slovenjgradec in Prevalje imajo prednost. — Ponudbe na gornji naslov.

Telefon 2059

Premog suha drva Pogačnik, Bohoričeva ulica 5

Avto-limuzina

znamke »Deugeot«, dobro ohranjen, do proda za 30.000 Din. — Polzevedbe pri dr. Vrtačniku Alojziju, advokatu v Ljubljani, Selenburgova ul. 7-I. 1046

Pozor! Prihranimo 60 — 80 odstotkov pri nadomestitvi novih plošč za

Avto - Motocikl - Radio Akumulator

Specialna stanica za polnenje po znižani cenil Delo zajamčeno strokovno edino pri

A. Jenko

Prva specialna akumulatorska de-lavnica, vhod Miklošičeva c., poleg palače Delavske zbornice in Kolo-dvorska ul. 29, Kavarna »Leon«.

Ouida:

Farmmor

Roman

45

Umirajoči jo je prekinil s hripavim smehom, medtem ko so njegove vdrti oči zasmehljivo škilile po diamantnem prstanu na njenem prstu. Bil je to njen zakonski prstan.

»Seveda! Moja lepa vdova bi slednjič dobila za moža princa d'Etoiles! Tako pa bo kvečjemu njegova ljubica. Ne, še na misel mi ne pride kaj takega. Ali misliš, da se umirajočemu zljubi igrati vlogu lutke? Motiš se! Obrni se na koga drugega; recimo na moža z obličjem Van Dyckovih slik, ki je zaradi tvojih lepih oči ustrelil svojega prijatelja —«

In vnovič je njegov strahoten, hripav smeh prerušil tišino smrtno sobe. Lord Vavasour je pojedel zadnjo pasteto, vendar pa se mu je še v zadnji uri, kakor v vsem življenju, prilagala zlobna šala.

25.

Sveta tišina je zavladala v palači Vavasour; pritajeni, neslišni koraki so begali po širokih marmornatih stopnicah in dolgi hodnikih, zakaj zdaj je bilo že vsem znano, da mylord ne ostane več.

Sama in zamišljena je sedela v svoji sobi za mizo ženska, ki je veljala pred svetom za njegovo ženo. Samo

iz navade se je tudi nocoj preoblekla. V blešku zlata in draguljev je opirala lepo glavo na komolec, blede ustne je strnila, a na ponosnem čelu so ji brezupna tuhtanja začrtala globoke gube. Razmišljala je, kako bi ušla grozeči usodi.

Bilo ji je komaj petindvajset let, in že naj stopi s svojega prestola. Vedela je sicer, da utegne prej ali slej priti do tega, toda v svoji objesti se je zanesla na svojo dobro zvezdo, upala je, da umre v časti in dostojanstvu ter tako zaključijo svojo veliko glumaško vlogo v svetu. Tedaj bi se na njenem nagrobnem kamnu šopirilo ponosno ime: »Marion, markiza pl. Vavasour in Vaux.«

Zdaj jo je pa zadel udarec v cvetu njene mladosti; sredi največje sreče so jo razkrinkali ter izročili v posameh in zaničevanje njenim tekmicam sovražnikom! Debele znojne kaplje so ji stopile na čelo, od obupa je vila roke. Bilo je strašno! Ona, ki ni nikdar poznala usmiljenja do nikogar, je občutila na sebi, kaj je trpljenje. To bolešno razglabljanje jo je tako pretreslo, da je obupno skočila na noge. Z robom svojega krila se je zapletla v košek, v katerem so ležala pisma, ki so prispela v zadnjih štiriindvajsetih urah. Košek se je prevrnil in pisma so se raztresla po tleh; mehanično je pobrala eno med njimi in ga odprla. Vsebovalo je samo nekaj kratkih, v francoščini pisanih vrstic, z datumom prejšnjega dne:

»Gospa! Lord Cecil Farmmor ve za neko tajnost iz Vaše preteklosti. Jutri jo namerava izrabi proti Vam v pričo vsega Pariza. To sem zvedel iz nekega pogovora, ki ga je imel z gospo de Ruelle, ki sem ga davi slučajno

in nehote poslušal. Ako mi ukažete, tedaj sem pripravljen preprečiti žalitev, ki Vam grozi, s tem, da izzovem lorda Farmmora. Na ta način Vam hočem povrniti dobro za zlo, ker jaz sem Vas v resnici ljubil.

Falkenberg.«

Te vrste bi bila mogla brati že prejšnji večer, toda ni pogledala pisma in kraljica družbe je nič hudega slutela šla svoji usodi naproti. V tem hipu je verjela v usodnost in v kazen za grehe, daš je bila po naravi skeptična. Pisec je bil neki avstrijski oficir; skoraj šo deček po letih. Lepa panterka mu je na nekem sijajnem maskiranem plesu, ki ga je priredil dunajski dvor, zastropila življenje v svojo zabavo. Roka se ji je tresla, ko je držala v rokah papir. In vendar ji ni povedal nič novega, zakaj slutila je vse, ko je na promenadi videla kruto obličje moža, ki ga je prevarila. Njegovo obličje ji je brez besed vse razodelo.

»Ubogi Falkenberg! Ubogi dečko!« je nehote zamrmrala; zakaj v sreči zavračamo zvestobo, v nesreči šele jo znamo ceniti. »Usmiljenje pričakovati — od njega! Kakor da bi zahtevala čuvstvo od mornarja in toploto od ledu!

In vendar — in vendar — pogled ji je obstal na odsevu lastne podobe v zrcalu. Njena lepota ga je že nekoč docela zaslepila. Morda ima še kaj nekdanje moči nad njim. In iz globine njenega brezupa je vstajala slabotna senca praznega upanja in že je prišla do blaznega zaključka.

Vroč vrelec v Švici

Blizu kopališča Schuls-Tarasp v Švici so naleteli pri vrtanju v zemljo na prvi vroči vrelec v evropskih Alpah. Vrelec bruhne ven vsakih 15 minut in brizga vročo vodo do 10 metrov visoko.

Carigrajski starci

Ni še dolgo tega, ko je vzbujal splošno pozornost vsega sveta najstarejši človek na svetu — Zaro-aga, ki so ga »odkrili« v Carigradu.

O tem človeku so pripovedovali in pisali, da je star že 156 let — če je seveda to res, to je drugo vprašanje, ker v orientu rojstne (krstne) knjige niso baš v največjem redu. Toda brez ozira na resnico ali neresnico njegovih trditvev je Zaro-aga le napravil srečo, ker ga je vzel s seboj neki Amerikanec, ki ga sedaj kaže rado vednim Amerikancem za dober denar.

Sedaj pa so staknili v Carigradu še nekega starca, ki ima (baje) že 138 let. To je neki kozji pastir Ahmed-aga.

Ta človek pripoveduje, da se je udeležil v svojih mladih letih številnih bojov po celem Balkanu, ne ve pa povedati nobenega imena, ne kraja, kjer se je baje boril, pa tudi nobenega imena tedanjih generalov ne ve več. In kakor skoraj vsi taki »starc«, tako pripoveduje tudi on, da alkoholnih pijač ne pije, da je bil petkrat oženjen — petič se je oženil, ko je bil že 128 let star (!) in da živi le od kozjega mleka.

Kakor vse kaže, utegne biti mož dober špekulant, ki mu ne dajo mirno spati — dolarji, ki jih služi njegov tekmeec Zaro-aga v Ameriki...

Zgodba o zastavi

Nekemu nemškemu vojaku se je posrečilo že ob začetku vojne, da je osvojil takoj po nemškem vpadu v mesto Mezieres pri St. Quentinu sovražno zastavo, to pa ne navadno zastavo, ampak pravo pravcato polkovno zastavo, kajti zastava, ki je bila tako lepo vezana z zlatom, ni mogla biti manj kakor polkovna zastava. V svojem ponosu pa mož ni javil, kako dragocenega plena se je polastil, ampak je poslal to dragocenost domov, kjer so jo hranili na častnem mestu kot dokaz velike hrabrosti njenega sedanjega lastnika.

Nedavno pa je hrabri junak umrl. Udova je bila sicer tudi ponosna na vpljeno francosko zastavo, toda nesreča je hotela, da je ženska rabila denar. Poiskala je torej nekega znanca, ki ji je dal za zastavo 50 mark, ta pa jo je prodal nekemu ljubitelju takih stvari zopet za 50 mark.

Gospod ljubitelj pa je znal francosko. Vsedel se je torej za mizo, vzel pero v svojo desno

roko in je napisal dolgo pismo v mesto Mezieres. Odgovor je kmalu dobil, z odgovorom vred pa tudi 50 mark, na kar je zastavo poslal nazaj na Francosko.

Prihodnjo nedeljo potem, ko je zastava prišla v Mezieres, so pa imeli tam veliko slavnost, ki jo je bila priredila tamošnja požarna bramba od veselja, da je zopet dobila nazaj svojo zastavo...

Grob Aleksandra Velikega

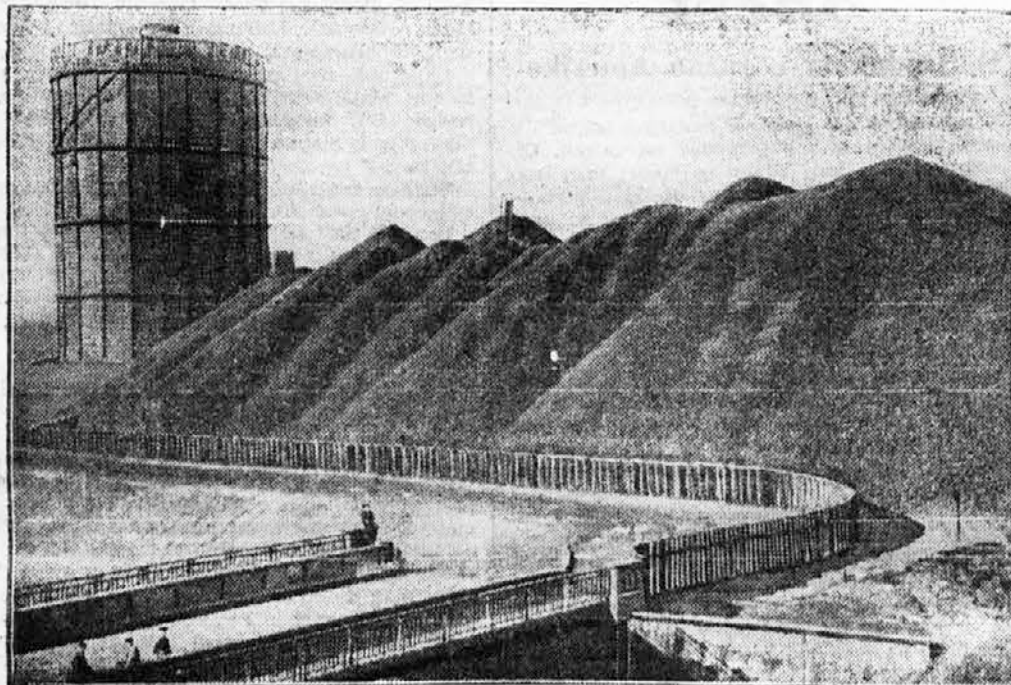
Eden najmočnejših vladarjev starega veka je bil macedonski kralj Aleksander Veliki, ki je umrl l. 323. pr. Kr. v Babilonu. Ta mogočni vladar si je bil osvojil skoro ves tedaj znani svet, ne vemo pa še danes točno, kje da je pokopan. Splošno pa sodijo, da so njegovo truplo prepeljali v mesto Aleksandrijo v Egiptu, ki ga je bil on ustanovil in ki nosi še danes po njem svoje ime.

V starih spisih beremo, da so za prevoz Aleksandrovega trupla v Aleksandrijo napravili ogromen paradni mrtvaški voz po načrtu najslavnejšega arhitekta tedanje dobe Hieronima. Voz je bil 6 metrov dolg in 2 metra širok. Voz je bil izdelan iz najbolj dragocenih vrst lesa,

v les pa so bili vdeleni okraski iz zlata in dragih kamenov. Voz je vozilo 64 mul, pokrit pa je bil s streho, ki jo je nosilo 18 z zlatom in dragim kamenjem okrašenih stebričkov. Ob robu strehe so bili pritrjeni zvončki iz zlata; na sredi voza pa je stal prazen prestol, pred prestolom pa je ležala rakev iz čistega zlata. V rakvi je bilo Aleksandrovo truplo, skrbno balzamirano in vse zalito z medom. Temu paradnemu vozu je sledila še cela vrsta drugih vozov, na katerih so vozili največje dragocenosti in umetnine, ki jih je bil kralj zbral.

Njegovo grobnico iščejo učenjaki sedaj v Aleksandriji, niso si pa edini v tem, kje da mora biti grob. Lord Caster, ki je odkril grobnico egiptovskega kralja Tutankamena, trdi, da se nahaja Aleksandrova grobnica nekje v aleksandrijskih katakombah, ravnatelj grško-rimskega muzeja Aleksandriji profesor Breccia pa meni, da se nahaja pod mošejo preroka Danijela. Aleksandrov grob so videli v Aleksandriji še staro-rimski zgodovinarji Sveton in Strabon.

Dvomijo pa, da bi še našli vse ogromno bogastvo, ki se je nekdanj nahajalo v grobnici, kajti večji del zakladov je baje že potrosila egiptovska kraljica in lepota Kleopatra za svoje razkošno življenje.

100.000 ton koksa v zalogi

Pogled na ogromno skladišče koksa na prostem pri Bochumu. V ozadju vidimo največji gazonometer v rensko-industrijskem ozemlju.

Let »Zeppelin« v Afriko

Na prvi sliki vidimo vseh šest poslopij v Kairu, na drugi sliki pa cesto v starem delu mesta Kairo. — »Zeppelin« je odletel pod vodstvom dr. Ekennerja v četrtak zjutraj v Afriko, od tam pa bo letel nad Palestino. Na »Zeppelinu« je 25 potnikov, med njimi tudi poveljnik angleškega zrakoplova »R 100«.

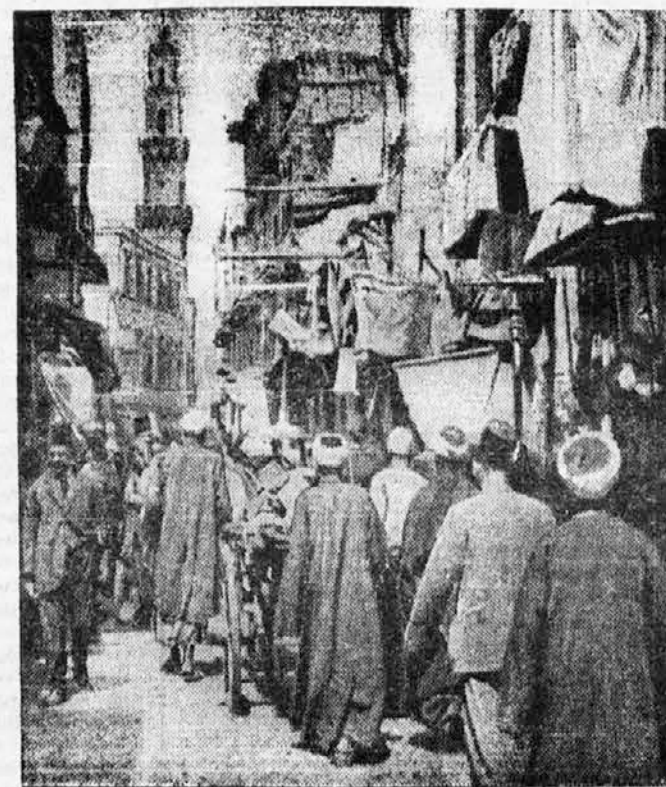
Najlepša cerkev s stolpom v Zedinjenih državah

Cerkev stoji v velikem industrijskem okraju Detroit (Michigan) v Zedinjenih državah.

»Električni stol za muhe«

Neki čehoslovaški elektrotehnik je iznašel moderno muholovko, nekak »električni stol« za muhe. Priprava je čisto enostavna, se obesi pod strop ali na svetilko. Mesto električne žarnice se privije posebna izolacijska deščica iz zelo drobnih žic, ki so oddaljene 3 mm druga od druge. Deščica se namaže z navadnim lepilom za muhe ali tudi samo s sladko vodo ali z medom. Muha sede na žico in je takoj mrtva, nakar pade v posodico, ki je pritrjena pod aparatom. Poskusi so se zelo dobro obnesli in ker bo priprava zelo poceni, ni dvoma, da se bo kmalu razširila.

Razširjajte Jugoslovana!

Kriza po zvočnem filmu v Ameriki in povsod

Ko je zvočni film nastopil svoj vehementni pohod proti tradicionalni obliki kinematografa, si je občinstvo sveta obetalo od tega dogodka vseh mogočih novih, dobrih stvari. Pojavilo se je upanje, da se bo nemi film spričo tega nevarnega tekmeča hočeš nočeš moral povzpeti na višji umetniški nivo, in zdelo se je, da bo tudi gledališče, ki se v zadnjem desetletju po vsem svetu nahaja v nevarni krizi, zadobilo od zvočnega filma tako občuten sunek, da se bo moralo tudi njemu obrniti na bolje, ali pa bo moralo propasti. Bilanca, ki jo po tem kratkem času svetovnega poslanstva zvočnega filma izkazuje plusi in minusi njegovega umetniškega in materialnega efekta, pa je vsa ta velika pričakovanja pustila na cedilu.

Takoj ob začetku zvočnega filma so se v prvem prekipenju navdušenju pojavili razni projekti, ki naj bi odkrile zvočnega filma dvignili do nezasičenih pridobitnih možnosti in ki bi naj pomenili do konca radikalno revolucijo kinematografske umetnosti (prostorni, barvni film itd.). Ti projekti so propadli, še preden so bili dobri rojeni, in po ameriškem časopisu se že nekaj časa sem vleče ena sama klavarna tožba filmskih magnatov: naj bo film še tako dober, to je čisto vse eno — dohodki se niti za miljo ne približajo pričakovanemu nivoju. Največji newyorški kinoteatri izkazujejo v dobi zvočnega filma najnižje inkase, kar so jih sploh doživeli od svojega obstoja; New York, ki je vreden samo rekordnih viškov, pada v deficitu od rekorda do rekorda. Dohodki Roxya, največje filmske katedrale na svetu, ki obsega 6200 sedežev, so se v prejšnjih časih kretali od 100 tisoč do 140 tisoč dolarjev na teden. Zdaj se pogostem pripeti, da te številke sramotno zdrknejo na polovico. In če prištevamo, da so ti veliki kinematografi dolžni vzdrževati ogromne, drage aparate in personale, je zagala še tem očitnejša.

Ni boljše kakor zvočni film na se v teh časih ne godi newyorškim gledališčem. V New Yorku je danes brezposelnih nad 20.000 igralcev vseh kategorij. Od 900 organiziranih gledaliških delavcev jih je brez kruha dobra polovica. Na vsako angažirano koristijo jih pride po 50, ki se zaman pehajo za zaposlitvijo. Koncem leta 1929. je v New Yorku obratovalo 58 gledališč in 13 novih hiš je pravkar pripravljalo otvoritev. V novembri lani jih je bilo odprtih samo še 40 in vseh teh 40 je za začetek sezone pripravljalo 4 premijere.

Vsa ameriška filmska umetnost in trgovina je zgrajena na načelu »starov«; v teku svojega razvoja je ameriški kino z vsemi mogočimi reklamnimi trikovi in forsiranji ustvaril te svoje »starove« in tako z njih pomočjo in z vsem drugim pompom uspešno večal svoj inkaso. Zdaj se je ameriško občinstvo brezupno privadilo in okenilo teh svojih »starov« in film, v katerem je druga vloga v rokah igralca, ki si še ni bil pridobil te pretirane popularnosti, je obsojen, da ostane brez odmeva. Zvočni film pa je tudi »starov«, temu skoraj edinemu triku filmske reklame, zadal smrtni udarec in med snemanjem prvih zvočnih filmov so se odigrale mnoge težke tragedije: dosedajni heroji in triumfatorji niso bili kos novim pogojem, John Gilbert, po Valentinovi smrti najbolj slavljani igralec sveta, je čez noč zbledel in padel do čisto neznanne figure in njemu so sledile legije drugih.

Will Rogers, komik in filozof, je nedavno napisal nekakšno ameriško konfesijo o letu 1930. in tam pravi med drugim: »Leto 1930. nam je precej odzkrnilo od našega domišljajnega ponosa. Bili smo strahovit narod. Organizirali smo produkcijo v masah in mase so se s pomočjo slavljencev, štedljivih mašin spravljale ob delo in kruh. Pozabili smo, da mašine niti ne jedo niti ne najemajo stanovanj niti ne kupujejo oblek. Domišljali smo se, da so kopalnica, ra-

dio in avto višek civilizacije. Jaz ne verjamem, da bi bil kriv tega Hoover ali pa republikanci ali celo sovjetska Rusija. Meni se zdi, da se je sam gospod Bog ozrl na nas in nas je poslal tja, kamor spadamo.«

Ameriška filmska bilanca izkazuje za ta zadnji čas težke debakle: domači trg je ogrožen, šanse v inozemstvu so se razdrle. Jezikovne meje, ki jih je zvočni film v svoji otroški objektivnosti hotel razgrniti, so se izkazale za tako močne, da jih niti iz New Yorka ni bilo kar meni nič tebi nič mogoče nulirati. Pa tudi politika z verzijami, to se pravi izdelovanje filmov v raznih jezikovnih izdajah, je doživela prav klavrn brodom. Paramount, ki je v Joinvilleu pri Parizu zgradil najmodernejše, najrazkošnejše opremljene ateljeje, kjer se je namenil izdelovati filme za vse narode Evrope, je s svojim prvim poljskim filmom doživel v Varšavi samo neprijeten škandal. Filmi, ki jih nemški režiserji skušajo napraviti za Nemčijo in Anglijo, v Londonu nujno propadejo, kakor propadejo v Berlinu filmi londonskih režiserjev. Vsi poizkusi, ustvariti zvočni film za mednarodno občinstvo, obličijo na pesku eden za drugim.

Mize hollywoodskih dramaturgov so obložene z rokopisi inozemskih avtorjev, z rokopisi, ki se dramaturgi niso zdeli prav nič pripravi in rentabilni za ameriško mentaliteto. Zdaj so se v Hollywoodu odločili, da s temi rokopisi osrečijo ostali svet. Paramount je spet na čelu nove akcije — odločil se je, da bo iz Pariza in iz Londona s pomočjo teh rokopisov obispal svet s svojo produkcijo. Toda vsi ti majhni in veliki ukrepi pač ne bodo mogli doseči nič drugega, kakor da bodo v najprejnejšem primeru morda za spoznanje kakorkoli olajšali podjetju proračun. V kulturni bilanci sveta namreč že čisto zatrdno stoji, da zvočni film razen nekaj neprijetno hreščočih glasov, nekaj nesmiselnega, jalovnega nemira in pa tehnične iznajdbe, v katero človek še danes strmi kot senzacijo, ne da bi se bil znal z njo prav okoristiti, ni svetu prinesel ničesar.

Angleško gledališče obišče Ljubljano

V ponedeljek 20. t. m. se bo v Narodnem gledališču v Ljubljani vršilo gostovanje, ki utegne biti najzanimivejše in naznamenitejše iz med vseh obiskov, kar smo jih doživeli v teh zadnjih časih, ko smo od obiskov tujih umetnikov in umetniških družin že kar obsipani. Na svoji turneji po svetu se bo v Ljubljani ustavila za en večer gledališka skupina The English Players pod vodstvom Edwarda Stirlinga in Franka Reynoldsa iz Londona in odigrala Shakespearejevega Hamleta v opernem gledališču. Skupina je v zadnjem času z velikimi uspehi gostovala že po glavnih in večjih mestih Francije, Švice, Nizozemske, Belgije, Danske, Nemčije, Avstrije, Italije, Madžarske, Češkoslovaške itd. Spotoma so se angleški igralci lanske poletje ustavili tudi v Zagrebu, kjer so z velikim uspehom gostovali s Koncem poti. Trenutno se mudijo v Egiptu.

Vodstvo našega Narodnega gledališča jih je že lani skušalo pridobiti za nastop v Ljubljani, toda da spričo tesnih, skromnih materialnih pogojev, ki so v naših razmerah stavljeni gostovanju tudi najznamenitejše umetniške skupine, tedaj ni moglo priti do končnega dogovora. Malo zatem so angleški umetniki potovali skozi Ljubljano in pri tisti priliki so se tako navdušili za našo malo metropolo in za naš svet in ljudi, da so se sklenili še povrniti. Zdaj bodo prišli in nam bodo podali Hamleta, kakor ga znajo interpretirati sodobni rojaki velikega pesnika.

Dejstvo, da je naše Narodno gledališče Ham-

leško prenašamo pogleda na to belo, neplodno kameno, te siromašne ljudi, ki tod v šir in dalj živijo za svoje drobnice kruha. Vlak neizprosno silí naprej. Težko sopiha lokomotiva, tračnice cvilijo, cvili in joče pritajeni dihi človeka, ki je v meni in v nas vseh...

Jovo, slikarska duša, stoji venomer pri oknu, nekakšno resno in otožno je zamišljen — ali zdajci je iztegnil roko, srce je zavisnilo in Jovo raportira s pravo domoljubno vedrino: »Evo vam Velebita!«

Skozi tunele se podi naš ognjeni konj in oik-caka po serpentinah. Časih nas sreča kak ožgan spomin, kak borovec, ki je onemogel v boju s srditimi viharji. Nizko čepečim razvalinam podobne kočare, pred njo pa tropa otrok in tako. Povsod srečujemo majhne, čisto majhne parcelice zelene travice, edini pojoči utrip teh goličav. To so majhne oaze in človeku za polje po žilah. Naši pogledi se trudno pasejo v senaokoli, pasejo in sikajo prvi dihi zelene pomladi.

Zmračaj bolj se vzpenjamo, preko železniških nasipov in mostov, skozi tunele. V naš kupe je vstopilo četrto siromašnih ljudi, sprašujemo jih: »Odkde ste vi, ljudi?« »Mi nismo ljudi, več smo Ličani.« O, da, to so vam živi izrazi ponosa, ki odklanja naziv navadnih ljudi v ognjeni veri, da samo Ličani zmorejo kljubovati na telesu Velebita.

Zdaj se spuščamo navzdol — Zrmanja. Naš brzec je stopil na dalmatinska tla, iz grenkih zaznamov se je izvil živo utripanje, prvo cvetje pisanih breskev nam prijazno nazdravlja. Dober dan nam želi to cvetje, dober dan dehti in poje iz teh nizko sključenih vinskih tiri.

Knin. Na skalnatem griču mrko dremlejo razvaline turške trdnjave iz davnin. Misel se z mislijo grebe in kolje; krvavi listi naše historije se obračajo in govorijo: janičarske bitke, krvoločki pohodi pustošenj, vsa strašna grozodejstva pomneca nam gnétiyo težke spomine. Ali vseeno — mi smo v Dalmaciji, ponlad je, visoko nekje se morda čuje žgolenje škrjančkov — saj je tako, zelena vejica nam je pala pod nogo, sem ter tja naletijo oči po zraku švigajoč lastavico. Smer naših hrepenenj se zožuje. Le stečaj ti osiveli stolp turške trdnjave iz davnin svoje zašle spomine kamorkoli, mi vemo: stojimo pred vratni morja.

leta že tako daleč populariziralo med najširšimi plastmi slovenskega občinstva, da so se že nekajkrat čule ponosne izjave, da je Hamlet naša najbolj priljubljena ljudska igra in pa dejstvo, da nas bo obiskala umetniška skupina iz velikega sveta, kakršne se nismo imeli prilike videti in kakršne nabrž izlepa spet dolgo ne bomo videli — vse to nam upravičeno daje upati, da bo gledališče na večer angleškega gostovanja razprodano in da bodo prišli tudi ljudje, ki se morda niso priučili angleške konverzacije, ki pa imajo dovolj smisla za gledališko umetnost in dovolj razumevanja za široki pomen, ki ga utegne imeti za nas obisk angleških umetnikov v Ljubljani.

Trojica slovenskih glasbenikov na Dunaju

Letos imamo na Dunaju trojico mladih slovenskih glasbenikov, ki mnogo obetajo za bodočnost. G. Blaž Arnič nadaljuje svoje nauke na glasbeni visoki šoli in deluje z velikim uspehom v »Slovenskem krožku«. Enako G. Ukmar Vilko. — Oba pripravljata velik Krožkov koncert, ki bo 16. maja v češkem Narodnem domu. Spored bo na umetniški višini in v velikem delu s samimi domačimi močmi. Tudi bodo proizvajane novitete naših glasbenikov. Več ne smemo izdati.

Tretji je g. Engelbert Mavrin iz Nemške Loke pri Kočevju, ki je gojenec na Orkestralni in dirigentski šoli profesorja R. Niliusa. Na cvetno nedeljo 29. marca je G. Mavrin dirigiral v veliki dvorani Koncertnega društva (kjer je imela Glasbena Matica že dva svoja koncerta) in sicer »Concerto grosso in d-moll« od A. Vivaldija. Ob nabito polni dvorani je žel naš Mavrin popoln uspeh in dunajski kritika piše laskavo. Moremo si čestitati, da je na dunajskem novem konservatoriju tako nadepola Slovenec.

Prager Presse o jugoslovanskih revijah. V petek je ugledni praški nemški dnevnik, ki si v svojem izvrstno urejanem literarnem in kulturnem delu intenzivno prizadeva, evropski svet seznaniti z umetniškimi in kulturnimi zadevami Čehoslovakov in drugih slovenskih narodov, prinesel obsežen članek dr. Nikole Mirkovića, znanega kulturnega informatorja in prevajalca iz srbsko-hrvatske in slovenske književnosti v nemščino, »Jugoslavische Zeitschriften«. Članek zelo izčrpno in obširno poroča o beograjskih književnih revijah (poldrugo kolono), precej bolj na naglo roko o zagrebških, (dobre pol kolone) zelo kritično in skopo pa o ljubljanskih (osem vrstic). Članek piše: »In nazadnje Ljubljana. Tišina in mir. Ljubljanski Zvon — malo na liberalno, Dom in svet — malo na klerikalno; dva mogočna, trdna stebra, za katera se nazadnje vedno spet vse bije, četudi se zdaj pa zdaj pripetijo kakšne ekskurzije v socializem. Paradiž — če človek gleda iz zagrebške in beograjske perspektive.«

Gledališče

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Drama.
Začetek ob 20. uri zvečer.
Nedelja, 12. aprila: »Pri belem konjicku«. Na korist Udruga gled. igralcev. Izven.
Ponedeljek, 13. apr.: »Življenje je lep«. Red. E. Torek, 14. aprila: Zaprlo.
Opera.
Začetek ob 20. uri zvečer.
Nedelja, 12. aprila: »Saugurkac. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.
Ponedeljek, 13. aprila: Zaprlo.

Draži in Siverić. Zdej smo na prvi etapi. V Društu sta dva boksača rudnika. Adria in Colonial. Drušje je tip romanskega sloga. Ljudje so stočno mirni. In drniške gospodične, vse te cenjene dame, ki so jih obšli naši pogledi — da, da, težko je govoriti o takih stvarih. Vendar — nekdo od nas bo nosil sladak, nepozaben spomin na dekle, ki mu je kjerkoli že dala mimogrede prvo vijolico, dehtečo in opojno...

Popoldne nas vodi inženir Grochowalsky na teren. In Grochowalsky, najboljši poznavalec dalmatinskega Krassa, nam razlaga, predava. Stojimo na robu orjaškega preloma, gledamo reko Činkolo, kako si utira strugo skozi ta prelom — strašno zevajoče so te stene, ta brezdnja, mi vemo — Grochowalsky pripoveduje znanstveno, vse to razumemo, ali čar divje romantike nam jemlje pogled. In Grochowalsky: »To vam je tip kanjona ali preloma, ki je najtipičnejši poleg kanjonov ameriških Cordiljer. Glejte, to je nazorna slika erozije — delovanje rek, eva vam sinklinale, eva antiklinale. Tod, v tem pravcu se razprostira tip Dinarskega spleta. Vidite, pogledajte tam gori Svilajo Planino. To so vam geološke tvorbe in formacije, tam je izresek kredne formacije itd. Činkola je imela nekoč drugo strugo, pa je prišlo tektono prapradavnin do preloma te gore, sedaj »Činkola našla slezo tod — tam nekje za onimi pečinami se izliva v Krko. Ovo vam je divota, ovo vam je naučna romantika, koja mene kao Poljaka zadivljuje.« In nam je še povedal, da je Dalmacija njemu kot človeku in geologu sveta zemlja, da bi postavil na vrh vsakega brda majhno svetilko, kjer naj bi varoval duh vse zemeljske dalmatinske. — Diven je ta človek Grochowalsky in vsa šolska razlaganja o geologiji so nam postala granitno trda, utrdila so nam obzornje in znanje povestnice naše zemlje.

V Siveriću je moderen premogokop, separacija. V Siveriću je približno tako, kakor kje v Trbovljah v miniaturi. Le to je, v Siveriću je vino in rudarji nočnege sihta grede pijo v rudarski kazini vrč črnega vina — to jim je prava rudarska »kafca«.

Mi bomo komplicirane odkopne metode; bomo skrajni pozitivizem geološkega znanja, naposled je vsemu temu krona: Rudarji smo in ostanemo. Živela braća rudarji — to je bil finis naše siverijske ekskurzije, banketa in vseh teh reči.

Franč Kozar.

Torek, 14. aprila: Baletni večer prvakov beograjskega baleta Ksenije Grundt in Anata Zikovskega. Izven.

Šentjakovski gledališki oder

Nedelja, 12. aprila ob 20.15: »Poročen venec«, premijera.

MARIBORSKO NARODNO GLEDALIŠČE

Nedelja, 12. aprila ob 15. uri: »Gospa ministrovka«. Kmetska predstava.
Ob 20. uri: »Odgodena noč«. Zadnjič. Cena od Din 12 — do Din 2 —.
Ponedeljek, 13. aprila: Zaprlo.
Torek, 14. aprila ob 20. uri: »Leseni konjič ab. C. Premijera.

Novosti iz državne biblioteka v Ljubljani

Priobčuje dr. Joža Glonar.

(Zvezdica označuje naslove knjig, ki so natisnjene v cirilici.)

II.

- Alihin, F. H. Th.: Abriss der Logik und die Lehre von den Trugschlüssen. Langensalza, 1901. 47.533.
Bäumker K.: Anschauung und Denken. Paderborn, 1913. 47.547.
Beograd, Ceo. Adresno-informaciona knjiga za Beograd, Zemun i Topčider. Urednik A. Suvo-rin, Beograd, 1922. II. 48.288.
Burian V.: Po stopách čeství a české knihy v starším slovinském písemnictví. V Praze, 1928. II. 48.268.
Cornelius H.: Die Erkenntnis der Dinge an sich. Tübingen, 1911. 48.079—1.
Celar J.: Umetnost Vladimira Nazora. U Šibeniku, 1928. 47.612.
Egger-Lienz A.: Monumentale Kunst. Berlin, 1912. II. 48.254.
Feuerbach L.: Das Wesen des Christentums. Leipzig, 1904. 47.703.
Forschungsberichte, Wissenschaftliche. Hg. v. K. Höm. Gotha, 1919. 47.526.
Geyser G.: Einführung in die Psychologie der Denkvorgänge. Paderborn, 1909. II. 48.263.
Gross, I.: Šahovska abeceda. Zagreb, 1923. 47.729.
Hessen S.: Mystik und Metaphysik. Tübingen, 1912. 48.079—2.
Husserl E.: Philosophie als strenge Wissenschaft. Tübingen, 1911. 48.079—1.
Iskas, Kilometrički, cesta u kraljevini Jugoslaviji. Zagreb, 1929. 47.692.
Jacoby, G.: Der Pragmatismus. Leipzig, 1909. 47.606.
Joel K.: Die philosophische Krisis der Gegenwart. Leipzig, 1914. 47.529.
Kalendar, Juridički, kraljevine Jugoslavije. Zagreb, 1928. 47.688.
Keyserling H. Graf: Zur Psychologie der Systeme. Tübingen, 1911. 48.079—1.
Kraljevina Jugoslavija i njena upravna podela na banovine. Zagreb, 1930. 47.693.
Kroner R.: Henri Bergson. Tübingen, 1911. 48.079—1.
Külpe O.: Psychologie und Medizin. Leipzig, 1912. II. 48.255.
Lipps, Th.: Von der Form der ästhetischen Apperception. Halle a. S. 1902. II. 48.261.
Lotsch Fr.: Wörterbuch zu modernen französischen Schriftstellern. Potsdam, 1899. 47.597.
Marinović M.: Privredni značaj lova u Jugoslaviji. Beograd, 1930. II. 48.273.
Mitteilungen des hist. Ver. für Steiermark. Graz, 1850 — 47.555.
Münch, W.: Aus Welt und Schule. Berlin, 1904. 47.540.
Namysłowski W.: Ustrój sądowy sredniowiecznej Serbiji. Lwów, 1922. 47.595.
Palante G.: Les antinomies entre l'individu et la société. Paris, 1913. 47.534.
Pirc L. J.: Ameriška zgodovina. Cleveland, Oh. 1926. 47.584.
Prosvećena, Starohrvatska. Glasilo hrvatskog starinarskog društva u Kninu. Knin, 1896 — II. 48.292.
Rastovićan, P.: Temeljna načela privatnog prava na osnovu rimskog prava. U Zagrebu, 1930. II. 48.260.
Rickert H.: Das Eine, die Einheit und die Eins. Bemerkungen zur Logik des Zahlbegriffes. Tübingen, 1912. 48.079—2.
Roretz, K. V.: Bedingt der Weltkrieg eine Umgestaltung unserer Weltanschauung. Graz, 1916. 47.505.
»Sbornik, Puškinskij. Praga, 1929. II. 48.290.
Scholz W.: Gedanken zum Drama und andere Aufsätze. München, 1905. 47.647.
Seyd E.: Leo Nikolaevič Tolstoj's Leben und Lehre. Hamu I. W., 1904. 47.507.
Simmel G.: Philosophie der Mode. Berlin, 1905. II. 48.268.
Spilletak A.: Papa Pij XI. Zagreb, 1929. 47.522.
Steinhausen F. A.: Über die physiologischen Fehler und die Umgestaltung der Klavier-technik. Leipzig, 1905. 47.587.
Strunz Fr.: Die menschliche Rede und das Leben. Leipzig, 1914. 47.530.
Studien, Berner, zur Philosophie und ihrer Geschichte. Hg. v. L. Stein. Bern, 1896 — 47.527.
Štampar A.: Narodna čitanka o alkoholu, 2. izd. Zagreb, 1931. II. 48.294.
Trajčin J. P.: SSSR i nacionalnaja problema. Moskva, 1924. 47.539.
Tschechen, Die. Eine Anthologie aus fünf Jahrhunderten. Hg. v. P. Eisner. München, 1928. 47.620.
Tyndall J.: Das Licht. Sechs Vorlesungen. Braunschweig, 1895. 47.589.
Valéry, P.: Stendhal. Zürich, 1929. 47.517.
Vengerov, S. A.: Grundzüge der Geschichte der neuesten russischen Literatur. Berlin, 1899. 47.558.
Volkelt J.: Die Kunst des Individualisierens in den Dichtungen Jean Pauls. Halle a. S. 1902. II. 48.252.
Vossler K.: Grammatik und Sprachgeschichte, oder das Verhältnis von »richtig« und »wahr« in der Sprachwissenschaft. Tübingen, 1911. 48.079—1.
»Zujović J. M.: Petrografija. Beograd, 1869. 47.510.

Čez Kras in čez jame do morja

(Z izleta celjske Rudarske šole.)

Ko smo čuli, da pojdemo na potovanje, na študentovsko rajžo, nas je zgrabilo čisto v temeljih. Iz dolgih kopnenj se je spočelo v nas neugnan neutešljiva želja, za eno samo golo trenutje pogledati v predalčke kršne Dalmacije, pa morje in polno teh stvari, da vidimo košček naše prelepe zemlje ob veliki luži. Pomislite, mi vsi, ki smo danes sicer cenjeni študentje, smo zrastlejredi črnih kotlin, toda mi hočemo obzornj na morju, mi hočemo vedeti, kje solnce domuje, mi hočemo z zemljo poljubiti nebo — in bela srebrnina galebov nad sinjo gladino morja nas bo bodrila, nam bo vtila novih sokov, da bomo vedeli za svoj zakon, zakon miru in zakon boja v teh dneh naše pojoče rasti — da bomo vedeli za smer, ki pojde iz vekov v veke, samo naprej, kvistku, navzgor.

Udarjajoči ritem tračnic se sunkoma preliva z muziko tamburice. Tempo — naše oči se pasejo skozi okno: Slikovite panorame. Se smo v alpskem območju, vendar Kolpa, Korana, prvi kršni brončiki so nam predstava kraških trav. — Na meji alpskega in kraškega sveta smo in jezera so delo ponornice pod nami, za nami. Vzpete, razgubane strmine in pobočja, izrezani padi, kjerkoli že — vmes se tu in tam veselo in žalostno dobrihka rdeča zemljica, sivi, neupogljivi bori, mesecni in vase zagrutano brinje. Na Krasu, na samih kraških tleh smo — nič ne pomaga. Vidimo ponornice, ki režejo, dolbejo svojo pot, kjerkoli se pokazuje in izginejo v nenasične špilje podzemlja. Fantje pojo, Mičo, pa Jozo, Ladko, pa Ernest z Zdravkom meri razdalje, Pavle nudi svoje staroklasne rudarske dovlopne na drobno, o, da, vsak od nas je v kakšnih nujnih opravkih. Na kraških tleh smo, polno prelepih stvari dojemajo naše duše — da, jaz sam poslušam utripe vsega, jaz sam grem na nečim — in tle okleščeni borovci, mimobežni strazarji tod naokoli, mi polagajo na srce bol in grenkobo. Vem, tudi z drugimi je tako. Vsem je pri srcu česno in hudo. Toda le hip — zatem je v kupeju zavladal molk — še Mičo, neugnana natura, je dobil bolešno obličje. Vsi smo zagrutani, vsi

Mladci Jugoslovan

Danilo Gorinšek:

April

Smeje se in joče hkrati,
ej, to muhast je otrok,
solze lije in pa vriska —
naj razume ga sam Bog!

Zdaj mu vroče je, da s čela
kar v potokih teče znoj,
potlej pa ga zebe, trese,
da je trikrat joj, prejoj!

Smeh in jok je, mrz in solnce,
med deževjem sneg je vmes —
muhasto je res to dete,
muhast je april zares...

Ivan Lavrenčič:

El Arabin in njegov žrebec

Ce sede Arabci v puščavi zvečer pri ognju,
al pripovedujejo doživljaje, ki jih je kdo do-
življal ali jih je kdo pravil. Tak doživljaj je znan
tudi o poglavarju Arabecu Al Arabinu in nje-
govem žrebcu Potivalu.

El Arabin je bil bogat mož, ki je imel mno-
go zakladov tega sveta. Imel je zlata, dragih
kamnov in posestev toliko, da sam ni vedel ko-
liko. Med vsemi zakladi pa je imel najrajši
žrebec Potivala.

Kot vam je morda znano, so arabski konji
najboljši, najhitrejši in najvztrajnejši konji te-
ga sveta. Tudi Potival je bil arabski konj, in
to še polnokrven. Njegov vrat je bil ozek in
upognjen, njegova glava je bila majhna s širo-
kimi in gibljivimi nozdrvi, njegovi očesi sta pa
bili kot dva temna žlahtna kamena. Bil je naj-
hitrejši in najvarnejši konj v deželi. El Arabin
je bil ta konj še več: bil mu je prijatelj. Če je
jahal na njem po puščavi, se je z njim pogo-
varjal kot s človekom in zdelo se je, da ga konj
razume.

Poglavar je vedel, da so mu drugi ljudje ne-
voščljivi, zato je bila pred hlevom Potivala noč
in dan straža z golimi sabljami. Kljub temu je
tudi prišel do konja. Bogat trgovec mu je obljubi-
l visoko darilo, če mu pripelje konja Potivala.
Prebrisani tat je stopil v službo k poglavarju
kot konjski hlapec in je prečkal na priključ, ko
bi lahko odpeljal krasnega konja. Ni se mu po-
srečilo priti v njegovo bližino, kajti nihče razum
poglavarja, ni smel prestopiti hleva. Poglavar
sam ga je krmil in napajal. Dolgo časa je tat
premišljal, kako bi prišel do cilja. Začel je
ponoči kopati jamo pod zidom in tako je prišel
v hlev. Vsedel je konja s poglavarjevim sed-
lom, se osedel na konja in odbrzel kot pušica
mimo čuvajev ven, v prosto naravo. Kaj so ho-
teli napraviti ubogi čuvaji z golimi sabljami?
Zbudili so takoj poglavarja in mu naznanili gro-

zno novico. Poglavar ni rekel čuvajem ničesar,
ampak osedlal je hitro kobilo in zdirjal za ta-
tom. Tat pa je bil že daleč spredaj, sedel je
pač na najboljšem konju. Poglavar pa je lahko
trudnega konja menjal v vsakem taborišču in si
vzel drugega spočitega. Tako se je zgodilo, da
se je naslednjega dne že precej približal tatu.
Ubogi Potival je drvel brez prestanka in po-
ditka po pusti in vroči puščavi. Njegova moč
je bila velika, ali ne neizčrpnljiva.

Že od daleč je tat opazil poglavarja, zato je
še bolj poganjal ubogo žival in jo pri tem bil
s pestmi. Poglavar pa se mu je približeval na
spočitem konju bolj in bolj.

Že je bil tako blizu, da ga je tat lahko sli-
šal, zato zakričel poglavar kolikor more: »Ugriz-
ni ga v desni uhelj!« To je bil znak Potivalu,
da mora napeti zadnje sile. Tat izvrši pogla-
varjevo povelje in Potival je začel tako hitro
teči, da se ni videlo, stopa na zemljo ali plava
v zraku.

Razdalja med njim in poglavarjem se je ve-
dno bolj večala, dokler ni Potival s tatom po-
polnoma izgubil spred oči.

Poglavar se je obrnil in jahal domov. Ljubši
mu je bilo, da ni ujel najhitrejšega konja, kaj-
ti, če bi ga ujel, bi Potival ne bil več najhitrejši
konj.

Pesmi o kraljeviču Marku

(Prevaja Radivoj Rehar.)

Kraljevič Marko in Arabec.

(Dalje.)

Sede Marko, rujno vino pije,
Carigrad pa se k počitku spravlja;
pride stražnik, da zaprl bi vrata,
pa povpraša kraljevič ga Marko:
»Le zakaj že zdaj zapiraš vrata?«
Odgovarja stražnik mu štabulski:
»Bog te čuvaj, moj junak neznani,
mar ne veš, da črni je Arabec
na sramoto carično zasnubil?
Iz strahu pred njim sedaj zapira
Carigrad se — čim se mrak zgoščuje...«

Ne dovoli Marko vrat zapreti,
v krčmo sede pa Arabca čaka
in njegove preštevane svate...
V molk pogrezne ves se Štabul beli,
ali evo — črnega Arabca
na kobili urni tenkonogi
in za njim še pet sto konjenikov,
pet sto črnih ženinovih svatov:
drug Arabec, stari svat Arabec
in Arabec črni ženin mladi.
Vpenja čila se pod njim kobila,
da na tlaku krešejo se iskre,
da razbija krčme in izložbe.
Ko dospo do Nove že gostilne,
to Arabec sam pri sebi reče:
»Bog nebeški, kakšno to je čudo?
Vse je mesto zapahnilo vrata
iz strahu pred mano in drugovi,
samo Nova krčma ni zaprta.
Mar je prazna, mar nikogar v njej ni,
mar bedak je v njej kateri takšen,
ki o meni še ničesar čul ni?«

Gre Arabec pred vladarjev dvorec,
tamkaj s svati noč prespi vso dolgo
Kadar zjutraj jutro prebudi se,
car Arabcu deklko pripelje
in vso halo, kakor se spodobi:
dvalet težkih tovorov bogatih...
Gre Arabec skozi mesto belo
z ženo mlado in pa s pet sto svati.
Ko do Nove pridejo gostilne,
spet odprta vsa so njena vrata;
tu Arabec napodi kobilo,
da pogleda, kdo li v njej se skriva.

Sam je Marko sredi Nove krčme,
sam gasi si žejo z vinom rdečim,
a ne pije kot pijo ga drugi,
ampak z vedrom silnim ga zajema;
pol ga pije, pol ga Šarca daje.
Rad Arabec sprl bi se z Markom,
ali Šarec, ki stoji med vrati,

ne dovoli v krčmo mu stopiti,
besno bije po kobili mladi.
Vrne k vratom črni se Arabec,
pa odjaha dalje po Štabulu.
Takrat dvigne kraljevič se Marko,
plašč kosmati si čez ramo vrže,
kučmo težko posadi na glavo,
osedla si naglo konja Šarca,
vedro vina k sedlu si obesi
a na levo težko topuzino,
da med ježo sem ter tja ne skače,
pa še vzame bojno kopje svoje
in se Šarcu na ramena vrže
ter nažene ga po Carigradu.
Ko arabske dohitijo svatove,
brž se z njimi spre ter jih nažene,
da se zadnji zaletijo v sprednje;
ko pritera Šarca do carične —
z enim mahom dva ubije druga...
Vest dospo do črnega Arabca:
»Zla ti sreča, črni naš Arabec,
vpal junak med tvoje ti je svate;
konj njegov ni kot so konji drugi,
lisast ves je kakor je govedo,
in junak ni kot junaki drugi:
plašč kosmat mu ramena pokriva
in na glavi kučmo nosi težko,
med zobmi pa strašnimi, se zdi nam,
jagnje stiska, spečeno na raznju;
kamor pride — brž prepri započne
in naganja zadnje mimo sprednjih,
z enim mahom — dva ubil je druga...«
(Se bo nadaljevalo.)

Medved, svinja in lisica

(Prevedel: K. M.)

Nekoč se sestanejo medved, svinja in lisica.
Dogovore se, da preorjejo veliko polje in ga
posejejo s pšenico. Tako si bodo preskrbeli
mного hrane, da jim ne bo treba pozimi stra-
dati.

Svinja reče: »Jaz bom doma prekucnila koš
in ukradla semena. Z rilkom pa bom prav glo-
boko zorala zemljo.«

»Jaz bom žito posejal,« reče medved.
»Jaz pa bom s svojim repom izravnila polje,«
reče lisica. In trije se odpravijo na delo.

Ko žito dozori, reče svinja: »Jaz bom žito
požela!« — »Jaz pa ga bom v snope povezal,«
reče medved. — »Jaz bom pa po polju klasje
pobirala,« reče lisica.

Ko je vse to opravljeno, se dogovore, kako
bodo žito omlatili.

Lisica reče: »Jaz bom napravila gumno.« —
Medved na to: »Jaz bom snope razvezal in
omlatil.« A svinja: »Jaz bom vejala in ločila

pleve od žita.« Pa reče dalje lisica: »Jaz bom
z repom pometala pleve.« Nadaljuje svinja:
»Jaz bom pretresala in spravljala slamo.« Me-
dved zaključil: »Jaz bom pa žito razdelil.«

Po dokončanem delu začne medved deliti ži-
to. Pa ga ne razdeli pravično: svinji da slamo,
sebi pridržal vse žito, a lisici ne da ničesar.

Lisico to razjezi, medvedu in svinji pove, da
gre na sodnijo, da privede s seboj pravičnega
človeka, ki bo žito pravično razdelil.

Medved in svinja se zelo prestrašita, zato
svetuje medved svinji: »Zarij se, svinja, v sla-
mo, jaz pa splezam na drevo!« Rečeno — stor-
jeno: svinja se zarije v slamo, medved pa sple-
za na bližnjo hruško.

Lisica sreča na poti mačko, pa jo povabi s
seboj na gumno, da si tam nalovi miši. Izkušena
mačka je vedela, da je na gumnu mnogo miši,
zato se drage volje napoti z lisico. Mačka je
med potoma lovila po polju ptiče. To zapazi
medved s hruške, pa reče svinji: »Huda nama
prede, tam se vrača lisica in vodi s seboj sod-
nika: ogrnil si je kunje krzno in lovi krilate
ptice ob potu.«

Med tem izgine mačka medvedu izpred oči.
Mačka se po travi skrivaj priplazi na gumno
ter začne stikati po slami. Svinja pomoli glavo
iz slame, da vidi, kaj se godi. Ko zagleda mač-
ka rilec, misli, da je miš, skoči in pograbi s
krempļji svinjo za rilec. Svinja se prestraši,
zakruli in skoči v bližnji potok. Mačka se pre-
straši svinje in jo ubere kar se da na bližnjo
hruško. Medved si misli, da je mačka svinjo že
zaklala, ter da gre sedaj nadenj. Od strahu pa-
de s hruške in se ubije. — Tako ostane vse žito
Hsici.

Uganke

Sem vihrav, da nikdar tega,
vsak se hip izpremenim,
prvo brstje podelim.

Rešitev prejšnje uganke: vijolica. Rešitev smo
prejeli 43 in vse so bile pravilne. Zreba je dolo-
čil nagrade: Olgici Jordanovi, učenci v Gorenji
vasi pri Ribnici na Dolenjskem; Franciju Ivan-
šku, učencu III. razreda v Rogatecu; Francu
Keržiču v Skovcu pri Veliki Loki na Dolenj-
skem in Daši Jakličevi, učenci V. razreda v
Radovljici. Rešitve današnje uganke bo spreje-
malo uredništvo »Mladega Jugoslovana« v Ma-
riboru, Aleksandrova c. 24 do srede, 15. t. m.
opolodne.

Ravnokar je izšla knjiga o
Beneški Sloveniji

Dobi se v knjigarnah. Cena 20 Din

Pravljica o treh bratih in angelu

(Prevedel: K. M.)

Živeli so trije bratje, ki niso na božjem svetu
premogli drugega ko samo eno drevo, polno
lepih, debelih hrusk. To hruško so bratje čuvali
po vrsti: eden je ostajal pod hruško, druga dva
sta odhajala na dnino.

Nekoč pošlje Bog angela, da vidi, kako ži-
vijo ti bratje in če živijo slabo, da jim pomaga.
— Ko pride angel na zemljo, se spremeni v be-
rača in se napoti k onemu bratu, ki čuva drevo
ter g aprosi, da mu daruje hruško. Brat od-
trga z drevesa eno izmed hrusk in reče: »Evo
ti mojih hrusk eno, bratovih ti ne morem dati.«
Angel se mu zahvali in odide.

Drugi dan čuva hruško srednji brat. Zopet
pride angel in zaprosi tudi njega, da mu po-
dari hruško. Tudi on odtrga z drevesa eno iz-
med svojih in reče: »Evo ti eno mojih hrusk,
bratovih ti ne morem dati.« Angel se mu za-
hvali in odide.

Ko je na vrsti tretji brat, da čuva hruško,
pride zopet angel ter zaprosi tudi njega za
hruško. Tudi on odtrga z drevesa eno izmed
svojih hrusk in reče: »Evo ti eno mojih hrusk,
bratovih ti ne morem dati.« Zopet se angel
zahvali in odide.

Cetrlega dne se spremeni angel v meniha,
pride zgodaj zjutraj k trem bratom, dobi vse
tri doma in jim reče: »Pojdite, bratje, z menoj,
da vam olajšam vaše težko življenje!« Bratje
grede molče za njim. Pridejo do nekega poto-

ka. Potok teče, voda šumi, šumi; pa vpraša
angel najstarejšega brata: »Kakšno željo imaš?«
Odgovori mu najstarejši brat: »Da se ta voda
spremeni v vino in da je moje.« Angel dvigne
palico, prekriža z njo potok in namesto vode
teče v potoku vino. Kmalu oživi vse pri potoku.
Ljudje prihajajo z vseh strani: eni pripravljajo
sode, drugi točijo vino — ljudje živijo dobro
in pri potoku nastane po kratkem času lepa
vas. Tedaj pusti angel brata tam in mu reče:
»Kar si želel — imaš; sedaj pa živi, vzame s
seboj ostala dva brata ter gre z njima dalje.

Vsi trije dospo na široko polje, ki je bilo
pokrito z velikimi jataimi golobov. Obrne se
angel k srednjemu bratu in ga vpraša: »Kak-
šno željo imaš ti?« Odgovori mu srednji brat:
»Da se vsi ti golobi spremenijo v ovce ter da
jodo moje.« Angel dvigne palico, prekriža z
njo polje in golobi se na mah spremenijo v
ovce. Ljudje prihajajo z vseh strani in zgradijo
staje. Žene molzejo živino; ene prelivajo mle-
ko, druge posnemajo smetano, tretje delajo sir,
nekateri topijo maslo. Na tem mestu postavijo
tudi klanico. Moški sekajo meso, drugi tehta-
jo, tretji pobirajo in štejejo denar. Ljudje dela-
jo in srečna je vsa vas. Tedaj pusti angel brata
tam in mu reče: »Kar si želel — imaš; sedaj
pa živi, vzame najmlajšega brata ter se na-
poti z njim dalje.

Ko hodita tako po polju, ga vpraša angel:
»Kakšno željo imaš pa ti?« Odgovori mu naj-
mlajši brat: »Jaz si drugega ne želim ko da mi
Bog da dobro, krščansko ženo.« »Oho,« vzkligne
angel, »to pa ni lahko. Ali vsemeno poskusiva.«
Ko hodita še precej dolgo, dospeta v neko me-
sto, v katerem je prebival car, ki je imel po-

šteno, krščansko vzgojeno hčer. Takoj po pri-
hodu v mesto se napotita k carju, da zaprosita
za roko njegove hčerke. V istem času, ko se
zglasita na dvoru, prideta tudi dva carjeviča
snubit carjevo hčerko in postavita vsak svoje
jabolko na mizo. Nato postavita tudi angel in
najmlajši brat svoje. Ko car to vidi, reče vsem,
ki so bili zbrani: »Kaj nam je početi: onadva
sta carjeviča, a druga dva sta kakor berača
napram njima?« Nato spregovori angel: »Veste
kaj? Tako bomo napravili: naj vzame d'klica
tri trse, določi vsakemu svojega in vsadi naj
jih na vrtu. Oni prosilec, na čigar trasu bo jutri
zorelo grozdje, dobi carjevo hčer.« Vsi pristane-
jo na ta predlog: carična vsadi na vrtu tri
trse in določi vsakemu snubcu po enega. Ko
napoči dan, glej, na trti siromaka zori grozdje.
Car drži obljubo in da hčer najmlajšemu bratu,
pa grede takoj v cerkev in se tam poroči. Po
poroki odnese angel oba poročenca v gozd in
pusti ju sama, da živita tam leto dni.

Ko preteče leto, reče zopet Bog angelu: »Poj-
di in poglej, kako živita oni dve siroti. Ako
živita težko, pomagaj jima.« — Ko pride angel
na zemljo, se spremeni zopet v berača, pa se
napoti najprej k onemu bratu, kateremu teče
vino v potoku, in zaprosi ga za čašo vina, a
oni ga zavrne, rekoč: »Kam bi prišel, če bi
vsakemu daroval čašo vina?« Ko sliši to angel,
dvigne palico, prekriža z njo potok in v potoku
teče kot prejšnje dni zopet voda, pa reče nato
onemu bratu: »Ni to zate, vrni se pod drevo
in čuvaj hruške.«

Nato se napoti angel dalje in pride k onemu
bratu, ki je imel ovce ter ga zaprosi za košček

sira. Zavrne ga, rekoč: »Kam bi prišel, če bi
vsakemu daroval košček sira.« Ko sliši to an-
gel, dvigne palico, prekriža z njo polje in ovce
se spremenijo zopet v golobe, pa reče nato
onemu bratu: »Ni to zate, vrni se pod drevo in
čuvaj hruške.«

Naposled se odpravi angel k najmlajšemu
bratu, da vidi, kako živi ta. Ko pride tja, vidi,
kako siromašno živi najmlajši s svojo ženo v
borni kolibi. Angel ga prosi, da bi smel pre-
nočiti pod njegovo streho. On ga sprejme srčno
rad in oba se opravičujeta, da ga ne moreta
pogostiti kakor bi si želela: »Ker mi smo,«
pravi on, »siromašni ljudje.« »Ni ne de,« od-
govori angel, »jaz se zadovoljim s tem, kar
imata.« Onadva pa mislita, kaj bi gostu pri-
pravila. Žita ništa imela, da bi zamesila pravi
kruh, zmlela sta drevesno skorjo in s tega za-
mesila kruh, ki je bil njima vsakdanja hrana.
Takšen kruh zamesi žena tudi sedaj za gost'a
in postavi ga v lončeno skledo, da se speče.
Nato se začneta z gostom pogovarjati. Ko po-
gledata, da-li je kruh že pečen, glej čudo, v
skledi je pravi kruh, rumen in narastel, »akor
bi bil iz prave moke in zamezen s kvasom. Ko
to zagledata, dvigneta roke k Bogu: »Hvala bo-
di Bogu, sedaj gosta lahko dostojno pogostiva!«
Ko postavita kruh pred gost'a, primeta še bučo,
polne vode, pa ko začno piti, glej zopet čudo,
voda v buči se spremeni v vino. Nato dvigne
angel palico, prekriža z njo kolibo in na onem
mestu zrastejo iz zemlje carski dvori in v dvo-
rih vsega dovolj. Tedaj blagoslovi angel oba,
pusti ju v dvorih, kjer sta živela srečno in za-
dovoljno do smrti.

Žena v boju za pravice do dela in zaslužka

Vprašanje, ki začasno najbolj vznemirja ženske duhove v mnogih državah Evrope in ki stoji v ospredju vseh drugih vprašanj, katere se tičejo interesov žene, je vprašanje izključitve poročene žene iz javnih služb. Brezposelnost narašča, ni prav, da imajo nekatere družine dvojni zaslužek, medtem ko so toliko brez možnosti zaslužka, poročena žena je preskrbljena, naj prepusti svoje mesto brezposelnemu. Tako se glasi misel, ki je našla odmev v širokem svetu, ki je pa tudi naletela na silen odpor, podkrepjen z mnogimi in zelo tehtnimi razlogi.

Sestavljajo se statistike, ki dokazujejo, da je velika večina poročenih žen primorana služiti, da pomaga vzdrževati družino, navajajo se dejstva, ki dokazujejo, da bi se z nameranimi ukrepi ne pripomoglo do rešitve niti do zboljšanja položaja brezposelnih, pač pa bi se le ženi storila krivica, ako se ji vzame pravica do dela in do zaslužka.

Poročena uradnica je primorana zaposliti v hiši pomočnico. S svojim zaslužkom da kruha drugi osebi: kuharici, služkinji. Ako bo odpuščena iz službe, mora tudi odpustiti svoje posle, ker jih ne bo imela s čim plačati. V mnogih primerih si bo morala sama šivati svoje obleke, s tem bo prikrajšana šivilja, morala bo sama krpati in likati, s čemur bo spet izpodjedla, čeravno skoro skromen, pa vendarle zaslužek drugi revni ženski. In vedno bodo ženske, ki bodo prikrajšane z odpustom poročene uradnice ali učiteljice.

Važnost družinske vzgoje

Nekdaj so se pošiljala dekleta iz »boljših družin« v domače in tuje zavode, da si pridobijo raznega znanja in predvsem, da se priučijo uglednim družabnim formam. Kar so potrebovale znanja za dom in družino, jim ga je dala družina sama. In če se je dekle posvetilo študiju, ni prišlo več za nobeno hišno delo, niti za nobeno žensko ročno delo ter je gledalo z visoka na vsako tako delo. Zato niso bile redke učiteljice, tudi iz revnejših družin, ki si niso znale skuhati najpreprostejšega obeda in uradnice, ki si niso znale oprati bluze ali zakrpati nogavic.

Danes je v tem oziru že mnogo bolje. Tudi učeča se ženska mladina hoče ostati ženska in čeravno se neprimerno več deklet posveča študiju in poklicnemu delu, izginja tip nekdanje »emancipirane« čedalje bolj. Nekdaj so morale učiteljici ali uradnici stree vse sestre v hiši z materjo vred. Danes niso redke študentke, ki pomagajo materi pri gospodinjstvu; ravnotako je nebroj poklicno zaposlenih žen, ki poleg svojega poklica izvršujejo še hišno delo.

K temu dejstvu je pripomogla deloma splošna materialna kriza, deloma pa tudi to, da skoraj vsaka študentka in poklicno zaposlena žena uvideva, da mora biti tudi hišno delo opravljeno.

Brez dvoma so gospodinske šole in gospodinski tečaji vzbudili tudi v izobraženi ženi smisel za gospodinjstvo in ji vzbudili veselje zanje. Javnost uvideva čedalje bolj, da šola da mnogo, vendar družina je temelj vse nadaljnje vzgoje, a glavni činitelj družine je žena — mati. Zato se polaga tolika važnost na pravilno vzgojo žene, gospodinje.

Kot vzor družinske šole je n. pr. zavod za doraščajočo žensko mladino, ki ga je ustanovila češka Osrednja šolska matica v Lovosicah. Je to naravnost idealen dom, kjer se dekleta bodisi vzgajajo za družino ali pa se izučijo za samostojen poklic. Dekleta iz visokih šol prihajajo po eno leto semkaj, da se odpočijejo od študijskih strapac in da se nauče vsega, kar potrebujejo v družini. Saj imamo baje danes nadprodukcijo vsega, manjka nam samo — dobrih žen, gospodinj.

Razgled po ženskem svetu

Čehoslovaška

Unitarska cerkev v Angliji je bila prva, ki je pripustila žene k duhovniškemu poklicu. Tako je imenovala tudi kot prva versko korporacijo v Čehoslovaški ženo za svečenico in sicer gospo Karel I. Haspl, hčerko poglavarja unitarske cerkve v Prahi, dr. Capeka.

Francija

Mlle. Jeanne Garola je bila imenovana za direktorico agronomске štacije v Eure-et-Loir v Chartresu. Je to prvokrat, da zavzame v Franciji ženska slično mesto.

Hčerka Emila Zola, g.a Denise Leblond Zola pripravlja izdajo biografije svojega očeta.

Anglija

Mrs. Ingham je bila imenovana za predsednico trgovske zbornice v Bingleyju; v zgodovini angleških trgovsko-zborničnih organizacij je to prvi primer, da zavzema ženska tako mesto.

Novi angleški zakon o oskrbi umobolnih, ki je stopil v veljavo s 1. januarjem t. l., določa, da morajo biti v kuratorijih vseh umobolnih, kakor tudi v vseh odborih za oskrbovanje umobolnih, ki se vrši iz javnih sredstev, udeležene tudi žene.

Zedinjene države Sev. Amerike

Mis Claire E. Owen, ki je bila lansko leto izvoljena za člana reprezentančne hiše v Nebraska, je slepa že od svojega 8. leta. Poslanka je zelo nadarjena muzikarka. Bila je glasbena inšpektorica na šolah svojega kraja in članica tamkajšnjega šolskega odbora.

nice ali učiteljice.

V veliki večini primerov dvojni zaslužek v uradniški družini, ki je količikaj številna, komaj zadostuje za preživljanje družine in bi bil ta redukcija nepravilna in nemoralna, ako se ne more raztegniti na vse sloje. Koliko je penzioniranih višjih uradnikov, ki vršijo še drugo službo v bankah, industrijah itd. Koliko je trgovcev, industrijalcev itd., ki zaposlujejo v svojih obratih po več članov svoje rodbine, končno, koliko je tudi uradnikov, katerih žene izvršujejo svobodni poklic: so modistke, zdravnice, ali imajo katerikoli obrt, ki jim nese morda trikrat več nego znaša moževa plača. Ali naj se tu mož reducira?

Absurdno bi bilo zagovarjati redukcijo poročene žene v času, ko se toliko govori o krizi družine in ko se toliko prizadeva za rešitev te krize. Veliki večini uradnikov in učiteljev je zakon z nezaposleno ženo nemogoč, ker so danes dote pač redka stvar; prav tako ni uradnici in učiteljično ravno lahko najti moža, ki bi jo mogel poročiti brez dote in brez službe. — Redukcija poročenih žen bi morda pripomogla do zaposlitve nekaterih brezposelnih; brez dvoma bi pa pahnila v bedo veliko število družin ter jim vzela možnost primerno vzgojiti svoje otroke, zmanjšala bi število zakonov, pač pa bi znatno zvišala število — divjih zakonov, kar naj bi upoštevali merodajni činitelji predno izdajo tako usodno odredbo.

V Newyoriku je umrla v starosti 80 let Ella Wandels kot zadnja svoje družine. Zapustila je vse svoje ogromno premoženje, ki znaša baje preko 20 milijonov funtov sterlingov (okoli 5500 milijonov dinarjev) v dobrodelne svrhe in sicer 14 bolnišnicam, cerkvam, misijonskim zavodom in društvom za varstvo živali.

Kitajska

V Šanghaju se multi komisija Društva narodov, katere proučuje položaj žen in deklet na daljnem Vzhodu; komisija je že obiskala Siam, Hongkong, Indokino in Filipine.

Japonska

Japonski kralj je počastil angleško misijonarko Mrs. Tristram v Osaki z rednim priznanjem. Podellil ji je red Ranju-Hosho kot znak hvalečnosti oblasti v Osaki za njeno dolgoletno delovanje na socialnem in vzgojnem polju. To je prvo slično odlikovanje, ki ga je bila deležna Angležinja od strani japonskega vladarja.

Belgija

Naučno ministrstvo je potrdilo novoizvoljeno vicedirektorico za l. 1931 na kraljevi flamski akademiji, gđc. Belpaire.

Moda

Čedalje bolj se moda oddaljuje od vsega, kar je nepravilno in nesmiselno. Ogromne lasulje, obroči v krilu, železni oklepi, vse to se nam zdi kakor bajka iz davnih dni. Še naletimo tu pa tam v modi na stvari, ki se upirajo zdravemu razumu, n. pr. tanke, svilene nogavice v zim, ogromne kožuhovinate boe v najhujši vročini itd. Tako smo lansko leto nosile v februarju slamnike, v avgustu pa klobučevinaste klobuke, bogve zakaj.

No, zdi se, da smo se letos spametovale. Parizanka čaka v slamnikom — na prve lastovke. Prvi slamniki so vsi brez izjeme majhni in največkrat niti niso — slamniki. Iz najrazličnejšega pletiva so, včasih sestavljeni iz pletiva in klobučevine, le redkokrat so iz ozkih port iz prave slame. Nosijo se tudi klobučki iz krep satina, toda samo za popoldne.

V trgovinah vidimo tudi že široke slamnike, toda ti imajo le namen nam pokazati, kakšne slamnike bomo nosile to poletje. Kupujemo in nosimo pa za enkrat samo majhne klobučke, večinoma takšne, da nam pokrijejo samo en del glave. Ker pa je v spomladni zrak še vlažen in se nam kaj radi razdirajo naši »naravni« kodri, ki jih klobuk ne sme zakriti, ima moda takoj pomoč pri rokah. Nalaga vam, da si povijete svoje kodre s širokim svilenim trakom iste barve, kakor klobuček, ali pa samo z enako-barvno lasno mrežico. Klobuček si potem nataknete tako, da gleda izpod njega lep kosček s trakom ali mrežico povitih las. Tako nekako, kakor so nosili naši stari očanci: najprvo svileno kapo, vrhu kape pa širok klobuk.

Skoraj vsi spomladni klobučki imajo formo bareta. S tem pa ni rečeno, da lahko nadomestite klobuček z baretom iz šenilje. Ta je samo za sport in za izlete, za mesto pa ne.

Res se ne moremo pritožiti, da moda ne skrbi za nas. Dolgo se nismo mogle ločiti od svojih kožuhov letos, in ker so nam začeli že presedati, nam pa vreme še ni dopuščalo lahkih plaščev, smo dobile krasne modele: črn plašč iz svil ali volnenega krepa, podložen z mehkim, belim zajčkom in hermelinastim ovrtnikom; ali temno-rjav svilen plašč, podložen z lahko kožuhovino belega barve z enakim ovrtnikom. Seveda spada k temu plašču belega — rujava obleka, kakor spada k prvemu črno-belo kombinirana svilen obleka.

Se eno vprašanje je, ki marsikatero izmed nas teži: vprašanje bluze. Modna kronika je spet enkrat povedala, da so bluze zelo »moderne«, ozir. da so spet prišle na površje, čeravno bi se morda nobena ne upala trditi, da so sploh kdaj izgubile iz površja, odkar pomnimo. So nekatere, ki ne bi znale živeti brez bluz. So spet druge, ki z obupom gledajo na to ponovno vstajenje bluze, ki se nam zdi h kostimom neobhodno potrebna, ki pa je za nekatere postavne naravnost ne-

mogoča. Tudi tej neprijetnosti se lahko izognemo. Mnogi kostimi so sestavljeni iz obleke izcela in iz krajše ali daljše jopice. Angleški kostim ima obleko enostavnega kroja, pri francoskem kostimu je pa obleka bolj komplicirana.

O kombinaciji škotskega blaga z enobarvnim blagom smo že poročali. Moderne so tudi druge kombinacije: enobarvno sivo krilo z modro jopo; beige krilo z rujavo jopo itd. — Ko kupujete blago za obleko, ne pozabite kupiti kosček več — za torbico. Torbica enaka obleki je zelo moderna in zelo praktična, ker ne stane mnogo.

Ne pozabite, da je vezena z angleškim vbo-dom splošno luknjasta vezena na svili, opalu, tursorju — zadnja novost. Iz nje se delajo bluze, pa tudi cele obleke. Tudi naše narodne vezenine na lahkah poletnih oblekah učinkujejo mladostno in sveže.

Srčne, živčne in ženske bolezni se uspešno zdravijo v DOBRNI

Do 15. junija kompletno 20 dnevno zdravljenje (autobus, hrana, stanovanje, kopeli in zdravnik) za Din 1200.—. Prospekti zastojl 639

Razno

Amerikanska reklama

Na neki kirurški kliniki v Newyoriku je bila izvršena nenavadna kozmetična operacija. Profesor za kirurško kozmetiko je operiral obraz filmske igralke Marte Petel. Operaciji je prisostvovalo nič manj nego 1500 gledalcev. Medtem ko je bil kirurg zaposlen z olepševanjem igralkega obraza, je igral na balkonu jazz-orkester in filmski operaterji so snemali ves prizor.

Azil za filmske zvezde

Neki bogati Amerikanec je ustanovil v Los Angelesu nočni azil za obubožane filmske zvezde; azil se imenuje »Rdeči mlina«. Čeravno sprejemajo samo take goste, ki se lahko izkažejo, da so res spadali med najvišje svoje vrste, je vendar ta nočni azil vedno zaseden. Njegovih 120 postelj ne zadostuje vsako noč za vse reflektante in marsikdo je odklonjen, ker ni več prostora zanj.

Pijančevanje — posledica sladkosnednosti

Na nekem zborovanju londonskih zdravnikov je neki medicince povdarjal v svojem govoru, da starši, ki dovoljujejo svojim otrokom prekomerno zavijanje sladice, jim ustvarjajo s tem temelj za bodoče pijančevanje. Izvajal je, da se s prekomernim uživanjem sladkih jedi gol-tanec privadi posebnemu dražljaju, katerega išče v poznejših letih v alkoholu.

Tudi junak odra

Zakonska zgodba Aleksandra Zubkova in pruske princeznice Viktorije bo v kratkem dramatičnana. Amerikanski dramatik O'Conelly se je nedavno mudil v Berlinu, da pripravi vse potrebno za to dramo.

Spomenik Ani Pavlovi

V Londonu nameravajo postaviti Ani Pavlovi spomenik, ki bo predstavljal umetnico v njenem najslavnejšem plesu »Umirajoči labod«.

Gospodinjstvo

Preveč in premalo v gospodinjstvu

Sta to dve zelo težki vprašanji v kuhinji, ki si jih v strahu stavi marsikatera mlada gospodinja, ki je pripravila jed po vseh predpisih, jo pokusila, in vendar nekaj ni v redu. Česa je preveč? Česa premalo? Kaj sploh manjka? Včasih samo malenkost, ki je tako »malenkostna«, da sploh niti ne mislimo nanjo. Imela smo par zrn soli odveč med prsti, pa smo si mislile: »o, to pač ne more škoditi!« Ali popra, ali kate-rekoli dišave nam je ušlo malo preveč, pa nismo hotele dati ostanek nazaj. »Saj se ne bo poznalo!« Isto je s sladkorjem, z mastjo in z vsemi začimbami, pri katerih se malo preveč prav tako pozna, kakor malo premalo. Samo v tem je razlika, da lahko še vedno določimo, če je premalo, medtem ko če je preveč, se ne da nič več pomagati. Včasih vzamemo tudi dišavo, ki ne spada k dotični jedi, pa mislimo, da bomo jed še izboljšale, ako kaj dodamo, kar ni predpisano. Hočemo uveljaviti svojo iznajdljivost in velikopoteznost, pa ni bilo na mestu. Taki mali grehi se vedno maščujejo. N. pr. ako rabimo pečilni prašek katerekoli vrste, se moramo ravnati točno po navodilu. Na toliko in toliko moko ščepec, pol zavojčka, cel zavojček, kakor je predpisano. Ravno tako je z zelišči za juho. Marsikatero ne preveč okusno juho lahko popravimo z njimi, ako vzamemo pravilno mero, če pa to prekoračimo, lahko napravimo iz dobre juhe prav neokusno in zopрно.

Gotove dišave moremo pridejati jedi zadnji hip, ne smemo jih dolgo kuhati, ker sicer izgube okus in učinek. Tudi jih ne smemo dati preveč; če bo jed premočno dišala, ne bodo krive dišave, ampak kuharica, ki je spet enkrat »mislila«. Če kuharica preveč »misli« po svoje in se ne drži preizkušenih navodil in receptov, se ji navadno ponesreči. Posebno, kadar uporabljamo komodna moderna sredstva pri kuhanju, moramo pač pustiti, da »misli« iznajditelj in se ravnati po navodilih, ki so priložena tem sredstvom. Če stoji v navodilu, da potrebujemo za skodelico juhe eno kocko ali 1 žličico ekstrakta, ne smem vzeti dveh, »da bo boljše«.

Po tem se morajo ravnati ne samo mlade, ne-

izkušene gospodinje, ampak tudi kuharice, ki se kaj rade zanesejo »na oko«. V nekaterih stvarih to še gre, na splošno je pa vedno bolje, da vse stehatimo in zmerimo in se držimo točno predpisanih navodil. Posebno moramo biti oprezne v tem oziru, ako imamo gosta v hiši. Poskuse si lahko dovolimo, ko smo same, da lahko same posrebljemo, kar nam ni uspelo, sicer pa moramo biti zelo oprezne in kuhati samo tiste jedi, katere smo gotove, da se nam posrečijo.

»Gospodinska pomočnica« je ime novemu glasilu pripravljalnega odbora za organizacijo gospodinskih pomočnic in hišnih delavk, katerega prva številka je izšla te dni s vsebino: Naše glasilo. — Franja Petrič: Nedeljsko shajališče. — S. Karičeva: Sleparski ženin. — Marnica: Služkinja Jerica. — Izobrazba: Predavanje. — Pripravljalni tečaj za poselsko šolo. — Kuhinja. — Vprašanja in odgovori. — Listič je skromen, toda simpatično urejevan ter ne dvomimo, da bo našim hišnim pomočnicam prav dobro došel, zato ga toplo priporočamo. Naroča se v Ljubljani, Prečna ul. šte. 2 ter stane letno 12 Din, posamezne številke se dobe v tobakarnah po Din 1'50.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, munga in lika domače perilo

685

tovarna Jos. Reich.

F. Fajdiga sin

Zaloga pohištva in tapetniških izdelkov Ljubljana, Sv. Petra cesta 7

Ustanovljena leta 1879

317

Radio

Ljubljana, nedelja, 12. aprila. 9.00 Dr. Joža Kovačič: Pravne norme, ki zadevajo našega kmeta. 9.30 Prenos cerkvene glasbe. 10.00 P. dr. R. Tominec: Versko predavanje. 10.20 Ferdo Jelenc: Nauk o serviranju. 11.00 Koncert Radio-orkestra. 12.00 Časovna napoved in poročila, plošče. 15.30 Humoriistično štivo, pisatelj Milčinski. 16.00 Citre-solo, g. Mezgolits. 17.00 Sturm-Färber: Extemporale, veseloigra (St. Jakobski gledal. oder). 20.00 Varietni večer: Samospevi gg. M. Jelačina in D. Zagarja s spremljevanjem harmonike. Vmes imitacija eksotičnih instrumentov. 21.30 Koncert Radio-orkestra: Hawaii-jazz. Vmes časovna napoved in poročila. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Ljubljana, ponedeljek, 13. aprila. 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 17.30 Radio-orkester. 18.30 Dr. Anton Bajec: Italijansčina. 19.00 Prof. Franc Vodnik: Poljščina. 19.30 Dr. Iglčar: O röntgenovih in radium žarkih. 20.00 Prenos trio-koncerta za klavir, gosli in čelo iz Ljublj. dvora. Sodelujejo gg. Heri Svetel, prof. Karel Jeraj in Gustav Müller. 21.00 Koncert Radio-orkestra. 22.00 Časovna napoved in poročila, napoved programa za naslednji dan.

Ljubljana, torek, 14. aprila. 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 18.00 Radio-orkester. 19.00 Dr. I. Rakovec: Iz življenja predpotopnih živali. 19.30 Dr. Ivan Grafenauer: Nemščina. 20.00 Plošče. 20.30 Prenos iz Zagreba. 22.30 Časovna napoved in poročila. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Zagreb, nedelja, 12. aprila. 10.00 Pravoslavna služba božja. 17.00 Godalni kvartet. 20.30 Lahka glasba radio orkestra. 21.50 Novice in vreme. 22.00 Operetna glasba.

Zagreb, ponedeljek, 13. aprila. 10.00 Prenos iz pravoslavne cerkve. 12.00 Novice. Kuhinja. 17.00 Prenos zvočnega filma. 18.30 Novice. 19.50 Književna ura. 20.20 Uvod k prenosu. 20.30 Budapest. 22.30 Novice in vreme. 22.40 Po tujih postajah.

Zagreb, torek, 14. aprila. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 17.00 Prenos glasbe iz kavarne. 18.30 Novice. 20.30 Jugoslovanski večer: kvartet. 21.30 Hebrejska glasba. 22.30 Novice in vreme. 22.40 Večerna glasba.

Beograd, nedelja, 12. aprila. 9.00 Prenos iz Saborne cerkve. 10.30 Plošče. 12.30 Radio orkester. 13.30 Novice. 16.00 Plošče. 17.00 Narodne s. kilaro. 17.30 Koncert pevskega zbora »Jedinstvo«. 19.30 Življenje v našem morju. 20.00 Narodne pesmi. 20.30 Plošče. 21.00 Komedija. 21.30 Novice. 21.50 Narodni napeti. 22.20 Po Evropi.

Beograd, ponedeljek, 13. aprila. 12.30 Opoldanski koncert. 13.30 Novice. 17.00 Narodne pesmi. 17.30 Plošče. 19.30 Predavanje. 20.00 Večerni koncert. 20.15 Prenos iz Bele Crkve: koncert. 21.30 Novice. 23.00 Balalajke, koncert.

Beograd, torek, 14. aprila. 11.30 Plošče. 12.45 Opoldanski koncert. 13.30 Novice. 16.00 Plošče. 16.30 Predavanje. 17.00 Klavir. 17.30 Plesna glasba. 18.00 Narodne z. dudo. 19.30 Nemščina. 20.00 Vokalni koncert. 20.30 Zagreb. 22.30 Novice. 22.50 Radio orkester.

Praga, nedelja, 12. aprila. 8.00 Koncert. 9.00 Nabožna glasba v Brnu. 10.00 Plošče. 11.00 Koncert. 12.04 Radio orkester. 16.00 Koncert Radio-orkestra v Brnu. 19.05 Koncert. 20.00 Pesmi. 21.00 Radio orkester.

Praga, ponedeljek, 13. aprila. 11.15 Plošče. 11.35 Moravna vzgoja. 12.20 Moravska Ostrava. 16.05 Plošče. 16.30 Bratislava. 19.15 Radio kabaret v Brnu. 20.30 Narodne pesmi. 21.15 Radio orkester. 22.20 Moravska Ostrava.

Praga, torek, 14. aprila. 11.15 Plošče. 12.25 Radio orkester v Brnu. 16.05 Plošče. 16.20 Otroška ura. 16.30 Orkester. 19.05 Vojaški orkester. 20.30 Koncert. 21.00 Komorna glasba. 21.30 Radio orkester. 22.20 Plošče.

Konfekcija „Elite“ Ljubljana

Prešernova ulica 7-9

priporoča, da si ogledate brezobvezno bogato zalogo damskih in moških plaščev ter oblek

Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

II No 9696/1. 932

Razpust društva.

Društvo »Savez gradjevinskih poslovođa i risara kraljevine S. H. S., podsavez v Ljubljani« je razpuščeno, ker že več let ne deluje, nima ne članov niti imovine in torej tudi ne pogojev za pravni obstoj.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine
v Ljubljani, dne 30. marca 1931.

*

II No. 9472/1. 919

Razpust društva.

Društvo »Strelci dvorskega okraja v Ljubljani« je razpuščeno, ker že več let ne deluje, nima ne članov niti imovine in torej tudi ne pogojev za pravni obstoj.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine
v Ljubljani, dne 31. marca 1931.

*

Razglasi sodišče in sodnih oblastev

E 158/31. 961

Oklic

Tožeča stranka Kovač Andrej, posestnik v Domžalah, ki ga zastopa dr. Ivo Potokar, advokat v Kamniku, je vložila proti toženi stranki Pavli Ivanu, posestniku iz Zgor. Domžal, sedaj neznanega bivališča, radi 3390 Din spris. k opr. št. C 158/31 tožbo. Narok za ustno razpravo se je določil na 7. maja 1931 ob poldesetih pred tem sodiščem v izbi št. 6.

Ker je bivališče tožene stranke neznano, se postavlja za skrbnika na čin Ponikvar Alojzij, sodni dostavljalec v Kamniku, ki jo bo zastopal na njeno nevarnost in stroške, dokler ne nastopi sama ali ne imenuje pooblaščenca.

Okrajno sodišče v Kamniku,
dne 8. aprila 1931.

*

E 4/31—10. 960

Dražbeni oklic

Dne 21. aprila 1931 ob poldesetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 4 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Radeče, vl. št. 185, 275, 342, 208 — 174.

Cenilna vrednost: 139.231 Din 20 p; vrednost pritlikline: 123 Din; najmanjši ponudek: 71.853 Din 89 p.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Radeče,
dne 11. marca 1931.

*

E 533/31—11. 951

Dražbeni oklic.

Dne 30. aprila 1931 dopoldne ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 4 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Stanosko, vl. št. 114, obstoječih iz hiše in gospodarskega poslopja, zemljiških parcel in pritlikline.

Cenilna vrednost 120.334 Din 85 p; vrednost pritlikline 16.400— Din; najmanjši ponudek 80.223 Din 24 p.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Slovenski Bistrici,
odd. II., dne 18. marca 1931.

*

E 217/31—11. 963

Dražbeni oklic in poziv k napovedi.

Na predlog zahtevajoče stranke Pirnat Konrad, krojaški mojster v Laškem, zastopan po dr. Flego, odvetniku v Laškem, bo dne 5. maja 1931 ob devetih pri tem sodišču, v sobi št. 4, na podstavi odobrenih pogojev dražba sledečih nepremičnin: zemljiška knjiga: Podgrad, vl. št. 31, 72; označba nepremičnin: hiša in uta, cenilna vrednost: Din 15.000—, zemljišča (njive, vinogradi pašnika) Din 9629— skupaj Din 24.629—; najmanjši ponudek:

Din 16.420. Vadij znaša 2470— Din. Pod najmanjšim ponudkom se ne prodaja.

Okrajno sodišče Celje, odd. III.,
dne 23. marca 1931.

*

E 89/31. 959

Dražbeni oklic

Dne 12. maja 1931 ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 1 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga k. o. Podvrh, vl. št. 191, k. o. Smatevž, vl. št. 100, k. o. Podvrh, vl. št. 248.

Cenilna vrednost: 128.079/50 Din; vrednost pritlikline: 1805 Din; najmanjši ponudek: 95.000 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Vransko,
dne 8. aprila 1931.

*

E 58/31—7. 965

Dražbeni oklic.

Dne 13. maja 1931 ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 19. dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Pijovci, vl. št. 129, in vl. št. 161 d. o. Lemberg okolica. Cenilna vrednost Din 40.375/80; vrednost pritlikline Din 3097—; najmanjši ponudek Din 28.982—.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Šmarje pri Jelšah, odd. II.,
dne 30. marca 1931.

*

E 31/31—10. 962

Dražbeni oklic in poziv k napovedi.

Na predlog zahtevajoče stranke Posojilnice v Vojniku, reg. zadr. z n. z., ki jo zastopa dr. Voršič Alojz, odv. v Celju, bo dne 15. maja 1931 ob devetih pri tem sodišču, v sobi št. 7, na podstavi s tem odobrenih pogojev dražba sledečih nepremičnin: zemljiška knjiga k. o. Škofja vas vl. št. 463; označba nepremičnin: hiša s stavbiščem cenilna vrednost: Din 6000—; zemljišča Din 2862—; pritlikline Din 20—; skupaj Din 10.882—; najmanjši ponudek: Din 7254/70.

K nepremičnini zemljiška knjiga k. o. Škofja vas vl. št. 463 spadajo sledeče pritlikline: nekaj poljedelskega orodja v cenilni vrednosti Din 20—. Pod najmanjšim ponudkom se ne prodaja.

Okrajno sodišče Celje, odd. III.,
dne 25. marca 1931.

*

E 299/30—38. 952

Dražbeni oklic.

Dne 15. maja 1931 dopoldne ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 2 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Bistrica, vl. št. 84.

Cenilna vrednost: 25.000 Din; najmanjši ponudek: 12.500 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Mokronogu,
dne 1. aprila 1931.

*

E 41/31—7. 930

Dražbeni oklic.

Dne 15. maja 1931 ob polenajstih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 5 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Šedun, vl. št. 107.

Cenilna vrednost: Din 13.019/62; najmanjši ponudek: Din 8679/74.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Sevnici,
dne 3. marca 1931.

*

E 44/31—6.

Dražbeni oklic

Dne 16. maja 1931 ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 4 dražba nepremičnin: a) zemljiška knjiga Iljaševci, vl. št. 75 in 245; b) zemljiška knjiga Iljaševci, vl. št. 294.

Cenilna vrednost: ad a) 168.948 Din; ad b) 11.255 Din; vrednost pritlikline: k a) 16.950 Din; najmanjši ponudek: ad a) Din 112.62, ad b) 7503 Din 85 p.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Ljutomeru,
dne 30. marca 1931.

*

E 526/30—8. 964

Dražbeni oklic.

Dne 27. maja 1931 ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 19. dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Dvor, ½ vl. št. 127.

Cenilna vrednost Din 8608/80; vrednost pritlikline Din 1105—; najmanjši ponudek Din 6472/54.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Šmarje pri Jelšah, odd. II.,
dne 1. aprila 1931.

*

T 5/31—3. 898

Uvedba postopanja za proglasitev mrtvim.

Grilec Andrej, rojen 30. novembra 1888 v Kranjski gori, pristojen istotja, okraj Radovljica, je odrinil ob splošni mobilizaciji leta 1914 v vojsko, služil pri 14. pp. in se udeležil bojev v Galiciji. Poslednje poročilo je poslal svoji ženi 29. avgusta 1914, odkar se ni več oglašil.

Ker je potemtakem smatrali, da bo nastopila zakonita domneva smrti v smislu § 1 zak. od 31. marca 1918 dr. zak. št. 128 in § 24, št. 1 o. d. z., se uvede na prošnjo pogrešančeve žene Grilec Franciške, zasebnice v Kranjski gori, postopanje za proglasitev mrtvim ter se izda poziv, da se o pogrešanju poroča sodišču.

Pogrešani Grilec Andrej, se poziva, da se zgleda pri podpisnem sodišču ali drugače da kako vest o sebi.

Po 31. septembru 1931 bo sodišče na vnovično prošnjo odločilo o proglasitvi mrtvim.

Deželno sodišče v Ljubljani, odd. V.,
dne 25. februarja 1931.

*

T 18/31—2. 896

Uvedba postopanja za proglasitev mrtvim.

Eržen Alojzij, rojen dne 27. maja 1956 v Ljubljani, pristojen tjakaj, oženjen, naposled stanujoč v Ljubljani, Opekarska cesta, je odšel leta 1901 od doma proti Idriji in ni od tega časa o njem nikakega glasu; baje ga je smrt dohitela v gozdu poleg Idrije.

Ker je potemtakem smatrali, da bo nastopila zakonita domneva smrti v smislu § 24, št. 1 o. d. z., se uvede na prošnjo njegove žene Eržen Katarine iz Ljubljane postopanje za proglasitev mrtvim ter se izda poziv, da se o pogrešanju poroča sodišču.

Eržen Alojzij se poziva, da se zgleda pri podpisnem sodišču ali drugače da kako vest o sebi.

Po 31. marcu 1932 bo sodišče na vnovično prošnjo odločilo o proglasitvi mrtvim.

Deželno sodišče v Ljubljani, oddel. III.,
dne 13. marca 1931.

Vpisi v zadržni register.

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopnih zadrugah:

354. Sedež: Beltinci.

Dan vpisa: 12. marca 1931.

Besedilo: Hranilnica in posojilnica v Beltincih, registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Izbršajo se dosednji člani načelstva Franc Fridrich, Ivan Srež I., Stefan Forjan, Martin Cigan, Jožef Antolin, Ivan Srež II., Ivan Hozjan in Stefan Košar, vpišejo pa novoizvoljeni člani načelstva:

1. dr. Kolarš Franc, zdravnik v Beltincih št. 41.

2. Vadovič Rudolf, župnik v Beltincih št. 42.

3. Osterc Peter, posestnik in trgovec v Beltincih št. 18.

4. Forjan Stefan, posestnik v Melincih št. 25.

904

5. Senica Martin, posestnik v Izakovcih št. 96.

6. Škafar Miha, posestnik na Odrancih št. 276.

7. Sabotin Stefan, posestnik na Gančanih št. 24.

8. Šebjan Ivan, posestnik na Lipovcih št. 11.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Mariboru,
dne 12. marca 1931.

(Firm. 169/31 — Zadr. III. 17/5)

*

355. Sedež: Maribor.

Dan vpisa: 12. marca 1931.

Besedilo: Izvozna zadruga jugoslovanskih vin v Mariboru, registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Po sklepu obnega zbora z dne 2. januarja 1931 so se izpremenila zadruga pravila v celoti.

Besedilo firme odslej:

Slovensko: Izvozna zadruga jugoslovanskih vin v Mariboru, registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Srbsko-hrvatsko: Eksportna zadruga jugoslovanskih vin u Mariboru, registrovana zadruga sa ograničenim jamstvom.

Francosko: Cooperativ pour l'exportation des vins yougoslaves à Maribor.

Nemško: Weinexport-Genossenschaft für jugoslawische Weine in Maribor, registrierte Genossenschaft mit beschränkter Haftung.

Obratni predmet:

Namen zadruge je, pospeševati gospodarske koristi svojih članov s tem, da izvažajo jugoslovanska vina s čim večjim uspehom v druge države. V to svrhu zadruga:

1. ustvarja tipe posameznih jugoslovanskih vin in jih kot take propagira v inozemstvu;

2. opremlja in vzdržuje v drugih državah vzorne kleti za zadržno blago, kjer potom umnega kletarstva vpliva na izboljšanje kvalitete in s tem ustvarja pogoj za boljše vnovčevanje zadrugnih vin svojih članic iz njih zalog;

3. prevzema od svojih članic grozdje in iz njega sama prideluje vino ali brezalkoholne soke in žganje in ga prodaja v inozemstvo ali grozdje, sadje, in žganje samo izvažajo;

4. organizira v inozemstvu razpečevanje zadrugnih vin, grozdja, sadja in žganja potom reklame in udeležbe na vinskih razstavah in sejnih pod lastnim imenom.

Pravilni delež znaša 1000 Din.

Vsak zadrugnik jamči s svojim pravnim deležem in pa še z 9kratnim zneskom istega.

Uprava (načelstvo) obstoji iz 5 zadrugnikov.

Pravico zastopati zadrugo ima uprava (načelstvo), ki podpisuje za zadrugo na ta način, da pristavi dva člana uprave od kogarkoli napisanemu ali odtisnjenemu besedilu zadrugne tvrdke svoja lastnoročna podpis.

Načelstvo sme pooblastiti osebe izven uprave za pravoveljavo podpisovanje firme v smislu trg. zak. ter jim podeliti prokuro ali pa trgovsko pooblastilo.

Prokurist ali pooblaščenec podpisuje kolektivno z enim članom uprave.

Oznani se izvršujejo z okrožnicami vsem članicam.

Izbršajo se dosednji člani načelstva (uprave):

Majcen Miro, načelnik južnoštajerske vinarke zadruge v Celju,

Petovar Lovro, veleposestnik v Ivanj-kovcih,

Habjanič Leopold, upravitelj Betnava.

Dosednji član načelstva Thaler Franc je načelnik.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Mariboru,
dne 12. marca 1931.

(Firm. 136/31 — Zadr. IV. 75/5)

*

356. Sedež: Maribor.

Dan vpisa: 13. marca 1931.

Besedilo: Sevez agrarnih zajednic v Mariboru, registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Izbršajo se dosednji člani načelstva Ivan Marušič, Ivan Zver, Dragutin Repe, Ivan Eferl in Ivan Semen, vpišejo pa novoizvoljeni člani načelstva Josip Grča, kolonist v Peteševci (predsednik), Josip Grobelšek pos. iz Hotinje vasi, Simon Klep, pos., Breg pri Ptuj, (II. podpredsednik), Jernej Zbogor, kolonist na Benici in Pavel Auer iz Rač.

Dosednji član načelstva Ignac Kristović je I. podpredsednik in Josip Jelen blagajnik.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Mariboru,
dne 13. marca 1931.

Firm 123/31 — Zadr. III. 45.

*

357. Sedež: Sv. Rupert pri St. Juriju ob južni železnici.

Dan vpisa: 22. marca 1931.

Besedilo: Mlekarska zadruga Sv. Rupert pri St. Jurju ob juž. žel., registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Po sklepu obnega zbora z dne 1. marca 1931 se je zadruga razdružila in prešla v likvidacijo.

Pomlad
prihaja!

Oglejte si
ravnokar
došlo no-
vo!

A. & E.
Skabernè
Ljubljana

Otvoril sem trgovino

foto-materijala, raznih slik
i. dr. na Sv. Petra c. št. 13.

Izdelujejo se vsa amaterska dela, ter je
temnica s potrebnimi pripomočki za
razvijanje, kopiranje, povečanje vedno
na razpolago. Priporočam tudi že nad
27 let obstoječi Foto-Atelje v Wolfovi
ulici št. 6. Priznana točna postrežba pri
zmernih cenah.

KUNC FRANC, fotograf, Ljubljana

Za soboslikarska,

plesarska in črkoslikarska dela se priporoča

Tone Malgaj

družba z o. z., LJUBLJANA, Kolodvorska ul. 6

150/150 na dobrem blagu Din 55.—

»Bredac žepni robei kom. Din 2.—

Entlanje, ažuriranje, predtiskanje

Specijalni entel oblek

Vezenje mehanično umetno in ročno
Tamburiranje hotelskih in gostilniških
zaves.

MATEK & MIKEŠ

LJUBLJANA, poleg hotela Štrukelj.

OGLEDALA

vseh vrst, velikosti in oblik

STEKLO

zrcalno 6—8 mm, masinako 4—6 mm,
portalno, ledasto, alabaster itd.

SPECTRUM D. D.

LJUBLJANA VII — Telef. 23-43
ZAGREB CELOVŠKA 81 OSIJEK

**Mali
oglosi**

Oglosi socialne in posredovalne vsebine: beseda
50 par. Najmanj Din 5.—. Oglosi reklamnega
in trgovskega značaja: najmanj Din 10.— (do 5
besed). Vsaka nadaljna beseda 50 par.
Za pismene odgovore priložite znamko.

Teodor Turin

strokovno popravlja
klavirje in pianine ter
čisto uglašuje po
znižanih cenah
Ljubljana - Vič - Glince
Tržaška cesta 28
Gre tudi na deželo.
918

Fotomeyer

Maribor, Gosposka ul.
39. — Vse foto-potreb-
ščine kakor aparati se
dajejo na obroke. Iz-
delava amaterskih slik
v 4 urah. 986

2.500.— Din

zasluzite najmanj me-
sečno, če obiskujete v
Vašem okolišu ljudi!
Tovarna Vega, Ljub-
ljana, pošt. predal 307.
Priložite znamko za od-
govor! 988

Karol Ussar

Maribor
Plinarniška ul. 17
Izdeluje vse vrste
702 tehtnic

Karol

Narbeshuber
elektrotehnično in
strojno podjetje, Mo-
ste pri Ljubljani. Spe-
cijalni oddelki za po-
pravo in popravilo
avtomobilov. Popravilo
generatorjev, elektro-
motorjev, transforma-
torjev. 748

Znatne stavbne prihranke

dosežete, če Vam iz-
vrši načrte, proračune
in nadzorstvo Teh-
nični biro "Tehna",
Ljubljana, Mestni trg
št. 25/1 507

Bolničar

z zakonitimi kvalifi-
kacijami, za vsa dela
v bolnišnici s 15 po-
stelji se sprejme. Sta-
novanje, kurjava in
razsvetljava v naravi.
Pojasnila in ponudbe
z zahtevo plače spre-
jema Krajevna bratov-
ska skladnica v Ve-
lonju. 1033

JANKO MIŠIČ

KRANJ, Glavni trg

Tvorničar lovskih
pušk. 975

Nogavice, roka- vice, volna in bombaž 463

sajeneje in v veliki
izbiri pri
KARL PRELOG
Ljubljana, Židovska
ulica in Stari trg

Teodor Korn

Ljubljana

Poljanska cesta št. 8

(prej Henrik Korn)

krovec, stavbni, ga-

lanterijski in okrasni

klepar. — Instalacija

vodovodov in central.

kurjave. — Naprava

strelodvodov; kopali-

ške in klosetne

naprave 792

Tvornica zrcal inbru-

silnica stekla

A. Vrhovec

Ljubljana,

Za gradom št. 9 (na

konec Strelške ulice)

Izdeluje vsakovrstna

brušena in nebrušena

zrcala in stekla po

konkurenčni ceni. 881

Klavirje

Pianine

kupite po tovarniških

cenah tudi na obroke,

izključno le pri trdki

O. Zima, Wolfova uli-

ca št. 10, I. Ljubljana.

Najcenejša izposojal-

nica. 919

Oklic

prostovoljne sodne

dražbe.

Na zahtevo Mosche

Terezije v Ljubljani in

druhov kot lastnikov

zemljišča pod vl. št.

169 k. o. Sv. Petra

predmestje I. del se

bo vršila prostovoljna

sodna dražba tega

zemljišča v torek,

dne 14. aprila 1931

ob 10. uri dopoldne

v pisarni notarja

Hudovernika Ale-

ksandra v Ljubljani,

kot sodnega komisarja.

Izključna cena in ob-

enem najnižji ponudek

znáša 48.600.— Din.

Vsak ponudnik mora

položiti pred počet-

kom dražbe varščino

v znesku 5000 Din v

gotovini ali v tuzem-

skih državnih papirjih

ali v drugih tuzem-

skih na borzi zazna-

movanih vrednostnih

papirjih ali vložnih

knjižicah tuzemskih

hranilnic ali posojilnic.

Natančnejši dražbe-

ni pogoji se morejo

v pogledati v pisarni

podpisane notarja

kot sodnega komisarja.

V Ljubljani, dne 10.

aprila 1931.

Aleksander Hudovernik

notar 1037

kot sodni komisar.

Kam naj grem, kje naj kupim...

da bom dobro postrežen ...?

Kavarna
Restavracija

Klet

„Zvezda“

Dnevno koncert

lastnik Fr. in Roza

Krapeš, vulgo „Ziveli“

Ljubljana 762

Kavarna

„Merkur“

Ignac Lebič, Celje

695

Jakob Perhavec

Izdelovanje likerjev,

dez. vin, ruma in

konjaka

Maribor

Gosposka ulica št. 9

696

Hotel

„Pošta“

Celje

689

Vilko Blatnik

izdelovalnica

vsakovrstnih čevljev

Maribor

Meljska cesta št. 2

705

Eksportna hiša

„Luna“

Maribor

Aleksandrova 19

Največja za-

loga vseh

vrst nogavic

po paru od

Din 4.50

naprej 740

Industrija

„Karo“ čevljev

Maribor

Koroška cesta št. 19

698

„Lux“

kemični izdelki

Josip Kordiš

priporoča

svoje izdelke najboljše

kvalitete kakor:

„Lux“ krema za čevlje

vseh barv, vazelin za

usnje, gumitrn za

usnje, parketno

voščilo. 728

Žibert A.

zaloga čevljev

Ljubljana

Prešernova ulica

Največja izbira!

740

„Elaks“

tvorniško skladišče
barv, lakov, kreme in
ostalih kem. prepara-
tov za konzerviranje
usnja.

Kemično barvanje us-
njenih izdelkov, čev-
ljev, suknjičev, torbic,
klubskih garnitur itd.

Ljubljana

Napoleonov trg 7

741

Velika

zaloga inozemskih

čevljev

A. Sinkovec, Ljubljana

Pod Trančo. — Nizke

cene! 780

Velika zaloga čevljev

ročnega izdelka

znamke

„Oro“

Priznana dobro blago.

Matej Orehek,

Ljubljana, Kolodvor-

ska ulica 26.

903

Paidasch Eduard

frizer

za dame in gospode

Celje

Trajna in vodna

ondulacija z najnovej-

šim nemškimi in svi-

carskim aparatom —

Brez bolečine, brez

opeklina v 1 1/2 uri

gotovo. 692

Brivski salon za

dame in gospode

Franc Kokalj

Celje

Kralja Petra cesta

št. 22 688

Frizerski salon

za dame in gospode

Franc Loborec

Ljubljana

Rimska cesta

se priporoča c. damam

za trajno kodranje,

vodno ondulacijo in

vse v to stroko spa-

dajoča dela po zelo

znižanih cenah. Sprej-

me c. dame in gospode

na abonma po znižanih

cenah. — Uradniki

znaten popust. 720

„Elida“

brivski salon za dame

in gospode

Trajno kodranje

Celje

Vodnikova ulica

687

Trajna ondulacija

garantiran in siguren

uspeh. Se priporoča

Fr. Wilmann

brivec, Ljubljana

vis a vis Napoleono-

vega spomenika

746

B. Pauer

keksi

biskviti

vafelni

i. t. d.

so najboljši! 732

Delniška družba pivovarne „Union“, Ljubljana

Pivovarna in sladarna. Tovarna za špirit in kvas v Ljubljani I., poštni predal št. 45 - Podružna pivovarna v Mariboru

Telefon: { Ljubljana 2310 in 2311
Maribor 2023

Brzjavlj: Pivovarna Union { Ljubljana
Maribor

742

Priporoča svoje izborne izdelke in sicer

svetlo in črno pivo, v sodih in steklenicah, pekovski kvas, čisto rafin. in gorilni špirit

Razpis

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani razpisuje oddajo zidarskih, železobetonskih in težaških del

za palačo na vogalu Gajeve in Beethovne ulice v Ljubljani.

Potrebni načrti, proračuni in razpis se dobe pri podpisnem uradu od 15. t. m. dalje, med uradnimi urami za Din 200.—.

Pravilno sestavljene ponudbe je vložiti v zapečatenem ovoju do 23. aprila 1931. pri podpisnem uradu do pol 12. ure dopoldne.

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani.

Brezobrestna posojila

za zidavo hiš, za nakup hiš in posestev, za prevzem hipotek na hišah in posestvih daje svojim članom

„JUGRAD“

Jugoslovanska gradbena in kreditna zadruga r. z. o. z.

v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 85/I

Krajevno zastopstvo Maribor, Aleksandrova cesta št. 48

Pravila proti plačilu Din 5.— v znakah. Za odgovor prosimo znakmo. Uradne ure od 8. do 12. in 14. do 18.

909

Auto-monoblok baterije

baterije na posodo in reparature priporoča

VESNA AKUMULATOR

MARIBOR, Strossmayerjeva ulica št. 3

1041

Tako izgledajo pravi zavitki Dr. OETKER-ja za vanilinov sladkor in za pecilni prašek. — Pri nakupu pazite na

»SVETLA GLAVA«

Dr. A. Oetker-jev vanilinov sladkor
za kuhinjo.

Te zaviteke sadite, da dobite velik prah, breme, kot ali 1 liter kavarja prijeten vaniljev aroma. Velikost tega zaviteka nadomestuje 2-3 strože dobrega vanilija.

Doktor Oetker-jev pecilni prašek
je najboljši!
Zakonito zaščiten pod imenom

Backin

Zahtevajte pri Vašem trgovcu izrecno le
»Dr. Oetker-jeve izdelke«

**TISKARNA
MERKUR
LJUBLJANA**
Gregorčičeva 23

Prihranite

denar, čas in jezo, ako izolirate zoper vlago in rjo Vaše strehe, železne konstrukcije, vodne nabiralnike, terase, balkone in temeljne zidove, napeljave iz cevi s svetovno priznanimi

„CONCO“

amerikanski azbestno nitkasti izolacijski produkti.

The Continental Products Co., Euclid, Ohio U. S. A.

Razpečevanje za Jugoslavijo:

Mirko Marmolja, Maribor, Cankarjeva 26.

Vsa dela s „Conco“ preparati izvršuje trdka

PETER ŽITNIK

splošno kleparstvo in instalacija strelovodov

LJUBLJANA, Ambrožev trg 9

870

Telefon št. 3146

Od dobrega najboljši je le

423

Gritzner-Adler šivalni stroj in kolo

Elegantna
izvedba
najboljši
materijal!

URANIA

pisalni stroj

v 3 velikostih!

Novosti!

Šivalni stroj

kot damska pisalna miz.

Le pri

**Jos. Petelinc
Ljubljana**

sa vodo, blizu Prešernovega spomenika
Zmerne cene tudi na obroke! Tel. int. 2918

ŠTIRI MILIJONE

882

UNDERWOOD

pisalnih strojev je danes v rabi

ZASTOPSTVO IMA

Ludv. Baraga

Šelenburgova ul. 6 • Tel. 29-80

Razglas.

Javna pismena ofertna licitacija za gradnjo novega šolskega poslopja v Topolšici, ki je bila razpisana na dan 19. aprila 1931 se preloži ter se bo vršila dne 10. maja 1931 ob 11. uri.

Krajevni šolski odbor Topolšica,

1038

Predsednik.

Štev. 457/31.

Razpis službe občinskega tajnika.

Županstvo občine Gorenji Logatec razpisuje službo občinskega tajnika z nastopom dne 1. maja t. l.

Predpisno kolekovane prošnje, opremljene z dokazili o sposobnosti za to službo je vlagati najkasneje do 20. aprila t. l. na podpisano županstvo.

Plača po dogovoru. Telovadel „Sokol“ imajo prednost.

Županstvo občine Gorenji Logatec,

dne 10. aprila 1931.

1039

L. MIKUŠ

Ljubljana - Mestni trg 15

Telefon št. 2282

Ustanovljeno 1839

Na malo!

Na veliko!

Zaradi nesreče

inventurna odprodaja

manufakturnega in konfekcijskega blaga po globoko znižanih cenah

Se priporoča

MARIJA ROGELJ, Ljubljana, Sv. Petra cesta 26

Gorilna konstrukcija

tapetništvo

FRANC JAGER

Ljubljana, Sv. Petra c. 20

priporoča svoje

najmodernejša

foto vse vrste, mo-

dre, o t o m a n e,

line, zložljive po-

stelje, patente

divane i. t. d.

649

Najmodernejša oblika!

649

649

649

649

649

649

649

649

974

Beli zobje: Chlorodont

prijetno osvežujoča zobna pasta s
poprovo meto
tuba Din 8.— in Din 13.—

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Brzjavni naslov: KREDIT LJUBLJANA

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila

Ljubljana
Prešernova ul. št. 50
(v lastnem poslopiju)

Telefon št. 2040, 2457, 2548, 2706 in 2806

Predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic, in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvu, safe-deposits itd.

NOGAVICE, ROKAVICE, KRAVATE, SRAJCE, ŽEPNE ROBCE,
damske torbice, toaletne potrebnosti kupite najceneje in najboljše pri
JOSIP PETELINC
blizu Prešernovega spomenika ob vodi

1012

Sadno drevje

jablane, hruške, črešnje, slive, breskve, marelice, lešniki, orchi, kostanji, nečplje, ribizli, kosmulje, jagode itd.

je še na zalogi

v drevesnici Josip Rosenberg, Maribor
Tržaška cesta 64

Tel. int. 2301 Maribor Brzjavni: Rosenberg
Zahtevajte cenik! 1007

I. SLANOVIC

806

Splošno ključavničarstvo, LJUBLJANA
Gajeva ulica 2

Se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela. Specijelno za delikatesna in slaščičarska namizna in izložbena stojala iz medenine ali železno poniklovana.

Moderna električna svetilna telesa

v nova stanovanja (lustre, ampule, kroglice, lampione etc.)

iz velike izbire solidno dobavlja in inštalira

ELEKTROINDUSTRIJA D. D.
Ljubljana, Gosposvetska cesta 13

Telefon interurban 2314

983

Crni, modri in barvasti kangarni.
Sportni šofri.
Svila Krep Rips za damske plašče.
Lenasi & Gerkmann
LJUBLJANA

829

Kdor hoče

elegantno oblečen
biti, naj se zgleda pri

GOMBOCU

963

MARIBOR

Tattenbachova 14

AKUMULATORJE

dobavlja ter strokovno popravlja in polni
IVAN HEBEIN

edino oblastveno koncesionirano
akumulatorsko podjetje

Ljubljana, Dunajska cesta št. 37, poleg
strojnih livarn. 856

Stavbno in pohištveno mizarstvo s parno silo
FRAN ŠKAFAR
Ljubljana, Rimska cesta 16
Stalna zaloga modernega pohištva
ter ameriških pisarniških naprav

Kakršna **SETEV,**
takšna **ŽETEV!**

Semenski oves,
semensko ajdo,
semensko koruzo,
semenski jari ječmen,

zanesljivo kaljivo

kupite pri tvrdki **A. VOLK**

LJUBLJANA, Resljeva cesta

Za stavbno sezono

se priporoča

slavnemu občinstvu in cenjenim zavodom stara
renomirana splošno kleparska in vodovodno
inštalacijska tvrdka

Delo solidno! Cene konkurenčne!

Poslovalnica: Novi trg št. 5

Delavnica: Rimska c. 2. in Gregorčičeva ul. 5

S spoštovanjem Telefon 3353

JAKOB FLIGL
LJUBLJANA

1004

Adriene Bemberg Emona Bemberg Grep Sloven Bemberg

so imena naših prvovrstnih domačih izdelkov,
kateri morejo tekmovati z vsako inozemsko svilo.

Prepričajte se

s poizkusom o kvaliteti in cenosti našega blaga.

Zahtevajte v vsaki boljši modni trgovini gornje svile.

Jugočeska d. d. Kranj.

643